

**Стратегия за Местно Развитие 2023-2027 г
за територията на СНЦ МИГ БАЛЧИК -ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО**

Този документ е създаден в рамките на изпълнението на Дейност: Проучвания и анализи на територията и Дейност: Подготовка на стратегия за ВОМР, включително консултиране на местната общност във връзка с подготовката на стратегията по Проект Подготвителни дейности за разработване на Стратегия за ВОМР за програмен период 2023–2027 г., финансиран по BG06RDNP001-19.610-Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. с Бенефициент Сдружение МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА БАЛЧИК - ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО.

Срок на изпълнение: 6 месеца; 15 март – 15 септември 2023 г.

Изпълнител на проектните дейности: „КайтКонсулт“ ЕООД, телефон: +359 888 249 266
e-mail: t3consultingltd@gmail.bg, WWW.T3CONSULT.EU

Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

Съдържание

Въведение	4
1. Географски район и население, обхванати от стратегията за ВОМР.....	14
1.1. Информация за територията и населението на МИГ:.....	14
- Списък на общините, обхванати от МИГ;.....	14
Категория развити региони в ЕС	15
- Списък на населените места, обхванати от МИГ;	15
- Брой жители на населените места, обхванати от МИГ.....	16
1.2. Описание на географския район и карта на територията, обхваната от МИГ:	16
2. Описание на процеса на участие на общността в разработване на стратегията: (не повече от 3 страници).....	17
2.1. Описание на процеса - проведени срещи, семинари, конференции, обучения, обществени обсъждания с местната общност и описание на съответствието на стратегията с Интегрираната/ите териториална/и стратегия/и за развитие на региона/ите от ниво	17
Времеви график индикативен	17
2.2. Групи/сектори заинтересовани лица, участвали в процеса на съгласуване на стратегията:	17
Обществена консултация	17
3. Анализ на нуждите и потенциала за развитие на територията: (не повече от 10 страници)....	32
3.1. Описание на ситуацията на територията на МИГ към момента на кандидатстване:	32
Статистика на микро ниво на ЕС Регионално ниво, община Балчик – община Генерал Тошево	32
РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОУЧВАНЕ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ	67
3.2. Идентифицирани НУЖДИ от заинтересовани от изпълнението на стратегията за ВОМР лица на територията на МИГ:.....	87
Определяне на приоритетите на СМР	87
3.3. Наличие на уязвими и малцинствени групи на територията на МИГ и описание на техните потребности:.....	92
Социално-икономически профил	92
3.4. Анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите на територията на МИГ:	93
4. Цели на стратегията, включително измерими целеви стойности за резултатите, и съответните планирани действия: (не повече от 10 страници)	96
4.1. Цели на стратегията и приоритети за развитие на територията:	96
4.2. Измерими целеви стойности за резултатите (индикатори):	97
2023-2027 ЛИДЕР Приоритет	97
Приоритет 1: Икономическо развитие и създаване на работни места	97
Приоритет 2: Инфраструктура в селските райони и социално включване	98

Приоритет 3: Устойчиво развитие на околната среда в селските райони и смекчаване и адаптиране към изменението на климата	99
4.3. Планирани дейности за постигане на целите и приоритетите на стратегията	99
5. Описание на мерките: (не повече от 4 страници за всяка мярка)	103
Мерки и дейности за всяка финансираща програма поотделно:	103
6. Финансов план, включващ планираните средства от всеки фонд и всяка от финансиращите програми:	106
7.Описание на уредбата за управление, мониторинг и оценка, която показва капацитета на местната инициативна група да изпълни стратегията: (не повече от 6 страници);	114
7.1. Организационна структура на МИГ:	114
- Организационна структура/схема.	114
7.2.Управление на МИГ:	114
- Органи за управление и контрол;	114
- Описание на позициите и изискванията към изпълнителния директор и персонала.	117
Роли и отговорности на МИГ	121
Управление и конфликт на интереси	122
Управление и конфликт на интереси	123
Изисквания на GDPR	123
- Материално – технически капацитет;	126
.Офиси и персонал на МИГ-Балчик Генерал Тошево Местната инициативна група е осигурила за срока на изпълнение на Стратегията за ВОМР:	126
1. Самостоятелен офис – в гр. Балчик и изнесен офис в гр. Генерал Тошево;	126
2. Служители на пълен работен ден за позициите Изпълнителен директор и Експерт по прилагане на Стратегията за ВОМР.	126
- Финансов капацитет;	126
7.4. Описание на системата за мониторинг и оценка:	126
Фигура 3: Диаграма на теми по LEADER 2023-2027	134
7. Описание на прилагането на хоризонталните принципи на ЕС съгласно чл. 9 от Регламент (ЕС) 2021/1060 при изпълнението на стратегията: (не повече от 2 страници)	136
Политика за развитие на селските райони	137
Цели за устойчиво развитие	137
Смекчаване на изменението на климата	137
Харта на основните права на ЕС	137
Концепция за интелигентни села	138
Иновационна стратегия за Интелигентна специализация за региона по тематични приоритети.	138
Дългосрочна визия на ЕС за селските райони	138
Приложение 1 – Шаблон за Формуляр за изразяване на интерес за Стратегията за Местно развитие	139

Въведение

Целта на този документ е да предостави проект на висококачествена, съгласувана и приобщаваща Стратегия за местно развитие (СМР) За територията на СНЦ МИГ БАЛЧИК -ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО за периода 2023-2027 г, която ефективно е насочена към нуждите и потенциала за развитие на регионалната зона на двете общини от област Добрич чрез подход на водено от общността местно развитие (ВОМР).

В основата на формирането на МИГ за програмата за 2023-2027 г. е подходът на партньорство, публични и частни групи по интереси, които се обединяват, за да изпълнят програмата.

Функционирането на СНЦ МИГ БАЛЧИК - ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО отразяваа ключовите компоненти за състава на МИГ през периода 2023-2027 г и включва следните ключови елементи:

- Партньорски подход
- Стратегическа посока
- Местни нужди, връзка с общността, популяризиране
- Управление, финансов капацитет

Всички идентифицирани в проекта на стратегията интервенции за финансиране, подадени като проектни идеи от заинтересованите страни са в обхвата на т.нар. „меки“ проекти, което е в съответствие с демаркацията на допустимите за финансиране дейности по териториалните инструменти, което води до съгласуваност и недопускане за финансиране на проекти, които да се припокриват тематично с одобрената концепция за региона, с обхват инвестиционни дейности, финансирани чрез ИТИ. ИТИ и ВОМР са подходи, използвани като териториален инструмент за финансиране на региони през 2023-2027 в ЕС.

Заложените в стратегията интервенции за финансиране са съобразени с новите европейски политики и приоритети относно цялостна трансформация на местните екосистеми към екологичност и цифровизация в селските региони и са логично свързани с ПИРО на общините, част от територията на МИГ БАЛЧИК-ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО

В Стратегията за територията на МИГ БАЛЧИК-ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО е отчетено и изискването на адаптация към **икономическите последици от световната пандемия от COVID 19, както и с променящата се международна и социално-икономическа обстановка, военният конфликт в Украйна и възникващите предизвикателства пред ЕС и България, които се отразяват на сигурността, инфлацията, веригите на доставки и др и пряко влияят върху региона.**

Преглед на ЛИДЕР

Подходът ЛИДЕР се прилага като иновативен метод за местно развитие, който се използва от 1991 г. за ангажиране на местните участници в разработването и изпълнението на стратегии, вземането на решения и разпределението на ресурсите за развитието на техните селски райони. Програмата LEADER представлява неразделна

част от рамката за финансиране на ЕС, предоставена чрез национални програми за развитие на селските райони на всяка държава-членка. През трите десетилетия на своето съществуване програмата подкрепя разработването на широка гама от иновативни и устойчиви проекти, които доведоха до повече работни места и жизненост в селските общности в целия ЕС.

Абревиатурата ЛИДЕР означава „връзки между дейностите за развитие на селските райони“. Подходът е инструмент, който работи добре в различни условия и видове райони чрез приспособяване на политиката за развитие на селските райони към огромните различия в нуждите на тези райони. Целта на подхода е местните общности сами да определят приоритети си за развитие, след провеждане на широки консултации със заинтересовани страни от гражданския, неправителствения, стопанския и публичния сектор, изхождайки от факта, че месното население най-добре познава своите проблеми, местните нужди, приоритети и потенциал за развитие.

Прилагането на подхода ЛИДЕР/ВОМР в България се отразява положително на териториите на местните общности като води до получаването на значителна добавена стойност под формата на създаване и укрепване на административния капацитет за работа с проекти с европейско финансиране на местно ниво, което подкрепя местното самоуправление и децентрализацията; осигуряване на подкрепа за малкия бизнес чрез инвестиции в много на брой малки проекти, което от своя страна задържа хората по родните им места и забавя процесите на обезлюдяване на малките населени места; предлага многосекторно развитие на териториите, като по този начин се осигурява балансирано развитие на териториите; изгражда местна идентичност и сплотява местната общност.

Подходът ЛИДЕР се прилага в България от програмен период 2007 – 2013 г. През този период по подхода са изпълнени стратегиите на 35 местни инициативни групи (на територия от 25 800 кв. км., включваща 57 общини, с население 810 688 души). Предвид потенциала на подхода ЛИДЕР и въз основа на придобития опит, през програмен период 2014 – 2020 г. за него е осигурено допълнително финансиране от Европейския социален фонд и Европейския фонд за регионално развитие. Прилагането на многофондово финансиране на подхода ВОМР осигурява възможности за комплексно многосекторно развитие на териториите на местните общности. През програмния период 2014 – 2020 г. са одобрени стратегиите на 64 МИГ (на територия от 53 828 кв. км., включваща 117 общини, с население 1 646 496 души). Опитът от прилагането на подхода ЛИДЕР/ВОМР в България, показва, че той се отразява положително на териториите на местните общности като води до създаване и укрепване на административен капацитет за работа с проекти с европейско финансиране на местно ниво, като по този начин подкрепя самоуправлението и децентрализацията; осигуряване на подкрепа за малкия бизнес чрез инвестиции в много на брой малки проекти, което от своя страна забавя процесите на обезлюдяване на малките населени места; многосекторно развитие на териториите; изгражда местна идентичност и сплотяване на местната общност. На териториите на прилагане на подхода се забелязва увеличаване на потенциала за изготвяне и изпълнение на качествени проекти, водещи до многосекторното им развитие, както и до подобряване на икономическото и социалното състояние на местните жители.

Предвид позитивните резултати от прилагането на подхода ЛИДЕР/ВОМР през периодите на неговото прилагане, през програмния период 2021 – 2027 г. се увеличава териториалното му покритие, запазва се многофондово финансиране на стратегиите за ВОМР, както и се оптимизира прилагането му в полза на местните общности. В допълнение, предвид регистрирания интерес и потенциал за изготвяне и изпълнение на проекти към стратегиите за ВОМР, през програмния период се увеличава и максималният бюджет за всяка стратегия, като за МИГ с население до 15 000 жители

(включително) той е 2 300 000 евро, а за МИГ над 15 000 жители е 3 000 000 евро. По този начин ще бъдат подкрепени по-голям брой инвестиции и дейности, което ще доведе до широко мащабно развитие на териториите на прилагане на подхода.

Важна добавена стойност по подхода ВОМР е интегрирането на малцинствените групи и групите в риск в местните общности и включването им в процеса на взимане на решения за развитие на съответните територии. В допълнение, поради спецификата на подхода и прилагането му от над 10 години, в местните общности са се утвърдили и се прилагат на практика основните хоризонтални политики на ЕС – равенство между половете и липса на дискриминация, принципът на равните възможности, превенцията на дискриминацията, устойчиво развитие (защита на околната среда), насърчаване на заетостта и конкурентоспособността.

През програмния период 2023–2027 г. България ще продължи да прилага подхода „Водено от общността местно развитие“ (ВОМР) като той ще се изпълнява чрез многофондово финансиране. Подходът ВОМР ще получава подкрепа със средства от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), Европейския социален фонд (ЕСФ+) и Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР). Подкрепата ще се извършва чрез прилагане на интегрирани и многосекторни стратегии за местно развитие, основани на характеристиките на конкретната територия и разработени въз основа на местните потребности и потенциал.

Съгласно Споразумението за партньорство на Република България за периода 2023 – 2027 г., подходът ВОМР ще се прилага за трети програмен период на териториална база и на подрегионално ниво – ниво община, част от община или група съседни общини с население между 10 000 и 150 000 жители. Подходът обхваща територията на цялата страна (включително селските райони и районите със специфични характеристики, дефинирани в Националната концепция за пространствено развитие 2013 – 2025 г.), с изключение на градовете с население над 30 000 жители, в рамките на техните строителни граници.

Важно ! Допустима за подпомагане по подхода ВОМР е местна инициативна група, обхващаща административните граници на най-малко една община от селските райони!

Управляващият орган на СПРЗСР 2023 – 2027 г. подкрепя включването на повече от една община в състава на МИГ.

През програмния период 2023 – 2027 г., водещият фонд за прилагането на подхода ВОМР е Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони чрез предоставяне на финансиране от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони.

Изпълнението на операции, избрани в рамките на стратегиите за Водено от общностите местно развитие, ще се финансира и със средства от Европейския социален фонд + (ЕСФ+) и Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР). Подкрепата от ЕСФ+ и ЕФРР ще се извършва посредством предоставяне на финансов ресурс за стратегиите за ВОМР от програмите „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“, „Развитие на човешките ресурси“, „Образование“ и „Околна среда“.

Конкретните изисквания към стратегиите за ВОМР, както и размерът на финансовия

ресурс за изпълнение на проекти от програмите, финансирани от ЕСФ + и ЕФРР, се определят в Указания, утвърдени от Ръководителите на УО на съответните програми, които са част от Насоките за кандидатстване. Те са задължителни за всички кандидати по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“, които са предвидили финансиране по съответната програма и/или фонд.

Прилагането на подхода ВОМР ще се извършва по правилата на ЕЗФРСР, като Управляващите органи на програмите, включени във финансирането на подхода, разчитат на решенията на УО на СПРЗСР 2023 – 2027 г. съгласно Регламент (ЕС) 2021/1060. В същото време УО на СПРЗСР 2023 – 2027 г. отговаря да бъдат съблюдавани специфичните правила за всяка програма, участваща във финансирането на съответната стратегия като поддържа добра координация с всички участници в изпълнението на подхода.

С прилагането на подхода ВОМР през програмния период 2023 – 2027 г. се цели постигането на специфична цел съгласно чл. 6, параграф 1, буква „з“: **„Насърчаване на заетостта, растежа, социалното приобщаване и местното развитие в селските райони, включително биоикономиката и устойчивото горско стопанство“** от Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и Съвета за установяване на правила за подкрепа на Стратегически планове за ОСП.

Прилагането на стратегиите за ВОМР следва да бъде насочено към финансиране на проекти, които отговарят на местните потребности, създават и запазват заетост за местното население и са в полза на малкия местен бизнес. Чрез тях се цели да бъдат създадени по-добри икономически, социални и екологични условия за живот в населените места и да се подкрепимногосекторното развитие на местните икономики.

С прилагането на подхода ВОМР се цели и постигане на следните специфични цели за местно развитие:

- Подобряване на условията на живот на териториите на местните общности;
- Създаване на динамична жизнена среда и подобряване качеството на живот чрез развитие на хоризонтални и междусекторни партньорства и взаимодействие за инициативи от общ интерес, както и на практики и модели за добро управление и участие на заинтересованите страни в развитието на територията, като основа за териториално развитие;
- Подкрепа за териториалната идентичност, маркетинг и марки на база на специфичния териториален потенциал и продукти от местен характер;
- Повишаване на конкурентоспособността на местните икономики и възможности за създаване на местен бизнес, включително чрез диверсификация и подкрепа за алтернативни дейности;
- Подкрепа за въвеждането на иновации;
- Засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на въвеждането на модерни технологии чрез подкрепа за иновации в предприятията и насърчаване на прехода към кръгова икономика чрез подкрепа за инвестиции в предприятията с цел подобряване на ресурсната ефективност;
- Насърчаване на устойчивата и качествена заетост и социално включване на уязвими и маргинализирани групи;
- Съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност, вкл. дейности за превенция и управление на риска и за използване

потенциала на културното наследство;

- Приобщаващо образование и образователна интеграция.

Подход СВОМР и 7-те принципа на ЛИДЕР

ЛИДЕР насърчава подхода на ВОМР, който включва участието на местните общности в разработването на отговори на ключови икономически, екологични и социални предизвикателства.

Като подход на ВОМР, LEADER е методология, която поставя селската общност в своя център. Групи от хора, представляващи определени географски области под формата на местни групи за действие (МИГ), са натоварени с идентифицирането на предизвикателствата пред развитието в техните собствени общности и разработването на инициативи за справяне с тези предизвикателства. Чрез СМР МИГ се стремят да улеснят участието на всички страни, които желаят да допринесат за този процес, като по този начин гарантират, че всеки СМР е възможно най-представителен за нуждите на местната общност.

Член 31 от Регламент за общите разпоредби 2021/1060¹ определя ВОМР в контекста на Стратегия за местно развитие, като посочва, че:

Държавата-членка гарантира, че воденото от общността местно развитие е:

- а) насочени към подрегионални области;*
- б) ръководени от местни групи за действие, съставени от представители на публични и частни местни социално-икономически интереси, в които нито една група по интереси не контролира вземането на решения;*
- в) се извършва чрез стратегии в съответствие с член 32;*
- д) подкрепя за работа в мрежа, достъпност, иновативни характеристики в местния контекст и, когато е подходящо, сътрудничество с други териториални участници.*

Използването на подхода на ВОМР има особен потенциал да облагодетелства малцинствени и труднодостъпни групи, които не е задължително да се ангажират с други процеси на местно развитие. Подходът се основава на установяване на стратегически партньорства в рамките на подрегионалната зона под формата на местни групи за действие (МИГ). Партньорството е движещата сила зад дизайна и внедряването на СМР. Съставът на МИГ се състои от публични и частни партньори. На него трябва да се гледа като на динамично тяло, което се адаптира към местните специфики с представители от икономическия, социалния, културния и екологичния сектор, без отделна група по интереси, която да контролира процеса на вземане на решения.

СМР се основава на идентифициране на нуждите и потенциала на района. МИГ имат за задача да разработят СМР чрез активни консултации с местните общности в техните райони. Разработени са поредица от местни цели и стратегически действия за справяне с тези местни приоритети. Подходите за ВОМР имат гъвкавостта да отговорят на многообразието на селските райони и да адаптират решения към местните нужди. Подходът LEADER се основава на отделна методология и включва следните седем принципа:

7 принципа на подхода ЛИДЕР

- 1) **Подход отдолу- нагоре** - поставя местните общности в центъра на процесите на

местно развитие и се определя от консултации, участие и колективно вземане на решения.

2) **Подход, базиран на района** - фокусира се върху съгласувани подрегионални области и се стреми да насочи приоритетите и възможностите на района на СМР като цяло.

3) **Местното партньорство** - Местната група за действие (МИГ) е централен елемент от подхода на ВОМР и трябва да включва партньори от публичното, частното и гражданското общество.

4) **Интегрирана и многосекторна стратегия** - МИГ и техните СМР трябва да се стремят да се възползват от връзките и синергиите между различните сектори в техния район.

5) **Работа в мрежа** - работата в мрежа също е централен елемент от подхода LEADER и се стреми да подкрепи работата в мрежа и обмена на местно, национално и европейско ниво.

6) **Иновация** - подкрепя за иновативни решения на местни проблеми.

7) **Сътрудничество** - насърчаване и подпомагане на сътрудничеството и сътрудничеството между МИГ на национално и европейско ниво.

Политика и регулаторна рамка

Програмата LEADER е ключова интервенция за ЕС и правилата за СВОМР са демонстрирани във Вторият стълб на общата селскостопанска политика (Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони, ЕЗФРСР), която има за цел да предостави широк набор от действия на селските общности през целия живот на политиката.

Общата селскостопанска политика (ОСП) на България се подкрепя от Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР).

LEADER се ръководи от рамковите разпоредби на ЕС. Регламент за общите разпоредби (ЕС) 2021/1060 е единен правилник, който определя приложимите финансови и общи разпоредби, които управляват осем фонда на ЕС. Членове 31 - 34 от Регламентите за общите разпоредби (CPR) 2021/1060 предоставят регулаторната рамка за администрирането на програмата LEADER, доколкото това се отнася до подрегионалните области, МИГ и СМР. The Стратегически план за ОСП (ОСП) Регламент 2021/2115 2 е основният управляващ регламент за програмата, определящ разпоредбите, свързани с дейностите, които ще бъдат финансирани, координацията и управлението, както и изискванията за мониторинг, докладване и оценка.

² Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г.

За периода 2023-2027 г. стратегическият план /ОСП/ е структуриран около 9 специфични цели и хоризонталната цел на Общата селскостопанска политика. С цел да бъде подобро в още по-голяма степен устойчивото развитие на селското стопанство, хранително-вкусовата промишленост и селските райони, общите цели на ОСП са насочени към икономическата тъкан на селските райони, устойчивостта и доходите на земеделските стопанства, по-доброто качество на изпълнението в областта на околната среда и климата и укрепената социално-икономическа структура на селските райони. Освен това стимулирането на знанията, иновациите и цифровизацията в селското стопанство и селските райони е междусекторна цел.

Специфични цели на ОСП 2023-2027 г:

1. **Справедлив доход** – подкрепя жизнеспособните доходи на земеделските стопанства и устойчивостта на селскостопанския сектор.
2. **Конкурентоспособност** - засилване на пазарната ориентация и увеличаване на конкурентоспособността на фермата.
3. **Хранителна верига** - подобряване на позицията на фермерите във веригата за създаване на хранителна стойност.
4. **Действия по отношение на изменението на климата** - допринасят за смекчаване на изменението на климата и адаптиране към него.
5. **Грижа за околната среда** - насърчаване на устойчиво развитие и ефективно управление на природни ресурси като вода, почва и въздух.
6. **Ландшафти и биоразнообразие** – допринасят за спиране и обръщане на загубата на биоразнообразие, подобряват екосистемните услуги и запазват местообитанията и ландшафта.
7. **Обновяване на поколенията** - привличане и поддържане на млади фермери и нови фермери и улесняване на устойчивото бизнес развитие в селските райони.
8. **Оживени селски райони** – насърчават заетостта, растежа, равенството между половете, включително участието на жените в земеделието, социалното включване и местното развитие в селските райони, включително кръговата биоикономика и устойчивото горско стопанство.
9. **Храна и здраве** – подобряване на отговора на селското стопанство на ЕС на обществените изисквания за храна и здраве.

Дейностите по подхода ЛИДЕР са кръстосано свързан конкретно с цел 8.

Специфична цел 8 е насочена към насърчаване на растежа и заетостта в селските райони, развитие на икономиката на селските райони и биоикономиката, цифровизиране на икономиката в селските райони и насърчаване на социалното приобщаване.

Трябва да се гарантира съгласуваността между местните стратегии и съществуващите национални, регионални или подрегионални стратегии, включително секторните. Съответно, ключовите национални политики, които осигуряват всеобхватния политически контекст за този програмен период на LEADER, включват стратегическия план на ОСП за периода 2023-2027 г., Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони за

програмен период 2023 – 2027 г. и Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие до 2030 г. на България. На равнище ЕС те включват целите за устойчиво развитие (ЦУР), Европейския зелен пакт, плана за действие на ЕС за селските райони и Хартата на основните права на ЕС.

1.1 Дефиниране на роли

За програмния период 2023-2027 г. ЛИДЕР е позициониран в определена рамка за разработване и изпълнение. Официална делегираната роля в елементите на ЛИДЕР на стратегическия план по ОСП за България през периода 2023-2037 са:

Управляващ орган

Министерството на земеделието и храните е управляващ орган и носи основната отговорност за изпълнението на всички аспекти на българския ОСП.

ИСУН система за кандидатстване

осигурява постоянна техническа и административна подкрепа за провеждане и управление на процеса на кандидатстване и подбор на СМР и текущо управление на интервенциите LEADER.

Демаркация на Подходът „Водено от общността местно развитие“

Структурата на прилагане на подхода ВОМР и координацията между програмите, прилагащи подхода ВОМР, съгласно ЗУСЕСФСУ, се определя с нормативен акт на Министерски съвет, който ще регулира обществените отношения за програмен период 2023 – 2027 г. За програмен период 2023 – 2027 г. ЕЗФРСР е водещ фонд по прилагането на подхода ВОМР/ЛИДЕР. Със средства от ЕСФ+ и ЕФРР ще се финансира изпълнението на операции, избрани в рамките на местните стратегии за развитие.

Подходът ВОМР/ЛИДЕР се прилага на териториален принцип на подрегионално ниво – ниво община, част от община или група от съседни общини, с обхват на населението между 10 000 и 150 000 жители. Подходът се прилага на територията на цялата страна (включително селските райони и териториите със специфични характеристики, определени в Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013–2025 г.) с изключение на населените места с население над 30 000 жители, в техните строителни граници. За населените места, на чиито територии се прилага подходът ВОМР/ЛИДЕР и които са подпомагани от „Програма за развитие на регионите“ 2021–2027 г., се прилага демаркация на ниво инвестиция. За една и съща по обхват територия се одобрява една стратегия за ВОМР/ЛИДЕР, като подпомагането по ЕЗФРСР е задължително.

Всяка МИГ включва в състава си най-малко една община от селските райони. Подходът, финансиран от ЕФМДРА, се прилага само за територии, обвързани с риболов или аквакултури с цел стимулиране на растежа на устойчива синя икономика и насърчаване на развитието на риболовни и аквакултурни общности в крайбрежните и вътрешните райони. Балансираното териториално развитие ще бъде постигнато чрез създаване на полицентрична мрежа от градове и насърчаване на икономическия растеж чрез използване на специфичния потенциал на териториите.

Цели на политиката на ЕС за периода 2021 – 2027 г.

1. По-интелигентна Европа (иновативна и интелигентна икономическа трансформация)
2. По-зелена, нисковъглеродна Европа (включително енергиен преход, кръгова икономика, адаптиране към климата и управление на риска)
3. По-свързана Европа (мобилност и свързаност с икт)
4. По-социална Европа (Европейски стълб на социалните права)
5. **Европа, по-близо до гражданите (устойчиво развитие на всички видове територии)**

Във връзка с одобреното Споразумение за партньорство и по-конкретно цел на политиката 5: Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване на устойчиво и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони и местните инициативи (ЦП 5) се предвижда ясна координация, разграничение и области на допълване между фондовете и, където е приложимо, координация между

националните и регионалните програми. Осигуряването на допълване и синергия на секторно и регионално ниво ще гарантира ефективността на средствата, инвестирани чрез фондовете на Споразумението за партньорство. Инвестициите в инфраструктура в подкрепа на секторните политики ще бъдат направени въз основа на предварително картографиране на нуждите на място. Пакетите ще включват комбинация от инфраструктурни инвестиционни проекти, съчетани с подходящи „меки“ мерки, търсещи допълване с между фондовете - ЕФРР, КФ и ЕСФ програми, СПРЗСР и националния бюджет. В рамките на ЦП 5 ще се подпомагат предимно инфраструктурни инвестиции, които ще допълват инвестициите по останалите цели на политиката, търсейки пресечната точка между националните секторни стратегии и местните нужди и приоритети чрез съответствие с картите на нуждите от съответни услуги. Мерките ще бъдат насочени към подобряване и развитие на здравните и социалните услуги, образованието, професионалното обучение, културата, спорта и туризма, устойчивата градска мобилност, цифровата и безопасна транспортна свързаност, кръговата икономика, енергийната ефективност, достъпът до адекватни жилищни условия, достъпът до качествени публични услуги, мерки за подобряване на качеството на околната среда (включително зелена инфраструктура), мерки за насърчаване на икономическата активност (включително инвестиции в техническа инфраструктура за развитие на индустриални зони или друга инфраструктура за развитие на икономически дейности и подпомагане на иновациите и развитието на МСП) и за създаване на условия за растеж на синята икономика, насърчаване на крайбрежните общности, устойчиво използване на морските ресурси, диверсификация на доходите в крайбрежните райони.

Предвид описаното в настоящия раздел, е важно да бъде въведен ясен механизъм за обезпечаване на полезни взаимодействия между СПРЗСР и програмите, съфинансирани от ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд и ЕФМДРА, респ. за избягване на двойно финансиране. За целта са предвидени действия, както следва:

- **Въвеждане на адекватно разграничаване на ниво дейност.** След одобрението на СПРЗСР ще бъде обезпечено адекватно разграничаване на ниво дейност в нормативната уредба или в насоките, или друг документ, определящ условията за кандидатстване и условията за изпълнение на одобрените проекти, включително чрез извършване на кръстосани проверки от УО/РА и деклариране на конкретни обстоятелства в тази връзка от

кандидата.

- **Извършване на проверки за двойно финансиране с другите фондове.** Честотата и естеството на тези проверки ще бъде регламентирано в нормативната уредба или в насоките, или друг документ, определящ условията за кандидатстване и условията за изпълнение на одобрените проекти; във всички фази на проектния цикъл (избор на дейност, интервенция, наблюдение и оценка на изпълнението).

- **Междуетатствени работни групи.** След одобрението на СПРЗСР при необходимост ще бъдат съставени междуетатствени работни групи, които да координират въпросите по демаркацията и допълняемостта между СПРЗСР и програмите, съфинансирани от ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд и ЕФМДРА.

- **Осигуряване на информация за бенефициентите.** С това следва да се гарантира повишаване на разбирането на бенефициентите и приемането на техните задължения и ангажименти конкретно с цел избягване на припокриване на дейности и на двойно финансиране.

Местна инициативна група (МИГ)

Член 33 от Регламента за общите разпоредби на ЕС (CPR) 2021/1060 очертава ролята на МИГ. МИГ са натоварени със задачата да разработят СМР и да изпълнят, със своите партньорски организации, действията, съдържащи се в стратегията. По този начин МИГ отговаря за популяризирането, изграждането на капацитет, управлението на покани за проекти, вземането на решения за местни проекти, които получават финансиране, и финансовото управление и мониторинг на проектите и цялостната СМР. МИГ ще докладват директно на УО относно финансовите елементи и на УО и/или неговите департаменти относно надзора на рамката за наблюдение на LEADER.

Дейностите на територията на СНЦ МИГ БАЛЧИК - ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО ще включват работа и ангажиране със селските общности с оглед идентифициране и напредък на иновативни проекти, които повишават жизнеспособността и устойчивостта на тази общност. Ще има силен маркетингов фокус върху области, които не са се възползвали от финансовата подкрепа на ЛИДЕР в миналото.

Ангажираността на МИГ с всички сектори на обществото в дадена подрегионална област е от решаващо значение за фазата на развитие на СМР, както и за нейното прилагане и трябва да включва седемте принципа на LEADER. В това отношение членството в МИГ включва широк спектър от местни обществени и частни интереси, за да се осигури ефективна работа на МИГ и по този начин да отразява целите на нейния СМР.

2023-2027 LEADER приоритети

Елементът LEADER на Стратегическия план на ОСП 2023-2027 г. очертава поредица от теми, които бяха идентифицирани като част от изследванията и консултациите, предприети при разработването на плана. Тези теми отразяват основните предизвикателства и

възможности, пред които е изправена селската територия на България. Всяка тема получава допълнително определение чрез редица подтеми, които отразяват ключовите области, които изискват най-голяма подкрепа и имат най-голям потенциал за насърчаване на устойчивото развитие на селските общности на територията на СНЦ МИГ БАЛЧИК - ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО. Подтемите се считат за достатъчно широки и гъвкави, за да обхванат многообразието от местни нужди в селските райони и набора от проекти, подкрепяни чрез СМР.

Екипът на СНЦ МИГ БАЛЧИК - ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО проучи темите и подтемите в рамките на процеса на СМР и в контекста на интегриран подход за регионално и местно планиране. След проведеното допитване на заинтересованите страни от общността, включващи предстватели на местния бизнес, НПО и публичен сектори бяха идентифицирани конкретни теми и подтеми в СМР. Избраните теми ще помогнат на СНЦ МИГ БАЛЧИК - ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО да реагират свободно на възникващите нужди, идентифицирани по време на разработването на СМР. Темите и подтемите, включени в СМР, отразяват действията, които възникват след консултации с общностите, когато се разработва, и пряко демонстрират как СМР ще допринесе за идентифицираните местни нужди и приоритети, целите на ОСП и по-специално за Специфична цел 8. Подборът на конкретните теми е доказано чрез резултата от процеса на консултация и детайлно описано подробно в публикуваният проект на СМР.

2023-2027 ЛИДЕР Приоритет

Приоритет 1: Икономическо развитие и създаване на работни места

Приоритет 2: Инфраструктура в селските райони и социално включване

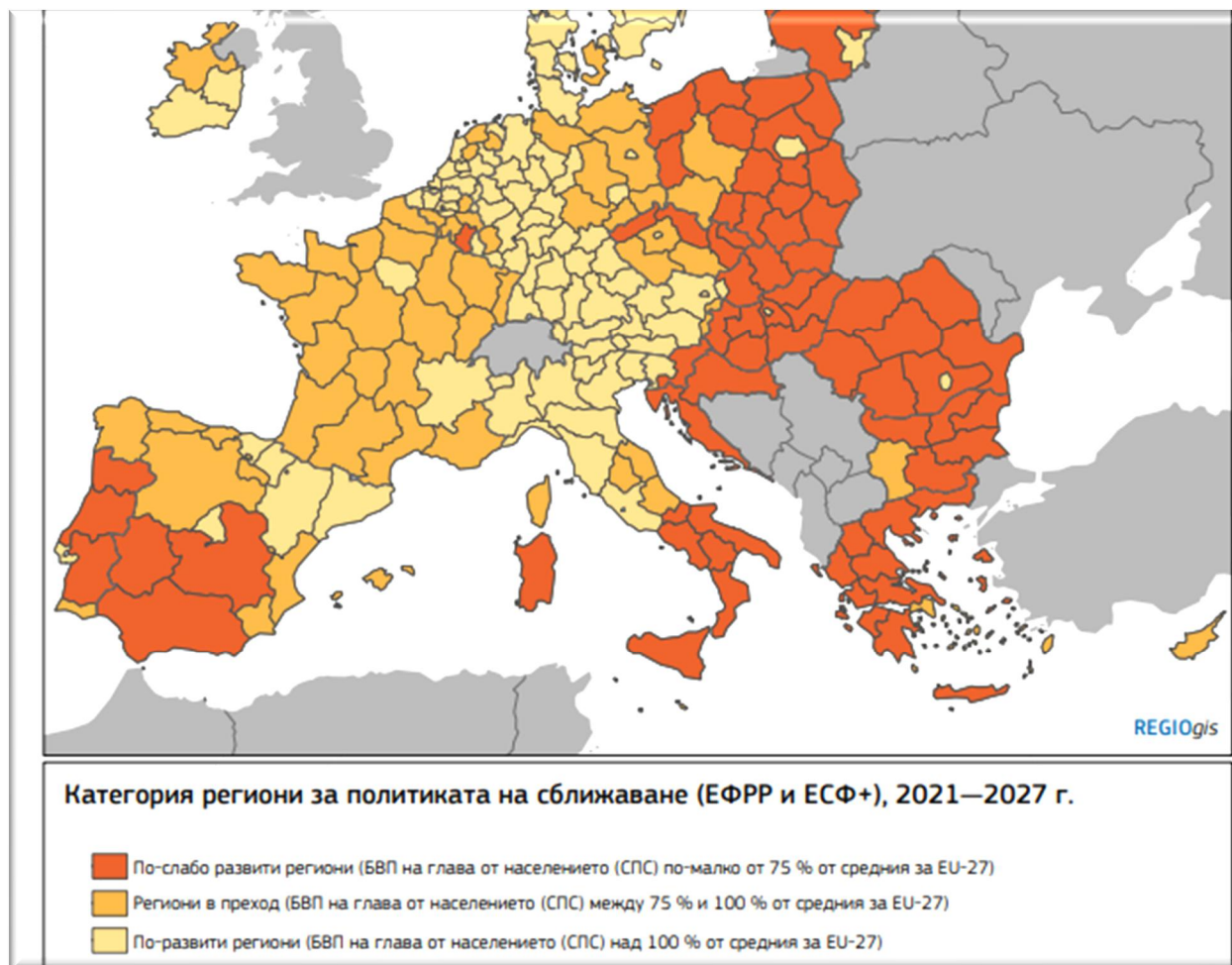
*Приоритет 3: Устойчиво развитие на селската среда
и смекчаване на изменението на климата и адаптиране*

Категория развити региони в ЕС

Типове региони по NUTS 2 Политиката на сближаване за периода 2021—2027 г. използва три категории региони, класифицирани според БВП на глава от населението за 2015 г., 2016 г. и 2017 г. (вж. картата). По-слабо развити региони: БВП на глава от населението (СПС) е под 75 % от средния за EU-27. Региони в преход: БВП на глава от населението (СПС) е между 75 % и 100 % от средния за EU-27. По-развити региони: БВП на глава от населението (СПС) е над 100 % от средния за EU-27.

Фигура 1

територията на МИГ Балчик -Генерал Тошево попада в по-слабо развити региони според ЕС статистиката.

- Списък на населените места, обхванати от МИГ;

Населените места на териториите, обхваната от МИГ са 64 – два града (общинските центрове гр. Балчик и гр. Генерал Тошево) и 62 села – 21 в община Балчик и 41 в община Генерал Тошево.

Община Генерал Тошево:

гр. Генерал Тошево, с. Къпиново, с. Люляково, с. Петлешково, с. Писарово, с. Пленимир, с. Присад, с. Равнец, с. Снягово, с. Чернооково, с. Красен, с. Изворово, с. Краище, с. Росен, с. Житен, с. Сноп, с. Градини, с. Кардам, с. Йовково, с. Огражден, с. Преселенци, с. Малина, с. Пчеларово, с. Дъбовик, с. Зограф, с. Узово, с. Росица, с. Лозница, с. Спасово, с. Александър Стамболийски, с. Бежаново, с. Вичево, с. Рогозина, с. Сираково, с. Сърнено, с. Василево, с. Балканци, с. Великово, с. Калина, с. Конаре, с. Средина.

Община Балчик:

гр. Балчик, с. Безводица, с. Бобовец, с. Брястово, с. Гурково, с. Дропла, с. Дъбрава, с. Змеево, с. Карвуна, с. Кранево, с. Кремена, с. Ляхово, с. Оброчище, с. Преспа, с. Рогачево, с. Сенокос, с. Соколово, с. Стражица, с. Тригорци, с. Храброво, с. Царичино, с. Църква.

- Брой жители на населените места, обхванати от МИГ.

Общият брой на населението на териториите, обхванати от МИГ по данни на НСИ към 31 декември 2021 година е 31 187 души.

1.2. Описание на географския район и карта на територията, обхваната от МИГ:

Общините Балчик и Генерал Тошево, формиращи територията на МИГ Балчик-Генерал Тошево влизат в състава на област Добрич, Североизточен район на планиране. Община Балчик се намира в югоизточната, а община Генерал Тошево в североизточната част на областта. На изток целевата територия граничи с общините Каварна и Шабла, на запад граничи с общините Крушари и Добричка, на север – с Република Румъния, а на юг с община Аксаково и Черно море. Общият брой на населението на целевата територия към 31.12.2021 година по данни на НСИ е 31 187 души души, което представлява 18,64% от населението на област Добрич. Общата площ на целевата територия е 1506,4 кв. км и представлява почти 32% от площта на областта. Гъстотата на населението е 20,7 души / кв.км.

Населението на община Балчик към 31.12.2021 е 19 022 души, а площта на общината е 524,2 кв.км или средната гъстота на населението 36,4 души на кв.км.

Населението на община Генерал Тошево към 31.12.2021 е 12 165 души, а площта на общината е 982,2 кв.км или средната гъстота на населението е 12,4 души / кв.км.

Населените места на целевата територия са 64 – два града (общинските центрове гр. Балчик и гр. Генерал Тошево) и 62 села – 21 в община Балчик и 41 в община Генерал Тошево. Повече половината от населението (53%) живее в градовете, въпреки че има известни разлики между двете общини – 57,14% от населението на община Балчик живее в общинския център, а за община Генерал Тошево този дял е 47,92%.

2. Описание на процеса на участие на общността в разработване на стратегията: (не повече от 3 страници)

2.1. Описание на процеса - проведени срещи, семинари, конференции, обучения, обществени обсъждания с местната общност и описание на съответствието на стратегията с Интегрираната/ите териториална/и стратегия/и за развитие на региона/ите от ниво

Времеви график индикативен

Посочена по-долу е временна времева рамка за процеса на подбор на СМР, като трябва да се отбележи, че тази времева рамка може да подлежи на промяна.

Етап на СМР	Времева рамка
Крайна дата за подаване на проект на СМР	15 септември април 2023 г
Крайна дата за подаване на окончателен СМР	Датите се уточняват
Сключени договори с МИГ	Датите се уточняват
Прилагане на СМР	След подписване на споразумение за финансиране

2.2. Групи/сектори заинтересовани лица, участвали в процеса на съгласуване на стратегията:

Обществена консултация

Подходът на LEADER BOMP изисква провеждането на открит и приобщаващ процес на обществена консултация като основен елемент от разработването на СМР. Целта на консултацията е да се насърчи активното участие на местната общност в идентифицирането на предизвикателствата и възможностите за местната област и отразяване на темите и подтемите на програма ЛИДЕР 2023-2027 г.

Както е посочено в Стратегическия план на ОСП, трябва да има силен фокус върху насърчаването и изграждането на капацитет върху онези области в рамките на зоната на СМР, които не са се възползвали от финансовата подкрепа на LEADER в миналото. Трябва също така да има силен и очевиден фокус върху проактивното ангажиране с маргинализирани и социално изключени групи. СМР трябва да очертае как МИГ предлага да гарантира, че такива райони ще се възползват от инвестициите на LEADER в програмата LEADER за периода 2023 – 2027 г.

Процесът на обществени консултации трябва да улесни широкото представителство от ключови групи заинтересовани страни, които включват секторни групи като селско стопанство, храни, занаяти, селски туризъм, местни услуги; местни обществени групи; местни законови, общностни и доброволчески организации и организации от частния сектор; регионални групи и групи по интереси; и социални партньори. Важно е групата, разработваща СМР, да използва подходящи и ефективни методологии за ангажиране с маргинализирани и „трудно достъпни“ общности, за да подкрепи тяхното участие. От МИГ ще се очаква да очертаят с какви маргинализирани общности са се ангажирали директно като част от техните консултации по СМР и как са се ангажирали с тези групи.

Уместни и актуални резултати от изследвания и информация от по-широки консултативни процеси, които може да са били проведени на местно ниво, също могат да бъдат използвани за допълване на процеса на обществена консултация.

Всяка от заинтересованите страни изпрати via mail попълнен Проектен фиш или заяви в среща с експерти от МИГ „Балчик - Генерал Тошево“ своите конкретни инвестиционни нужди за финансиране.

В образца на Проектен фиш заинтересованите страни имаха набор от индикативните мерки за финансиране по 2023-2027, налични към момента.

Предоставената обратна връзка от заинтересованите страни е от съществено значение при анализа и разписването на Стратегията за Водено от общностите местно развитие (СВОМР) за периода 2023-2027г. на МИГ „Балчик - Генерал Тошево“, която

предстои да се обсъжда през месец август 2023.

„Бъдете активни и подкрепете местното развитие!“ беше мотото на информационната кампания, която достигна до максимален брой представители на заинтересованите страни в региона чрез реклама в официалният сайт на МИГ „Балчик - Генерал Тошево“, на Община Балчик и на Община Генерал Тошево. Общественото обсъждане беше промотирано и чрез тематичне статии в регионален вестник.

Фигура 2

Източник: © Екип КайтКонсулт, юли 2023

ИДЕНТИФИЦИРАНИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ ОТ ОБЩИНА БАЛЧИК ЗА ПЕРИОДА 2023-2027 ВОМР МИГ БАЛЧИК-ГЕН. ТОШЕВО

Û По групи

- р Кметски наместници и общинска администрация-експертни функции
- р Бюро по труда
- р Синдикат
- р Стопанска камара
- р Туристическо дружество
- р Спортни клубове
- р Читалища
- р Местните самодейни творчески състави и групи
- р Религиозно /Църковно/ настоятелство
- р Музеи
- р Галерии
- р Градска Библиотека
- р Нпо хора в неравностойно положение
- р Клубове на пенсионера, ветерани и др, хосписи
- р ДЛС Балчик
- р Ловно-рибарско сдружение
- р Образователни институции - Училища, ЦДГ, ЦПО
- р Ботаническа градина - Балчик
- р Здравни заведения - Балчик за

спешна медицинска помощ, общопрактикуващи лекари и медицински специалисти, лекари по дентална медицина

- р Нпо хора в неравностойно положение
- р козметични, фризьорски студиа
- р Логопеди , Психиатри и др с частна практика
- р Разсадници, пчелари, земеделци,
- р Винарни, хлебопекарни и др продукти
- р Конюшни
- р Предприятията в Община Балчик, работещи в сектор „Селско, горско и рибно стопанство“ Растиеневъдство, Животновъдство „Преработваща промишленост“ „Търговия , ремонт на автомобили, велосипеди и мотоциклети“ „Транспорт, складиране и пощи “ „Административни и спомагателни дейности“ Хотелиерство и Ресторантьорство Цехове за преработка и др.

- р Кметски наместници и администрация-Съгл. телефонен указател с **КМЕТОВЕ И КМЕТСКИ НАМЕСТНИЦИ**, публикуван на общинския сайт
- ОТДЕЛ „КУЛТУРА, ПРОТОКОЛ И ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА“
- КОМИСИЯ ЗА БОРБА С ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ НА МАЛОЛЕТНИ И НЕПЪЛНОЛЕТНИ
- ОТДЕЛ „ОБРАЗОВАНИЕ, ХУМАНИТАРНИ, СОЦИАЛНИ И
- СТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ“
- ДИРЕКЦИЯ „ТУРИЗЪМ, ЕВРОФОНДОВЕ, МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО И ЕКОЛОГИЯ“
- ДРУГИ ДЕЙНОСТИ ПО ТУРИЗЪМ
- ДИРЕКЦИЯ "УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА, СОБСТВЕНОСТ И ИНВЕСТИЦИИ"

- р Бюро по труда - ДБТ Балчик
- р Синдикат/Стопанска камара

МЕСТЕН ОРГАН НА БСК ЗА ОБЩИНА БАЛЧИК е фирма "Хелиос БГ" ООД, с управител **Симеон Димитров Господинов**, упълномощен от Управителния съвет на БСК да изпълнява функциите на Местен орган на БСК и да защитава на общинско ниво интересите на работодателите в община Балчик. Адрес: Балчик 9600, ул. "Приморска" 32,

Телефон: 0579/76970, E-mail: helios_bg@abv.bg

- р ДЛС Балчик - dls.balchik@dpshumen.bg
- р Ловно-рибарско сдружение
- р Спортни клубове
  1. МорСКИ клуб Балчик - ветроходство;
  2. СКЛА „Черно море“ Балчик - лека атлетика;
  3. Клуб за водомоторен спорт „Дионисополис — 95“ Балчик - водомоторен спорт и акваайк;
  4. Баскетболен клуб „Черноморец“ с. Рогачево - баскетбол;
  5. Спортен клуб по бокс и кик-бокс „Фурното“ Балчик - кнк-бокс и муайтай;
  6. СК „Адмирал“ Балчик - трап, двоен трап и скниг;
  7. Спортен клуб „Блек сии айс Арена**“ с. Кранево — фигурно пързаяме и шорттрек;
  8. Футболен клуб „Черноморец“ Балчик - футбол;
  9. Футболен клуб „Сокол 2012“ с. Соколово - футбол;
  10. Спортен клуб по савате „Фуриозо“ Балчик - сават.

Читалища - "Общинско читалищно сдружение-Балчик"

Рег. №	Име на читалище	Град/село
1.	"Паисий Хилендарски -1870" -ГРАД БАЛЧИК	
2.	"Йордан Йовков -1941г." -СЕЛО ЗМЕЕВО	
3.	"Просвета-1900" -СЕЛО СОКОЛОВО	
4.	"Васил Левски-1959 г." -ГРАД БАЛЧИК	
5.	"Христо Смирненски -1941" -СЕЛО СЕНОКОС	
6.	"Велко Ангелов -1940" -СЕЛО ДРОПЛА	
7.	"Стефан Караджа -1941" -СЕЛО СТРАЖИЦА	
8.	"Свобода -1897" -СЕЛО ГУРКОВО	
9.	"Бачо Киро-1939" -СЕЛО КРАНЕВО	
10.	"Просвета -1901" -СЕЛО ОБРОЧИЩЕ	

- р Местните самодейни творчески състави и групи:
- р Образователни институции

-Училища

1. ОУ „Васил Левски“ с. Соколово
2. ОУ „Георгн Раковски“ с. Сенокос
3. ОУ „Антим I“ гр. Балчик
4. ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ гр. Балчик
5. СУ „Христо Ботев“ гр. Балчик
6. СУ „Христо Смирненски“ с. Оброчище
7. ПУИ „Акад. Т. Самодумов“ с. Кранево

-ЦДГ

ДГ „Здравец“ гр. Балчик

ДГ „Чайка“ гр. Балчик

ДГ „Мир“ с. Сенокос

ДГ „Звездица“ с. Соколово

ДГ „Радост“ с. Стражица

ДГ „Добруджанче“ с. Дропла

ДГ „Знаме на мира“ гр. Балчик

ДГ „Дъга“ с. Гурково

ДГ „Веселите делф инч ета“

с. Кранево

ДГ „Дякова“ е. Ляхово

ДГ „Първи юни“ с. Оброчище

-ЦПО

р **Здравни заведения**

-Лечебните заведения за болнична помощ са 4 бр., 1 многопрофилна болница, 3 специализирани болници, 5 бр. лечебни заведения за извънболнична помощ, 4 бр. медицински центрове и 1 самостоятелна медико-техническа лаборатория.

-лекарите на територията на община Балчик са 60, медицинските специалисти по здравни грижи 110, а лекарите по дентална медицина 8 бр.

р **Социални услуги**

В община Балчик са изградени и функционират;

1. Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи без увреждания;
2. Център за обществена подкрепа;

3. Център за социална реха бил ниция и интеграция;
4. Домашен социален патронаж

р **Религиозно/Църковно/ настоятелство**

действащи храмове:

№	Населено място	Храм
1	гр. Балчик	Храм „Си. Георги“
2.	гр. Балчик	Храм „Св. Петка Търновска“
3.	гр. Балчик	Храм „С в. Николай Чудотворец“
4	гр. Балчик	Храм „Св. Св. Константин ■ Елена“
5.	гр. Балчик	Християнска църква „СИОН“
6	гр. Балчик	Църква на адвентистите от седмца ден
7.	гр. Балчик	Джамия
8.	с. Царичино	Църковно настоятелство
9.	с. Ляхово	Джамия
10.	с. Храброво	Църковно настоятелство
11.	с. Църква	Църковно настоятелство
12.	с. Църква	Епархийски манастир „Св. Възнесение Господно“
13.	с. Сенокос	Отворено библиейско братство
14.	с. Рогачево	Храм „Св. Вкмч. Димитър“
15.	с. Сенокос	Храм „Св. Св. Константин и Елена“
16.	с. Бзводица	Отворено библиейско братство
17.	с. Соколово	Храм „Архангел Михаил“
18.	е. Соколово	Джамия
19.	с. Дропла	Храм „Св. Георги“
20.	с. Дропла	Джамия
21.	с. Змеево	Храм „Св. Рождество Богородично“
22.	с. Гурково	Храм „Св. Димитър“
23.	с. Кранево	Храм „Св. Богородица достойно ссть“
24.	-	Храм „Св. Успение Богородично“
25.	с. Оброчище	Мюсюлманско настоятелство
26.	е. Ватово	Храм „Св. Пророк Илия“

р **Исторически Музей Балчик**

р **Градска библиотека/Галерии**

р **НПО хора в неравностойно положение**

р НПО в областта на социалната сфера, здравеопазване; култура н изкуство, опазване на околната среда, туризъм:

1. Арт Проджект Тийм-• БАЛЧИК;
2. БЕЛИЯТ БРЯГ;
3. ВИА ПОНТИКА 2010;
4. ЦЕНТЪР ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ „СЕВЕРОИЗТОК“;

5. ТУРИСТИЧЕСКО ДРУЖЕСТВО ПИРИН - СЕНОКОС.
6. ШАХМАТЕН КЛУБ БАЛЧИК;
7. СДРУЖЕНИЕ ЗА РИБОЛОВ ЛЕФЕР;
8. ФУТБОЛЕН КЛУБ „АЛБЕНА 97“;
9. ФУТБОЛЕН КЛУБ ВИХЪР - С.
10. МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА - БАЛЧИК.
11. ТУР ИНФО.

- ⊖ **козметични, фризьорски студиа**
- ⊖ **Логопеди , Психиатри и др с частна практика**
- ⊖ **Разсадници, пчелари, земеделци,**
- ⊖ **Винарни, хлебопекарни и др продукти**
- ⊖ **Конюшни**
- ⊖ **Предприятията в Община Балчик, работещи в сектор**
 „Селско, горско и рибно стопанство“ Растиеневъдство, Животновъдство
 „Преработваща промишленост“
 „Търговия , ремонт на автомобили и мотоциклети“
 „Транспорт, складиране и пощи “
 „Административни и спомагателни дейности“
 Хотели Ресторанти Цехове за преработка
Микро до 9 заети
Малки от 10 до 49 заети
Средни от 50 до 249 заети
- ⊖ **Представител на к.к. Албена и Тузлата**
- ⊖ **Областният пчеларски съюз „Добруджа” с пчелари от община Балчик и другите на територията**
- ⊖ **Разсадници в с.Сенокос, Момчил и другите на територията на община Балчик**
- ⊖ **Винарни на територията на община Балчик**

ИДЕНТИФИЦИРАНИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ ОТ ОБЩИНА ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО ЗА ПЕРИОДА 2023-2027 ВОМР МИГ БАЛЧИК-ГЕН. ТОШЕВО

Ў По групи

⊖ Кметски наместници и обинска администрация-експертни функции	⊖ Музеи
⊖ Бюро по труда	⊖ Галерии
⊖ Синдикат	⊖ Градска Библиотека
⊖ Стопанска камара	⊖ Нпо хора в неравностойно положение
⊖ Туристическо дружество	⊖ Клубове на пенсионера, ветерани и др, хосписи
⊖ Спортни клубове	⊖ ДГС Генерал Тошево
⊖ Читалища	⊖ Ловно-рибарско сдружение
⊖ Местните самодейни творчески състави и групи	⊖ Образователни институции - Училища, ЦДГ, ЦПО
⊖ Религиозно /Църковно/ настоятелство	⊖ Добруджански земеделски институт - с. Петлешково

- ⊖ **Здравни заведения** -Медицински център-І Генерал Тошево” и Център за спешна медицинска помощ общопрактикуващи лекари и медицински специалисти, лекари по дентална медицина
- ⊖ **Нпо хора в неравностойно положение**
- ⊖ **козметични, фризьорски студиа**
- ⊖ **Логопеди , Психиатри и др с частна практика**
- ⊖ **Разсадници, пчелари, земеделци,**
- ⊖ **Вино хляб и др продукти**

- ⊖ **Конюшни**
- ⊖ **Предприятията в Община Ген.Тошево, работещи в сектор**
„Селско, горско и рибно стопанство“
Растиеневъдство, Животновъдство
„Преработваща промишленост“
„Търговия , ремонт на автомобили и мотоциклети“
„Транспорт, складиране и пощи “
„Административни и спомагателни дейности“
Хотелиерство и Ресторантьорство Цехове за преработка и др.

- ⊖ **Кметски наместници и администрация**-Съгл. Списък на кметове и кметски наместници 2023, публикуван на общинския сайт

- ОТДЕЛ "СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ И ДОМАШЕН СОЦИАЛЕН ПАТРОНАЖ-ОТДЕЛ "КУЛТУРА, ВЕРОИЗПОВЕДАНИЯ И ИНТЕГРАЦИЯ"-
ОТДЕЛ "ОБРАЗОВАНИЕ, МЛАДЕЖКИ ДЕЙНОСТИ И СПОРТ" -
ОТДЕЛ "СОБСТВЕНОСТ И СТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ" –

ОТДЕЛ "ТЕРИТОРИАЛНО УСТРОЙСТВО, СТРОИТЕЛСТВО, ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ И ЕКОЛОГИЯ" –
Секретар на "Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни" -

- ⊖ **Бюро по труда** - ДБТ Ген . Тошево
- ⊖ **Синдикат/Стопанска камара**

МЕСТЕН ОРГАН НА БСК - ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО E-mail: agris@abv.bg;Адрес: Генерал Тошево 9500, ул. Васил Априлов 2;Телефон: 0888704796;Факс: 05731 39 24

- ⊖ **ДГС Генерал Тошево** -dgs.g_toshevo@dpshumen.bg
- ⊖ **Ловно-рибарско сдружение**
- ⊖ **Спортни клубове**

1. Спортен клуб по тенис на маса „Спортист - 95”,
2. Спортен клуб „Спортбаскет - ГТ” по баскетбол ,
3. Спортен клуб по хокей на трева „Стик ГТ” ,
4. Спортен клуб по силов трибой „Цунами” с треньор Борис Борисов.
5. Сдружение „Волейболен клуб „Спортист 99““,

6. Спортен клуб по футбол „Дружба” ,
7. Сдружение „Футболен клуб „Спортист 2011““ ,
8. Сдружение „Спортен клуб по вдигане на тежести Генерал Тошево”,
9. Сдружение „Спортен клуб по художествена гимнастика „Ейнджълс”,
10. Футболен клуб „Партизан – Василево“,

11. Футболен клуб „Стрела-Присад 2020“ -

12. Спортен клуб за конна езда „Пегасос“ –

13. Сдружение „Туристическо дружество „Добруджанец““ –

Ø 4 - стадиона;

Ø 10 - игрища;

Ø 4 - спортни площадки;

Ø 1 - басейн.

Конната база в Генерал Тошево

Спортната инфраструктура в общината се състои от:

р Читалища -24

1 "Св.Св.Кирил и Методий-1897" СЕЛО ПЧЕЛАРОВО

2 "Йордан Йовков -1943 село Люляково" СЕЛО ЛЮЛЯКОВО

3 "Христо Ботев -1908" СЕЛО ЖИТЕН

4 "Нов живот - 1941" СЕЛО ПРЕСЕЛЕНЦИ

5 "Светлина-1941" ГРАД ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО

6 "Йордан Йовков-1896" СЕЛО КРАСЕН

7 "Иван Вазов -1946" ГРАД ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО

8 "Христо Ботев-1942" СЕЛО РОГОЗИНА

9 "Александър Гичев -1907" СЕЛО ВАСИЛЕВО

10 "Стефан Караджа -1941г." СЕЛО ЧЕРНООКОВО

11 "Отец Паисий 1897" СЕЛО СПАСОВО

12 "Стефан Караджа-1942 г." СЕЛО МАЛИНА

13 "Съединение -1943" СЕЛО ИЗВОРОВО

14 "Калина-1965"

СЕЛО КАЛИНА

15 "Йордан Йовков-1942" СЕЛО ЙОВКОВО

16 "Наука-1940" СЕЛО ЗОГРАФ

17 "Дора Габе-1940" СЕЛО ДЪБОВИК

18 "Стефан Караджа-1942" СЕЛО БАЛКАНЦИ

19 "Йордан Йовков 1941 год." СЕЛО РОСИЦА

20 "Пробуда-1941" СЕЛО КАРДАМ

21 "Васил Левски - 2007" СЕЛО СНОП

22 "Тодор Рачински - 2011" СЕЛО ПЕТЛЕШКОВО

23 "Димитър Ганев - 2014" СЕЛО ПРИСАД

24 "Светлина -2014" СЕЛО РОСЕН

р Местните самодейни творчески състави и групи:

1. Оркестър „Лозница“ – гр. Генерал Тошево

2. Вокална група „Палитра“ – гр. Генерал Тошево

3. Група „Бялата лястовица“ – гр. Генерал Тошево

4. Фолклорна група

„Добруджански славей“ - гр. Генерал Тошево

5. Женска певческа група и Коледарска група - кв. Пастир, гр. Генерал Тошево

6. Женска певческа група и Коледарска група - кв.

- Пастир, гр. Генерал Тошево
7. Фолклорна група „Добруджанка” - гр. Г. Тошево
  8. Фолклорен танцов състав „Българка” – гр. Г. Тошево
  9. Фолклорен клуб „Традиции” - гр. Генерал Тошево
  10. Юношески фолклорен танцов състав „Тошевче” – гр. Генерал Тошево
  11. Група за автентичен фолклор „Здравец” – гр. Генерал Тошево
  12. Група за автентичен фолклор „Росна китка” – с. Василево
  13. Група за автентичен фолклор „Извор”- с. Дъбовик
  14. ГИФ „Изворци”, ГИФ „Добромирци“, „Коледарска група” – с. Изворово;
  15. Женска вокална група „Кардамки”, Мъжка фолклорна група, певческа група „Яница” и детска фолклорна група „Кардамче” и 2 коледарски групи – с. Кардам
  16. Състав за изворен фолклор „Житен клас” и Коледарска група – с. Житен
  17. Състав за изворен фолклор – с. Люляково
  18. Фолклорна група „Сребърен листопад” – с. Преселенци
  19. Група за народно пеене и Детска коледарска група – с. Пчеларово
  20. Женска фолклорна група и Група за стари градски песни – с. Росица
  21. Женска фолклорна група и Група за стари градски и шлагерни песни - с. Спасово
  22. Група за автентичен фолклор „Черноочки” и Коледарска група – с. Чернооково
  23. Детска фолклорна група – с. Йовково
  24. Група за изворен фолклор „Красенско веселие”, Коледарска група и Група за стари градски песни – с. Красен
  25. Танцов състав и фолклорна група „Чародейка” – с. Петлешково
  26. ФГ „Росенски авлиги”, „Коледарска група”, „Лазарска група” – с. Росен
  27. Детски и Женски самодейни състави – с. Малина
  28. ФГ „Касаплийки” – с. Зограф
  29. ФГ „Здравец” – с. Сноп
  30. Певческа група – с. Рогозина

р Образователни институции

Училища -7

ПГ по по земеделие “Тодор Рачински” - град Генерал Тошево;

Ø СУ „Никола Йонков Вапцаров”, град Генерал Тошево;

Ø ОУ „Христо Смирненски”, град Генерал Тошево;

Ø ОУ “Христо Ботев”, с.Кардам;

Ø ОУ “Йордан Йовков”, с.Спасово;

Ø ОУ “Васил Левски”, с.Преселенци;

Ø ОУ “Йордан Йовков”, с.Красен.

⊖ **Здравни заведения**

Медицински център-І Генерал Тошево” и Център за спешна медицинска помощ
общопрактикуващи лекари и медицински специалисти, лекари по дентална медицина

⊖ **ДОБРУДЖАНСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ИНСТИТУТ - с. ПЕТЛЕШКОВО**

⊖ **Религиозно/Църковно/ настоятелство**

действащи храмове:

1. гр. Генерал Тошево – Православен храм „Св. Вмчк.Димитър”	13. с. Спасово - Православен храм „Св. Вознесение Господне”;
2. Църква на адвентистите от седмия ден;	14. Джамия;
3. с. Красен - Православен храм „Св. Николай Чудотворец“	15. с. Средина – Православен храм „Св. Вмчк.Димитър”;
4. Храм „Св. Успение Богородично”;	16. с. Дъбовик – Православен храм „Св. . Вмчк. Георги”;
5. с. Изворово - Православен храм „Покров на Пресвета Богородица”;	17. с. Люляково: Православен н храм „Св.Св. Петър и Павел”;
6. Параклис „Св. Георги“;	18. Джамия;
7. с. Житен - Православен храм „Св.Св. Кирил и Методий”;	19. с. Чернооково – Православен храм „Св. Рождество Богородично”;
8. с. Кардам - Православен храм „Св. Троица”;	20. с. Малина – Православен храм „Св. Пророк Илия“;
9. Църква на адвентистите от седмия ден;	21. с. Калина – Православен параклис „ Св. Св. Константин и Елена“;
10. с. Василево - Православен храм „Св. Еразъм Охридски”;	22. с. Росица – Православен параклис „Еспения на проподобни Иоан Рилски чудотворец“;
11. с. Преселенци - Православен храм „Св. Вмчк. Георги”;	23. с. Йовково – джамия;
12. с. Пчеларово - Православен храм „Св. Йоан Богослов”;	24. с. Къпиново – джамия;
	25. с. Равнец – джамия.

⊖ **Исторически Музей Генерал Тошево -2 бр попълнени анкети**

⊖ **Градска библиотека/Галерии**

⊖ **Нпо хора в неравностойно положение**

⊖ **козметични, фризьорски студиа**

⊖ **Логопеди , Психиатри и др с частна практика**

⊖ **Разсадници, пчелари, земеделци,**

⊖ **Вино хляб и др продукти**

⊖ **Конюшни**

⊖ **Предприятията в Община Ген.Тошево, работещи в сектор**

1. Микро до 9 заети
2. Малки от 10
3. Средни от 50 до 249 до 49
4. „Селско, горско и рибно стопанство“ Растителновъдство, Животновъдство
5. „Преработваща промишленост“
6. „Търговия , ремонт на автомобили и мотоциклети“
7. „Транспорт, складиране и пощи “
8. „Административни и спомагателни дейности“
9. Хотели Ресторанти Цехове за преработка
10. Съгл ПИРО На територията на град Генерал Тошево са разположени две складови и промишлени зони - Югоизточна и Северозападна зона. Фирми в Югоизточната индустриална зона:
11. Скития 1 ГТ (производство и търговията с малки домакински електроуреди.и интериорен текстил);
12. -Еврохолц (производство на градинска мебел и дървени къщи).
13. -АГРИ.СС ЕООД – транспорт, земеделие и животновъдство - отглеждане на кокошки носачки и производство на пресни яйца за консумация
14. ЕТ АГРОКОМЕРС – Иван Павлов, – земеделие, ПАВЛОВИ ЛОГИСТИС ЛТД ООД – международен товарен транспорт.
15. „Павлови Фууд Индъстрийс” ООД – отглеждане на етерично маслени култури, дестилерия за етерични масла.
16. Божур - Енчо Стоянов (зърнопроизводство и дестилерия за етерични масла)
17. ЗП ИВО ИВАНОВ - зърнопроизводство
18. МАШИНОСТРОЕНЕ-ДС ЕООД – производство на специализирана техника обработка и косене на лавандулови насаждения.
19. Геотерм (търговия с горива и земеделска продукция);
20. Керамик ГТ (производство и търговия с керамика)- е с основен предмет на дейност - производство на строителна керамика (тухли).
21. Държавен резерв Варна - база Генерал Тошево (съхранение на зърно).
22. „Естер Ойл Начеви ООД” – производство и търговия с естерични масла ,разсадо – посадъчен материал от лавандула и семена от копър и резене;
23. „Еко булстандарт” – производство на плодови сокове и нектари;
24. ПЕТРОВ АГРОПРОДУКТ ООД - отглеждане на зеленчуци
25. „Ловмийт енд Фиш ЕООД” – производство на месно – зеленчукови и рибни консерви.
26. „Лулис Мел“ ЕАД - мелница
27. Други производствени предприятия в общината са:
28. ЕТ ДИМИТЪР КАТРАНДЖИЕВ – зърнопроизводство
29. АГРОХИМИКАЛИ ООД – зърнопроизводство
30. АГРО ПОЛА ГРУП ООД –зърнопроизводство
31. ЕТ КАРДАМ ЗАПАД – Петър Стоянов – зърнопроизводство
32. БРАТЯ ПАВЛЕНКОВИ ООД – зърнопроизводство
33. РУАЛ ООД – зърнопроизводство

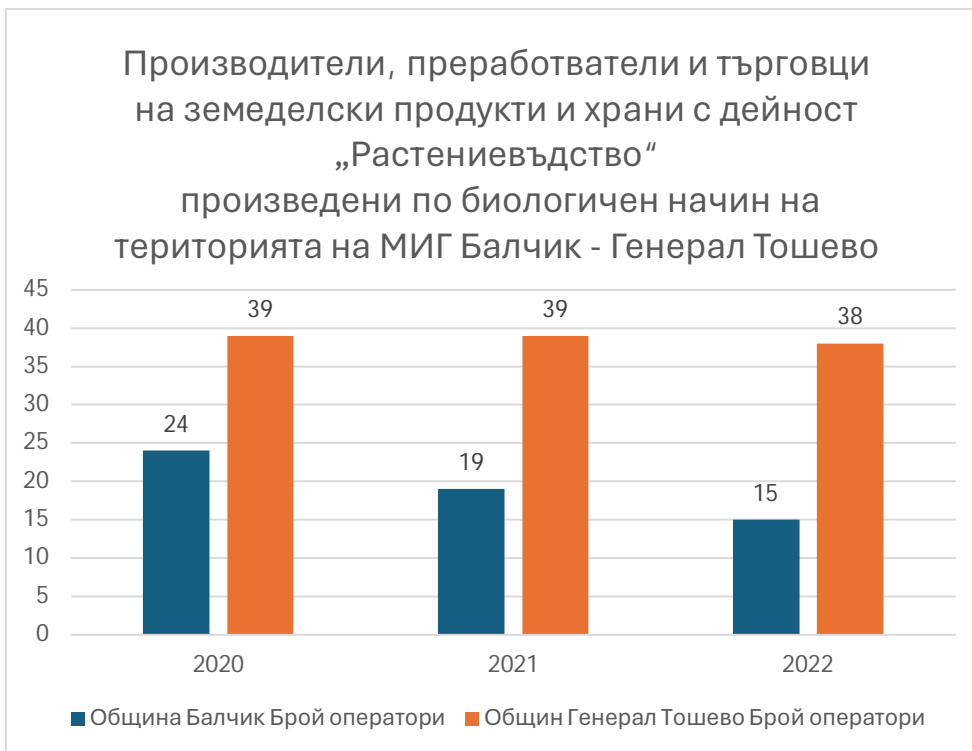
34. ГАНЧЕВ 2003 ЕООД – зърнопроизводство и дестилерия за етерични масла
35. БРАТЯ АЛЕКСИЕВИ ООД – зърнопроизводство
36. БЕЛДАС ООД – зърнопроизводство
37. СЛАВОВ РОСИЦА ЕООД – животновъдство, зърнопроизводство
38. ЗП ГЕОРГИ ЕНЧЕВ ГАНЕВ – зърнопроизводство
39. АС ЕООД – зърнопроизводство
40. ТЕРРА КОМЕРС 2012 ООД – зърнопроизводство
41. СИЛВЕНА АГРО ООД – зърнопроизводство
42. АГРИВ И ЕООД – зърнопроизводство
43. ДОБРУДЖАНСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ИНСТИТУТ с. ПЕТЛЕШКОВО – семепроизводство зърнено-житни и бобови култури, сортове и хибриди слънчоглед и разработване на съвременни технологии за отглеждането им.
44. ЕТ ЖИКАМА-Я Калоян Калчев – зърнопроизводство
45. ЕТ ГОЧЕВ – ГОЧО ГОЧЕВ – зърнопроизводство
46. ЕТ ИВАНОВ – ИВАН ГОЧЕВ – зърнопроизводство
47. КСИНТО ЕООД - зърнопроизводство
48. „ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ ГТ” АД -автобусен транспорт
49. „ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ” ЕООД- автобусен транспорт
50. ДРУГИ

3. Анализ на нуждите и потенциала за развитие на територията: (не повече от 10 страници)

3.1. Описание на ситуацията на територията на МИГ към момента на кандидатстване:

Статистика на микро ниво на ЕС Регионално ниво, община Балчик – община Генерал Тошево

Фиг.5.1

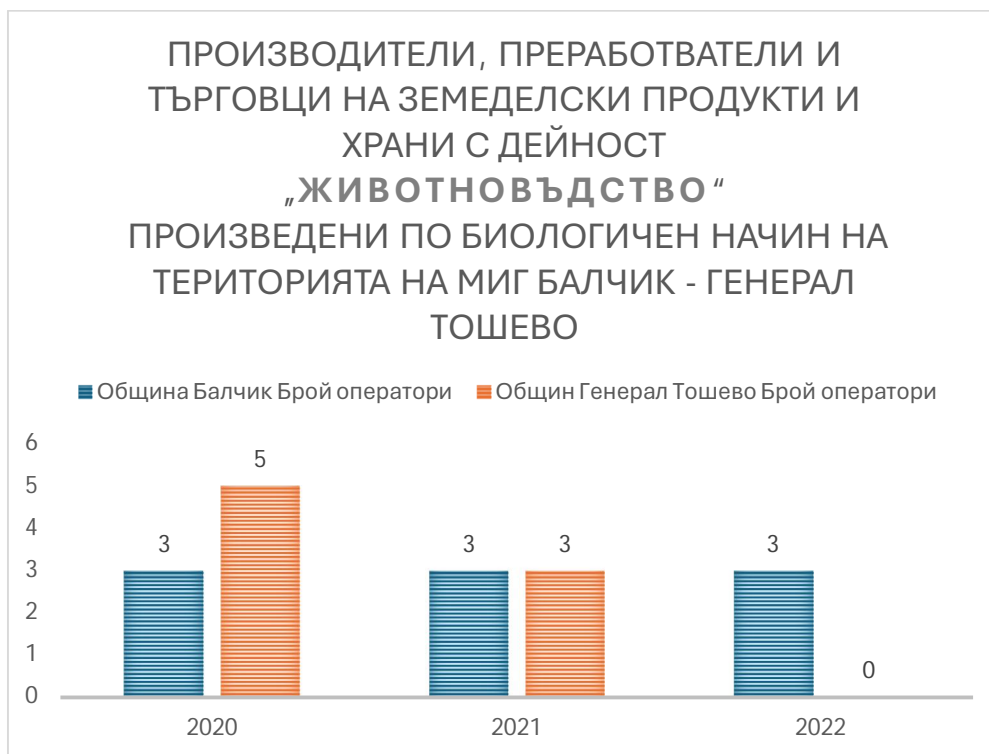
Източник: статистика предоставена от МЗХ

В община Балчик, броят на операторите в системата за контрол с дейност „Растениевъдство“ през последните три години показва ясно намаляване - от 24 в 2020 г. до 15 в 2022 г. Това намаляване може да се обясни с няколко фактора, включително въздействието от пандемията COVID-19, която могла да доведе до проблеми с работната сила, намаляване на търсенето, проблеми с доставките и финансови трудности. Неспособността на някои оператори да се адаптират към тези нови условия може да е довела до прекратяване на техните дейности.

Същевременно, в община Генерал Тошево, броят на операторите остава почти непроменен през същия период - 39 оператора в 2020 и 2021 г., и леко намалена до 38 в 2022 г. Тази стабилност, в контекста на същата пандемия, предполага, че операторите в Генерал Тошево вероятно са се справили успешно с предизвикателствата. Възможно е те да са били в състояние да се адаптират бързо към новите условия, да са получили подходяща подкрепа от местните власти и общности, или да са се ползвали от стабилно търсене на земеделска продукция в областта.

Фигура 5.2

Съгласно представените данни, броят на операторите в областта на „Животновъдство“ в община Балчик е останал константен през последните три години - 3 оператора през 2020, 2021 и 2022 година. Това независимо от общата ситуация с COVID-19, което може да свидетелства за силна устойчивост в този сектор в община Балчик.

Съвсем различна е ситуацията в община Генерал Тошево, където броят на операторите в областта на „Животновъдство“ драстично намалява от 5 през 2020 година, до 3 през 2021 и 0 през 2022 година. Това може да се дължи на редица причини, като финансови затруднения, липса на работна сила, проблеми със снабдяването или намалено търсене, които могат да са влошени от пандемията COVID-19.

Тези данни показват значителни разлики във въздействието на пандемията върху животновъдния сектор в двете общини. Докато община Балчик показва стабилност в броя на операторите, община Генерал Тошево изглежда е била значително засегната, с пълно спиране на операциите в областта на животновъдство през 2022 година.

Фигура 5.3

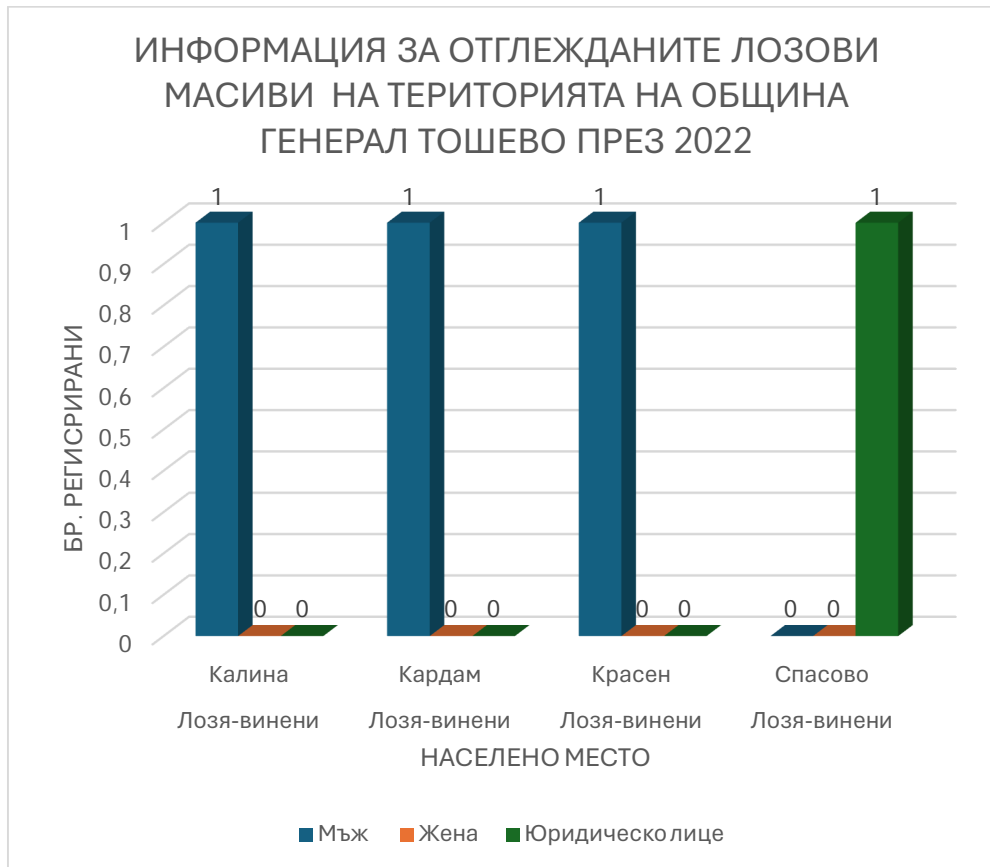
Допълнителна информация община Балчик и община Генерал Тошево 2020-2022

Предоставената информация е за Биологично регистрирани пчелари за 2022г, поради липса на информация от 2019г. от МЗХ.

Фигура 5.4

Източник: ДФЗ - област Добрич статистика

Наблюденията за Община Генерал Тошево е че се отглеждат само винени лозя в изброените населени места като преобладава производителите да са земеделци от мъжки пол или юридически лица/фирми/

Фигура 5.5

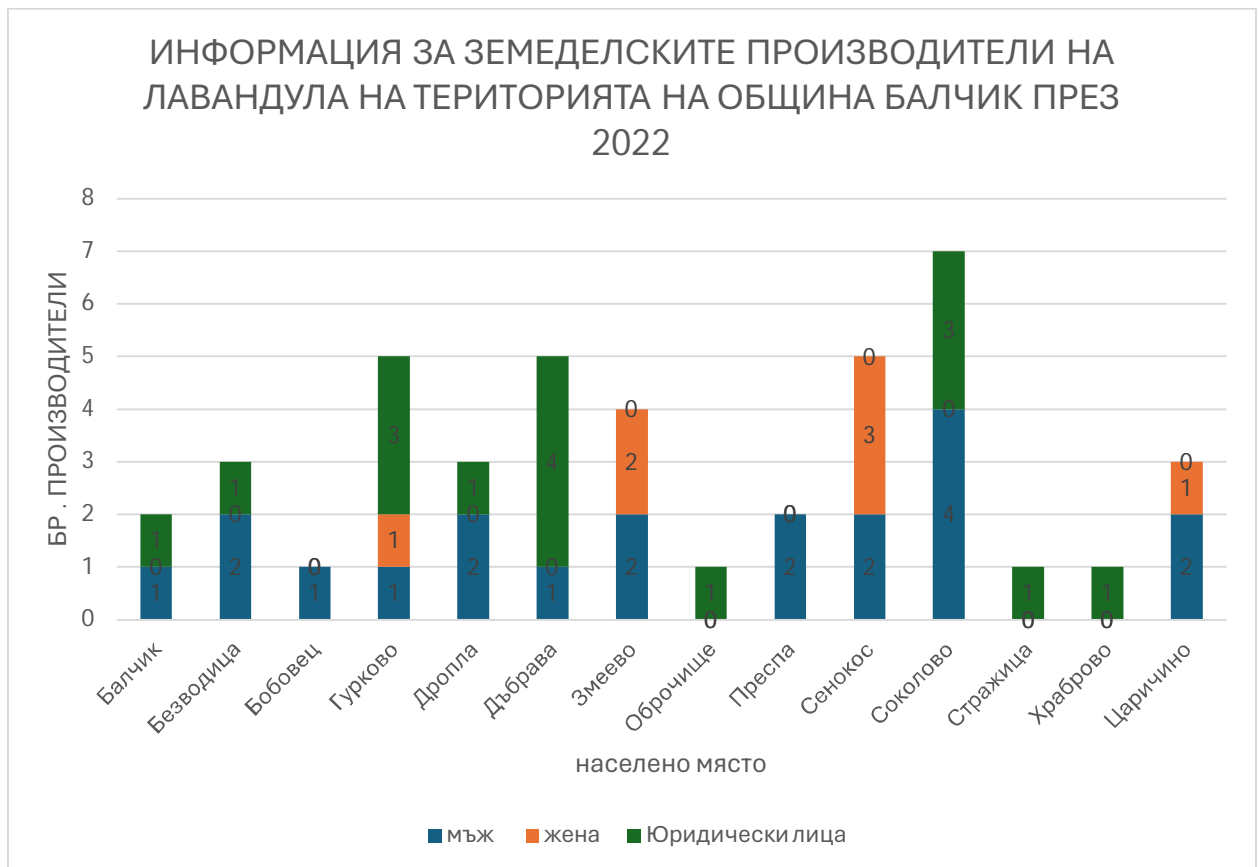

Източник: ДФЗ - област Добрич статистика

От информацията става ясно че в община Балчик има както десертни така и винени лоза, но единствените производители са земеделци мъже или юридически лица/фирми/ в населените места на Община Балчик.

Фигура 5.6

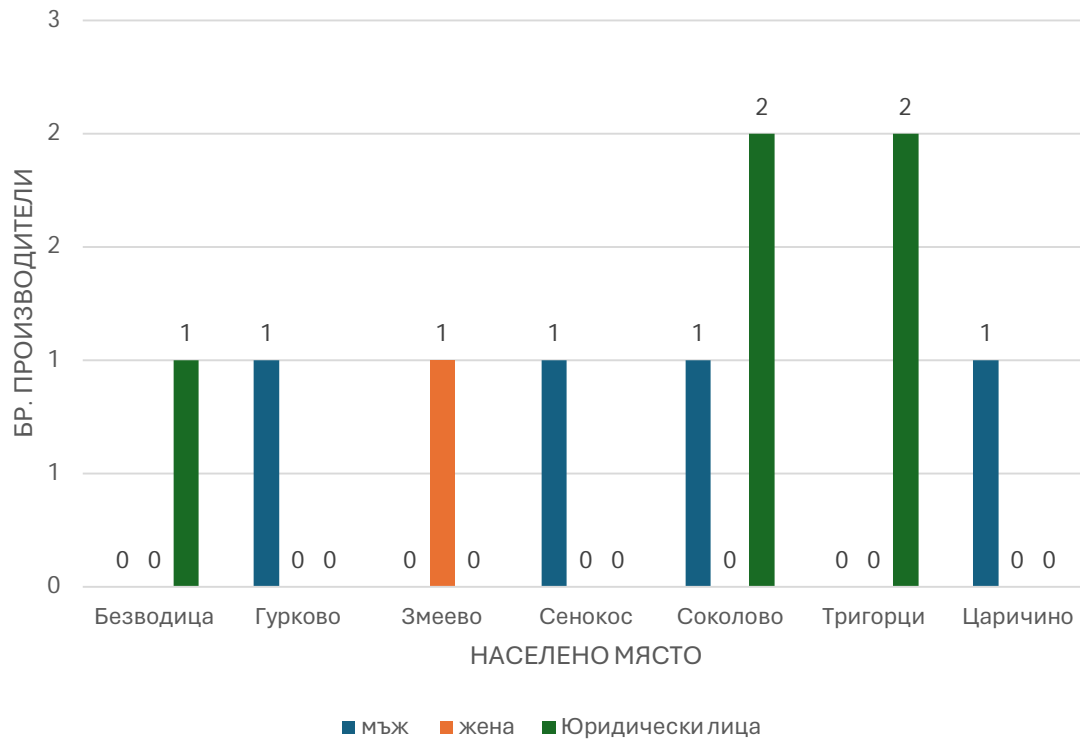
Източник: ДФЗ - област Добрич статистика

Статистиката показва информация за регистрираните земеделски производители на лавандула по тяхното разделение по пол. Наблюдава се преобладаващо влияние на мъже и фирми като жените се обособени в 4 населени места като с.Сенокос, с. Змеево, с. Царичино както и с. Гурково.

Фигура 5.7

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ
ПРОИЗВОДИТЕЛИ НА ДРУГИ ЕТЕРИЧНИ-МАСЛЕНИ
И ЛЕКАРСТВЕНИ КУЛТУРИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА
ОБЩИНА БАЛЧИК ПРЕЗ 2022

Източник: ДФЗ - област Добрич статистика

Фигура 5.8

въз основа на предоставените данни за 2022 г.:

В община Генерал Тошево има значително по-голям брой регистрирани земеделци, които се занимават с Лавандула в сравнение с Други етерично-маслени и лекарствени култури. Това може да е резултат от по-голяма търсене, по-добри условия за отглеждане на лавандула или други местни фактори.

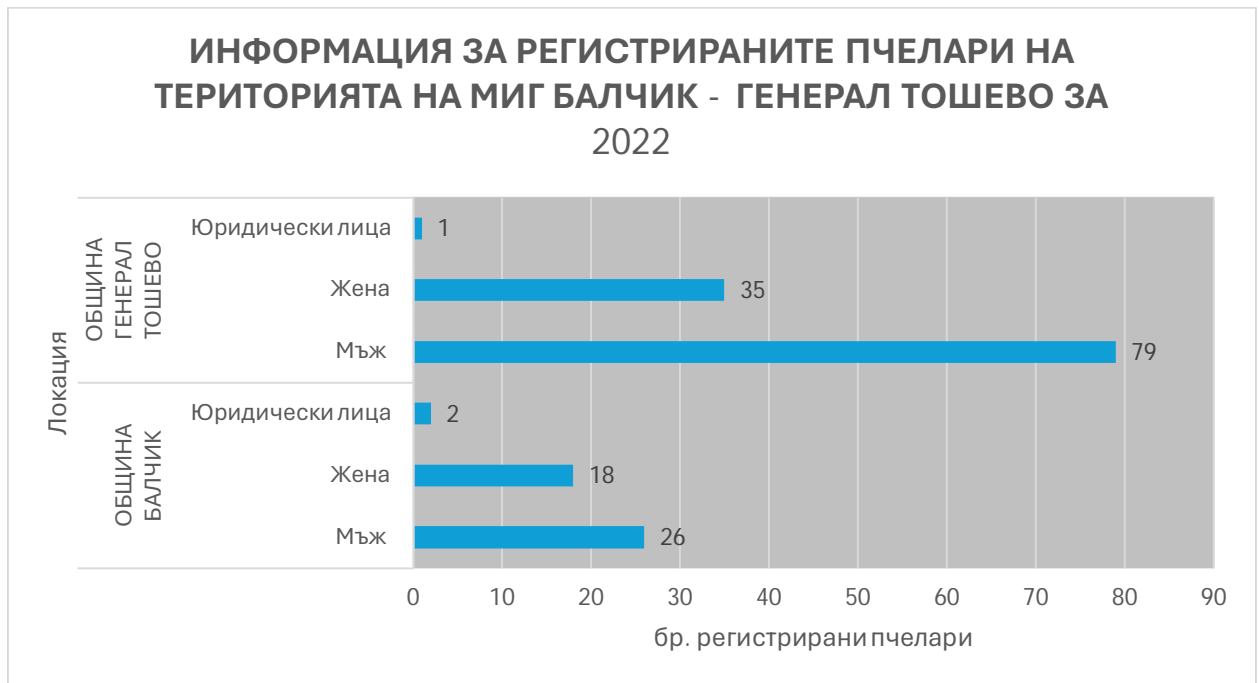
В община Балчик броят на земеделците, които се занимават с Лавандула и Други етерично-маслени и лекарствени култури, е по-малък в сравнение с Община Генерал Тошево. Това може да е резултат от различия в размера на общините, наличието на други възможности за земеделие или различни местни условия и предпочитания.

Във всички категории и в двете общини, броят на мъжете-земеделци е по-голям от броя на жените-земеделци. Това отразява общата тенденция в земеделието в България.

Юридическите лица (които вероятно представляват аграрни компании или кооперации) играят значителна роля в производството на Лавандула, особено в община Генерал Тошево.

Фигура 5.9

В таблицата са описани данните за 2022 г

В община Балчик има общо 46 регистрирани пчелари - 26 мъже, 18 жени и 2 юридически лица. Това сочи, че пчеларството в тази община е разпространено сред физически лица, с леко предимство на мъжките лица.

В община Генерал Тошево има общо 115 регистрирани пчелари - 79 мъже, 35 жени и 1 юридическо лице. И тук има по-голям брой мъжки лица, които се занимават с пчеларство, като общият брой регистрирани пчелари е почти два пъти по-голям от този в община Балчик.

Фигура 5.10

Общият брой фирми в община Балчик и община Генерал Тошево за периода 2019-2021 г. е следният:

Община Балчик:

- 2019 г.: 1286 фирми
- 2020 г.: 1208 фирми
- 2021 г.: 1132 фирми

Община Генерал Тошево:

- 2019 г.: 641 фирма
- 2020 г.: 648 фирми
- 2021 г.: 616 фирми

Промяната в броя на фирмите от 2019 до 2021 г. е:

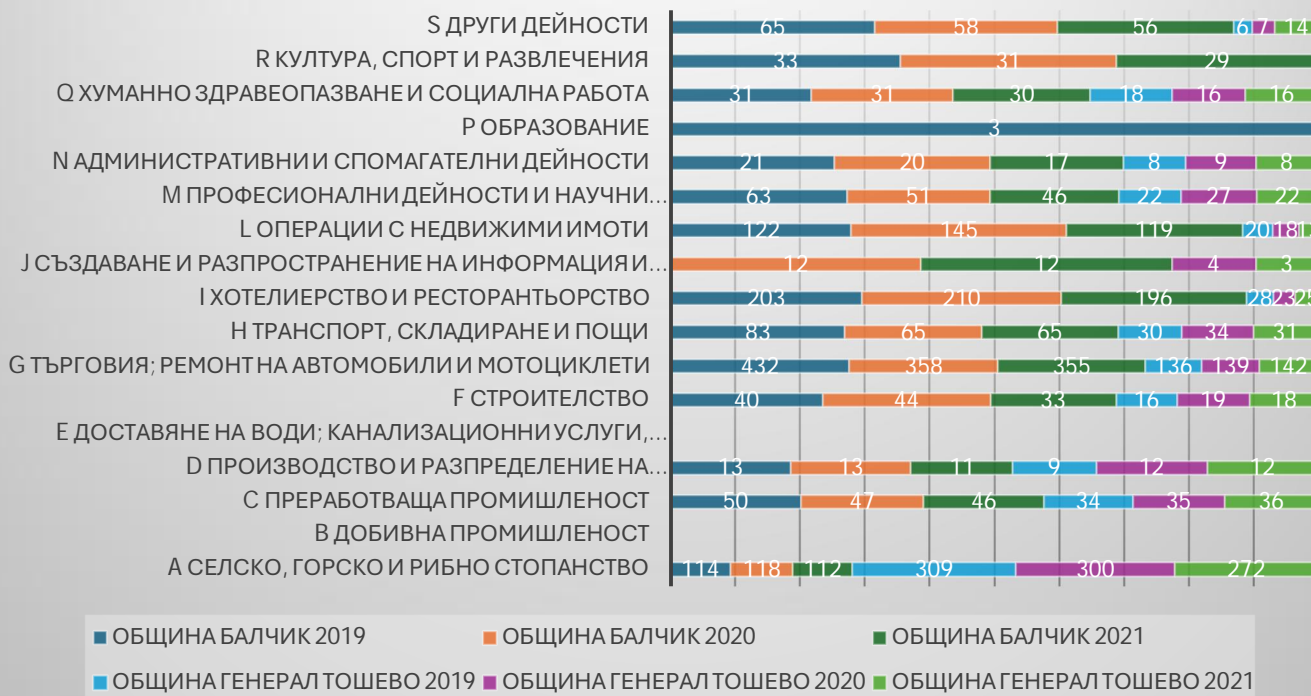
- Община Балчик: Намаляване с около 6.29%
- Община Генерал Тошево: Намаляване с около 4.94%

Това показва, че има обща тенденция към намаляване на броя на фирмите в икономическите сектори в двете общини през изследвания период.

Фигура 5.11

ИНФОРМАЦИЯ ЗА БРОЯ НЕФИНАНСОВИ ПРЕДПРИЯТИЯ НА ТЕРИТОРИЯТА НА МИГ БАЛЧИК - ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО ЗА ПЕРИОДА 2019- 2021 Г.

Въз основа на представените данни, се забелязват няколко основни тенденции в икономическата активност в община Балчик и община Генерал Тошево през периода 2019-2021 г.

Селско, горско и рибно стопанство: В община Генерал Тошево броят на предприятията в този сектор първоначално намалява през 2020 г., след което регистрира значителен ръст през 2021 г., в резултат на което се достига до брой по-голям от този през 2019 г. В община Балчик тенденцията е сходна, като общият брой на предприятията за периода остава същият, макар и със значителни колебания.

Преработваща промишленост: За общините Балчик и Генерал Тошево този сектор показва стабилност в броя на предприятията, като общият брой е почти непроменен през изследвания период.

Строителство: В община Балчик броят на предприятията в сектора първоначално расте, след което се намалява през 2021 г., докато в община Генерал Тошево броят на предприятията остава стабилен.

Търговия и ремонт на автомобили и мотоциклети: В община Балчик броят на предприятията в този сектор намалява през периода, докато в община Генерал Тошево се забелязва увеличение на броя на предприятията.

Хотелиерство и ресторантьорство: В община Балчик броят на предприятията в този сектор намалява през 2021 г. в сравнение с 2019 г., докато в община Генерал Тошево се забелязва незначителен ръст.

Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива: В община Балчик се забелязва стабилност в броя на предприятията в този сектор през изследвания период. В община Генерал Тошево този сектор не е представен в предоставените данни.

Транспорт, складиране и пощи: Броят на предприятията в този сектор се намалява в община Балчик, докато в община Генерал Тошево се забелязва увеличение на броя на предприятията.

Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения: В община Балчик броят на предприятията в този сектор остава стабилен през изследвания период. В община Генерал Тошево този сектор не е представен в предоставените данни.

Операции с недвижими имоти: В община Балчик броят на предприятията в този сектор намалява, докато в община Генерал Тошево броят на предприятията остава почти непроменен през периода.

Професионални дейности и научни изследвания: В община Балчик броят на предприятията в този сектор намалява, докато в община Генерал Тошево броят на предприятията остава стабилен.

Административни и спомагателни дейности: В община Балчик броят на предприятията в този сектор намалява, докато в община Генерал Тошево броят на предприятията остава стабилен.

Образование: В община Балчик броят на предприятията в този сектор остава стабилен през изследвания период. В община Генерал Тошево този сектор не е представен в предоставените данни.

Хуманно здравеопазване и социална работа: Броят на предприятията в този сектор остава стабилен в община Балчик, докато в община Генерал Тошево този сектор не е представен в предоставените данни.

Култура, спорт и развлечения: В община Балчик броят на предприятията в този сектор намалява, докато в община Генерал Тошево този сектор не е представен в предоставените данни.

Други дейности: В община Балчик броят на предприятията в този сектор намалява, докато в община Генерал Тошево се забелязва увеличение на броя на предприятията.

Общо взето, броят на фирмите в двете общини намалява през периода 2019-2021 г., но темпът на намаляване е различен. В община Генерал Тошево намаляването е малко през периода 2019-2020 г., след което темпът се увеличава през 2020-2021 г. В община Балчик обаче темпът на намаляване е по-консistentен през целия период.

Фигура 5.12

Статистика: НСИ за периода 2019-2021г.

Ето таблицата, в която са представени промените в стойностите от 2019 до 2020 г. и от 2020 до 2021 г. за община Балчик и община Генерал Тошево:

Таблица 5.13

	2019	2020	2021	Процентна промяна 2019-2020	Процентна промяна 2020-2021
Община Генерал Тошево	189,489	144,270	272,716	-23.86%	89.03%
Община Балчик	482,033	336,127	489,451	-30.27%	45.61%

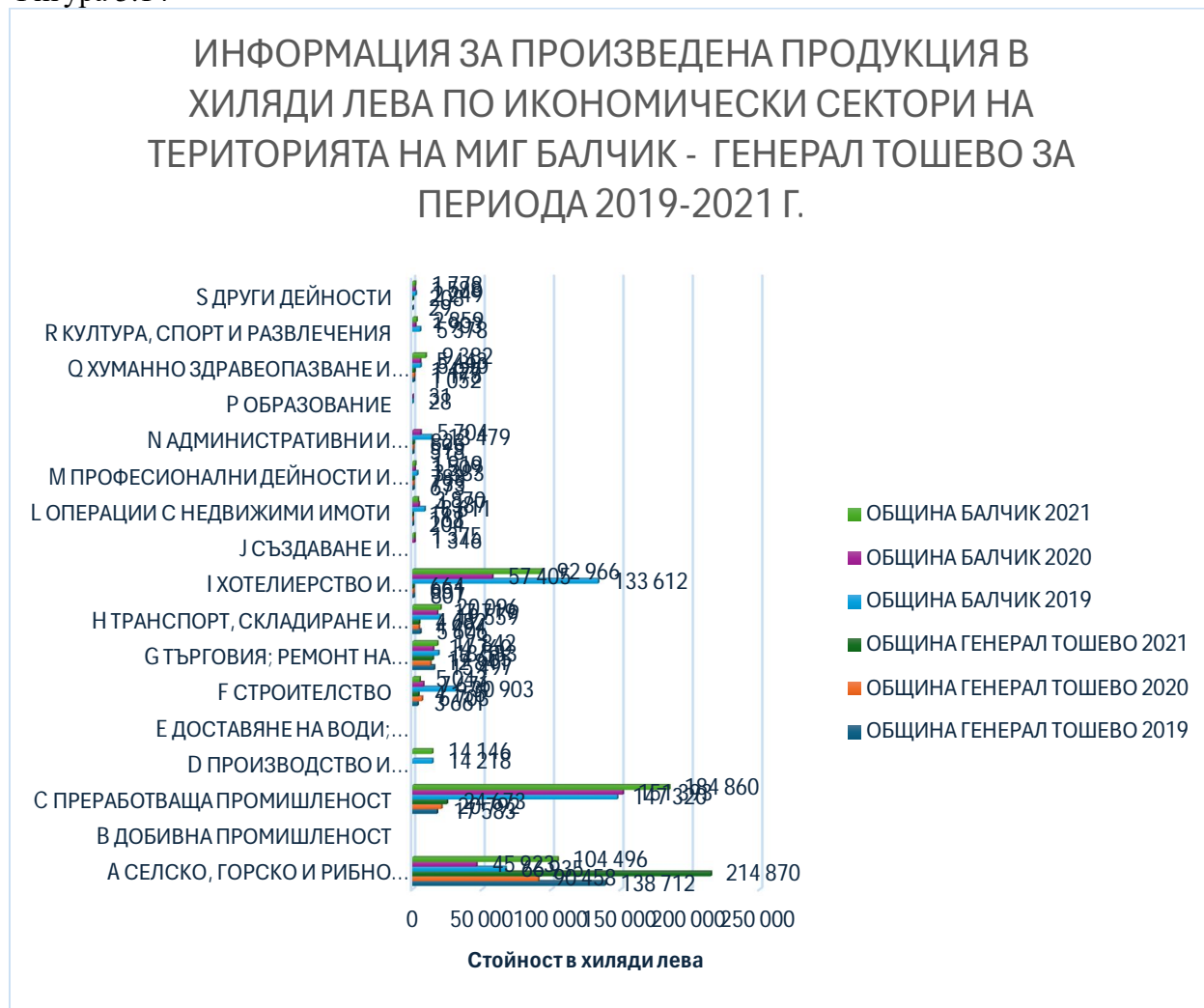
Анализирайки данните, можем да видим следните тенденции:

- В Община Генерал Тошево, стойността намалява с около 24% от 2019 до 2020 г., а след това увеличава с около 89% от 2020 до 2021 г. Това показва значително възстановяване след първоначалното намаляване.
- В Община Балчик, стойността намалява с около 30% от 2019 до 2020 г., а след това увеличава с около 46% от 2020 до 2021 г. Това също указва на възстановяване, въпреки че с по-малка степен в сравнение с Община Генерал Тошево.

Общо взето, и двата региона показват силен растеж през 2021 г. след първоначалното намаляване през 2020 г. Като това се дължи на възстановяване след икономическите трудности, свързани с пандемията от COVID-19 през 2020 г.

Фигура 5.14

Подробна информация в таблица 5.1 за всички икономически сектори:

Таблица 5.14

Община	Сектор	2019	2020	2021	Процент на	Процент на
			Стойностит	Стойности		

		Стойността е са в хил. лева	е са в хил. лева	те са в хил. лева	промяна 2019- 2020	промяна 2020-2021
Община Генерал Тошево	А СЕЛСКО, ГОРСКО И РИБНО СТОПАНСТВО	138712.0	90458.0	214870.0	-34.79%	137.54%
Община Балчик	А СЕЛСКО, ГОРСКО И РИБНО СТОПАНСТВО	66935.0	45923.0	104496.0	-31.39%	127.55%
Община Генерал Тошево	С ПРЕРАБОТВАЩА ПРОМИШЛЕНОСТ	17583.0	20792.0	24673.0	18.25%	18.67%
Община Балчик	С ПРЕРАБОТВАЩА ПРОМИШЛЕНОСТ	147320.0	151393.0	184860.0	2.76%	22.11%
Община Генерал Тошево	Д ПРОИЗВОДСТВО И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЕЛЕКТРИЧЕСКА, ГАЗОВА И ПАРНА ЕНЕРГИЯ, ОТОПЛЕНИЕ И КЛИМАТИЗАЦИЯ	-	-	-	-	-
Община Балчик	Д ПРОИЗВОДСТВО И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЕЛЕКТРИЧЕСКА, ГАЗОВА И ПАРНА ЕНЕРГИЯ, ОТОПЛЕНИЕ И КЛИМАТИЗАЦИЯ	14218.0	-	14146.0	-	-
Община Генерал Тошево	Ф СТРОИТЕЛСТВО	3661.0	6703.0	4155.0	83.09%	-38.01%
Община Балчик	Ф СТРОИТЕЛСТВО	30903.0	7676.0	5043.0	-75.16%	-34.30%
Община Генерал Тошево	Г ТЪРГОВИЯ; РЕМОНТ НА АВТОМОБИЛИ И МОТОЦИКЛЕТИ	15497.0	12841.0	14605.0	-17.14%	13.74%
Община Балчик	Г ТЪРГОВИЯ; РЕМОНТ НА АВТОМОБИЛИ И МОТОЦИКЛЕТИ	18583.0	14760.0	17842.0	-20.57%	20.88%
Община Генерал Тошево	Н ТРАНСПОРТ, СКЛАДИРАНЕ И ПОЩИ	5606.0	4494.0	4682.0	-19.84%	4.18%

Община Балчик	Н ТРАНСПОРТ, СКЛАДИРАНЕ И ПОЩИ	19559.0	17719.0	20096.0	-9.41%	13.41%
Община Генерал Тошево	I ХОТЕЛИЕРСТВО И РЕСТОРАНТЪОРСТВО	807.0	651.0	664.0	-19.33%	2.00%
Община Балчик	I ХОТЕЛИЕРСТВО И РЕСТОРАНТЪОРСТВО	133612.0	57405.0	92966.0	-57.04%	61.95%
Община Генерал Тошево	J СЪЗДАВАНЕ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ТВОРЧЕСКИ ПРОДУКТИ; ДАЛЕКОСЪОБЩЕНИЯ	-	-	-	-	-
Община Балчик	J СЪЗДАВАНЕ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ТВОРЧЕСКИ ПРОДУКТИ; ДАЛЕКОСЪОБЩЕНИЯ	1346.0	1375.0	-	2.15%	-
Община Генерал Тошево	L ОПЕРАЦИИ С НЕДВИЖИМИ ИМОТИ	204.0	-	117.0	-	-
Община Балчик	L ОПЕРАЦИИ С НЕДВИЖИМИ ИМОТИ	8611.0	4387.0	3870.0	-49.05%	-
Община Генерал Тошево	M ПРОФЕСИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ И НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ	29.0	-	208.0	-	-
Община Балчик	M ПРОФЕСИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ И НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ	2249.0	1588.0	1778.0	-29.39%	11.96%
Община Генерал Тошево	N АДМИНИСТРАТИВНИ И СПОМАГАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ	518.0	-	823.0	-	-
Община Балчик	N АДМИНИСТРАТИВНИ И СПОМАГАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ	13479.0	5704.0	-	-57.68%	-

Община Генерал Тошево	P ОБРАЗОВАНИЕ	1052.0	1178.0	1427.0	11.98%	21.14%
Община Балчик	P ОБРАЗОВАНИЕ	5690.0	5443.0	9382.0	-4.34%	72.37%
Община Генерал Тошево	Q ХУМАННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СОЦИАЛНА РАБОТА	-	-	-	-	-
Община Балчик	Q ХУМАННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СОЦИАЛНА РАБОТА	5378.0	-	2859.0	-	-
Община Генерал Тошево	R КУЛТУРА, СПОРТ И РАЗВЛЕЧЕНИЯ	29.0	-	208.0	-	-
Община Балчик	R КУЛТУРА, СПОРТ И РАЗВЛЕЧЕНИЯ	2249.0	1588.0	1778.0	-29.39%	11.96%
Община Генерал Тошево	S ДРУГИ ДЕЙНОСТИ	29		208	-	100%
Община Балчик	S ДРУГИ ДЕЙНОСТИ	2 249	1 588	1 778	-41,62%	10,69%

Информацията е предоставена от НСИ (Моля, обърнете внимание, че в някои случаи има липса на данни (означени с "-")).

На базата на представените данни, можем да направим следните наблюдения и анализи:

1. Селското, горското и рибно стопанство: За община Генерал Тошево и Община Балчик виждаме значително намаление в приходите през 2020 година, вероятно под влиянието на COVID-19 и свързаните ограничения. Тази тенденция обаче се променя през 2021 г., когато приходите се увеличават значително. Това може да се дължи на възстановяване след пандемията или на увеличаване на производството и продажбите в този сектор.
2. Преработващата промишленост: За и двете общини виждаме устойчив растеж в приходите през тези години. Това показва, че секторът е съпротивляем на кризи и продължава да расте въпреки трудностите.
3. Строителство: Приходите от строителството за и двете общини през 2020 г. са силно намалени спрямо 2019 г., което отново може да се дължи на пандемичната ситуация. През 2021 г. ситуацията продължава да е нестабилна.

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ - ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

4. Търговия и ремонт на автомобили и мотоциклети: За и двете общини през 2020 г. се отбелязва намаляване на приходите, което съответства на общата икономическа ситуация. Обаче през 2021 г. секторът показва възстановяване.
5. Транспорт, складиране и пощи: За и двете общини има намаление на приходите през 2020 г., но се вижда възстановяване през 2021 г.
6. Хотелиерство и ресторантьорство: Секторът е силно засегнат през 2020 г., особено в община Балчик, но през 2021 г. се забелязва възстановяване.

Общият анализ показва, че икономиката на двете общини е била силно засегната от пандемията през 2020 г., но в повечето сектори се наблюдава възстановяване през 2021 г. Някои сектори като селското стопанство и преработващата промишленост дори показват значителен растеж през последната година.

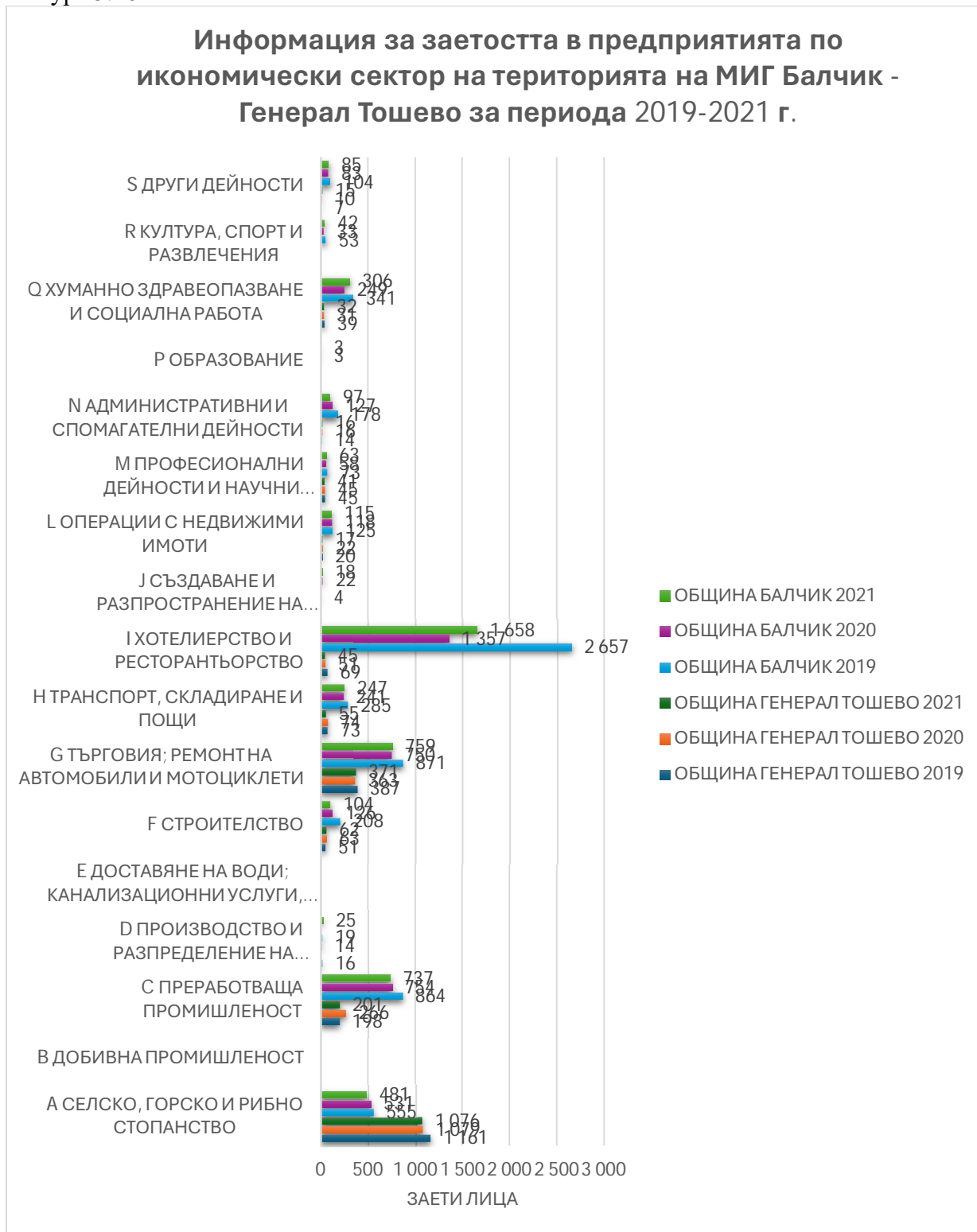
Заетост на икономическите сектори в МИГ Балчик Генерал Тошево Фигура 5.15

Фигура 5.16

Информация за процентно съотношение на заетите лица за годините 2019-2021 по сектори в община Генерал Тошево и община Балчик, структурирано в таблица 5.15:

Таблица 5.15

Сектор	Промяна община Генерал Тошево 2019-2020 (%)	Промяна община Генерал Тошево 2020-2021 (%)	Промяна община Балчик 2019-2020 (%)	Промяна община Балчик 2020-2021 (%)
А СЕЛСКО, ГОРСКО И РИБНО СТОПАНСТВО	-7.06	-0.28	-4.32	-9.42
С ПРЕРАБОТВАЩА ПРОМИШЛЕНОСТ	34.34	-24.44	-12.73	-2.25
Д ПРОИЗВОДСТВО И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЕЛЕКТРИЧЕСКА И ТОПЛИННА ЕНЕРГИЯ И НА ГАЗООБРАЗНИ ГОРИВА	-100.00	-	-100.00	-
Ф СТРОИТЕЛСТВО	23.53	-1.59	-39.42	-17.46
Г ТЪРГОВИЯ; РЕМОНТ НА АВТОМОБИЛИ И МОТОЦИКЛЕТИ	-6.20	2.20	-13.89	1.20
Н ТРАНСПОРТ, СКЛАДИРАНЕ И ПОЩИ	1.37	-25.68	-15.44	2.49
І ХОТЕЛИЕРСТВО И РЕСТОРАНТЪОРСТВО	-100.00	-	-48.93	22.18
Ј СЪЗДАВАНЕ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ТВОРЧЕСКИ ПРОДУКТИ; ДАЛЕКОСЪОБЩЕНИЯ	-	-	-	-18.18
Л ОПЕРАЦИИ С НЕДВИЖИМИ ИМОТИ	10.00	-22.73	-5.60	-2.54
М ПРОФЕСИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ И НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ	0.00	-8.89	-20.55	8.62
Н АДМИНИСТРАТИВНИ И СПОМАГАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ	14.29	0.00	-28.65	-23.62

Сектор	Промяна община Генерал Тошево 2019-2020 (%)	Промяна община Генерал Тошево 2020-2021 (%)	Промяна община Балчик 2019-2020 (%)	Промяна община Балчик 2020-2021 (%)
Q ХУМАНО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СОЦИАЛНА РАБОТА	-20.51	3.23	-26.98	22.89
R КУЛТУРА, СПОРТ И РАЗВЛЕЧЕНИЯ	-	-	-	-20.75
S ДРУГИ ДЕЙНОСТИ	42.86	50.00	-20.19	2.41

Моля, имайте предвид, че процентното изменение не може да бъде изчислено, когато данните за базовата година са равни на нула, тъй като това би довело до деление на нула. Моля, обърнете внимание, че в някои случаи има липса на данни (означени с "-").

анализ на представените данни, можем да направим следните заключения:

1. **Селско, горско и рибно стопанство** в община Генерал Тошево и община Балчик са в спад. Това може да се дължи на различни фактори, включително изменение в климатичните условия, селскостопанска политика, миграция на работна сила и др.
2. **Преработващата промишленост** в Генерал Тошево показва значителен ръст през 2020 г., но следва спад през 2021 г. В Балчик преработващата промишленост показва постепенно намаляване през изследвания период.
3. **Строителството** в Балчик през последните години показва значителен спад, което може да се обясни с намаляващите инвестиции в имоти или с намаляващия интерес към ново строителство.
4. **Търговията и ремонта на автомобили и мотоциклети** в община Генерал Тошево и община Балчик са сравнително стабилни, с леки колебания нагоре и надолу.
5. **Хотелиерството и ресторантьорството** в Балчик преживяват силен спад през 2020 г., вероятно поради ограниченията и пандемията от COVID-19, но показват възстановяване през 2021 г.
6. В сектора на **културата, спорта и развлеченията** в Община Балчик също се наблюдава спад, което отново може да бъде свързано с ограниченията въведени по време на пандемията.
7. **Секторът на транспорта, складирането и пощите** в община Генерал Тошево и община Балчик показва спад. В община Генерал Тошево намалението е особено впечатляващо през 2021 г., с пад от над 25%. Това може да се дължи на различни фактори, включително промени в транспортната инфраструктура, конкуренция или намаляваща търсене.

8. **Създаването и разпространението на информация и творчески продукти;** далекосъобщения в Община Балчик показват спад през 2021 г. В Община Генерал Тошево данните липсват за този сектор.
9. **Операциите с недвижими имоти** в Община Генерал Тошево и Община Балчик показват намаляваща тенденция. Това може да се дължи на различни фактори, включително намаляваща търсене, изменения в регулации или конкуренция.
10. **Професионалните дейности и научни изследвания** в Община Генерал Тошево показват лек спад, докато в Община Балчик има възстановяване през 2021 г. след спад през 2020 г.
11. Административните и спомагателни дейности в Община Балчик показват значителен спад, докато в Община Генерал Тошево те са стабилни.
12. **Хуманното здравеопазване и социалната работа** в Община Балчик показват значителен спад през 2020 г., но възстановяване през 2021 г. В Община Генерал Тошево има лек спад през 2019 г., следван от възстановяване през 2021 г.
13. **Културата, спорта и развлеченията** в Община Балчик показват спад през 2021 г. В Община Генерал Тошево данните липсват за този сектор.
14. **Другите дейности** в Община Генерал Тошево показват значителен ръст, докато в Община Балчик има леко възстановяване през 2021 г. след спад през 2020 г.

Заплащане на работната ръка по икономически сектори

Фигура

5.17

Таблица 5.16

	ОБЩИНА БАЛЧИК		ОБЩИНА ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО	
	2019-2020	2020-2021	2019-2020	2020-2021
А СЕЛСКО, ГОРСКО И РИБНО СТОПАНСТВО	-8,3%	29,9%	7,2%	10,7%
В ДОБИВНА ПРОМИШЛЕНОСТ	11,0%	2,1%	19,4%	-4,1%
С ПРЕРАБОТВАЩА ПРОМИШЛЕНОСТ	1,6%	-7,1%		
Д ПРОИЗВОДСТВО И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЕЛЕКТРИЧЕСКА И ТОПЛИННА ЕНЕРГИЯ И НА ГАЗООБРАЗНИ ГОРИВА	-78,4%	0,3%	33,2%	-17,8%
Е ДОСТАВЯНЕ НА ВОДИ; КАНАЛИЗАЦИОННИ УСЛУГИ,	10,0%	7,4%	1,3%	13,7%

УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ				
F СТРОИТЕЛСТВО	2,9%	6,8%	11,5%	6,1%
G ТЪРГОВИЯ; РЕМОНТ НА АВТОМОБИЛИ И МОТОЦИКЛЕТИ	7,2%	9,8%	12,0%	3,1%
H ТРАНСПОРТ, СКЛАДИРАНЕ И ПОЩИ	7,4%	-14,2%		100,0%
I ХОТЕЛИЕРСТВО И РЕСТОРАНТЪОРСТВО	7,9%	12,6%	-1,7%	25,2%
J СЪЗДАВАНЕ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ТВОРЧЕСКИ ПРОДУКТИ; ДАЛЕКОСЪОБЩЕНИЯ	2,0%	7,2%	15,1%	-1,7%
L ОПЕРАЦИИ С НЕДВИЖИМИ ИМОТИ	10,9%	2,0%		
M ПРОФЕСИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ И НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ	5,6%	16,4%	13,5%	11,9%
N АДМИНИСТРАТИВНИ И СПОМАГАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ	10,0%	6,7%	9,6%	6,6%
R ОБРАЗОВАНИЕ	13,5%	14,0%	13,6%	13,1%
Q ХУМАННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СОЦИАЛНА РАБОТА	10,4%	20,1%	12,3%	0,7%
R КУЛТУРА, СПОРТ И РАЗВЛЕЧЕНИЯ	-0,3%	-8,0%		
S ДРУГИ ДЕЙНОСТИ	16,2%	-7,0%	7,1%	8,6%

На основата на представените данни можем да направим следния анализ на икономическите сектори в Община Балчик и Община Генерал Тошево през периода 2019-2021 г.

- Селско, горско и рибно стопанство: В община Балчик през 2019-2020 секторът показва намаляване от -8,3%, но следващата година има значителен растеж от 29,9%. Община Генерал Тошево има стабилна позитивна тенденция в този сектор, с ръст от 7,2% и 10,7% съответно.
- Добивна промишленост: В община Балчик се наблюдава растеж от 11,0% през 2019-2020, но следващата година той спада до 2,1%. В Община Генерал Тошево, въпреки високия ръст от 19,4% през първата година, през втората има спад от -4,1%.

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ - ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

- **Преработваща промишленост:** В община Балчик този сектор показва лек ръст от 1,6% през 2019-2020, но през следващата година спада с -7,1%. За Община Генерал Тошево няма предоставени данни.
- **Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива:** В Община Балчик през 2019-2020 този сектор показва значителен спад от -78,4%, но следващата година ситуацията е стабилизирана с 0,3% ръст. В Община Генерал Тошево през първата година има висок ръст от 33,2%, но през втората спада с -17,8%.
- **Доставяне на вода; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване:** В община Балчик в този сектор има стабилен ръст през и двете години, съответно 10,0% и 7,4%. Община Генерал Тошево показва покачване от 1,3% през първата година и по-значително увеличение от 13,7% през втората.
- **Строителство:** В община Балчик секторът показва увеличение от 2,9% през 2019-2020 и 6,8% през 2020-2021. В Община Генерал Тошево секторът има по-висок ръст от 11,5% през първата година, който спада до 6,1% през втората.
- **Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети:** В Община Балчик този сектор показва постоянен ръст - 7,2% и 9,8% съответно. В Община Генерал Тошево ръстът е по-висок през първата година - 12,0%, но спада до 3,1% през втората.
- **Транспорт, складиране и пощи:** В Община Балчик секторът показва ръст от 7,4% през 2019-2020, но значителен спад от -14,2% през следващата година. За Община Генерал Тошево е отбелязан ръст от 100,0% през 2020-2021, но липсват данни за предходната година.
- **Хотелиерство и ресторантьорство:** В Община Балчик секторът показва устойчив ръст от 7,9% през първата година и 12,6% през втората. В Община Генерал Тошево има лек спад от -1,7% през 2019-2020, но силно увеличение от 25,2% през следващата година.
- **Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения:** В Община Балчик секторът показва увеличение от 2,0% и 7,2%. В Община Генерал Тошево ръстът е по-висок през първата година - 15,1%, но следва спад от -1,7%.

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ - ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

- Операции с недвижими имоти: В Община Балчик секторът показва ръст от 10,9% през първата година и 2,0% през втората. За Община Генерал Тошево няма предоставени данни.
- Професионални дейности и научни изследвания: В Община Балчик ръстът е 5,6% през първата година и значително по-висок от 16,4% през втората. В Община Генерал Тошево има също така силно увеличение от 13,5% през първата година и 11,9% през втората.
- Административни и спомагателни дейности: В Община Балчик ръстът е стабилен - 10,0% и 6,7% съответно. В Община Генерал Тошево също се наблюдава постоянен ръст - 9,6% и 6,6%.
- Образование: В двете общини секторът показва устойчив ръст през двете години. В Община Балчик увеличението е 13,5% и 14,0%, в Община Генерал Тошево - 13,6% и 13,1%.
- Хуманно здравеопазване и социална работа: В Община Балчик секторът показва значителен ръст - 10,4% и 20,1%. В Община Генерал Тошево ръстът е 12,3% през първата година, но спада до 0,7% през втората.
- Култура, спорт и развлечения: В Община Балчик този сектор показва спад от -0,3% през първата година и -8,0% през втората. За Община Генерал Тошево няма предоставени данни.
- Други дейности: В Община Балчик секторът показва значителен ръст от 16,2% през първата година, но спад от -7,0% през втората. В Община Генерал Тошево ръстът е стабилен - 7,1% и 8,6%.

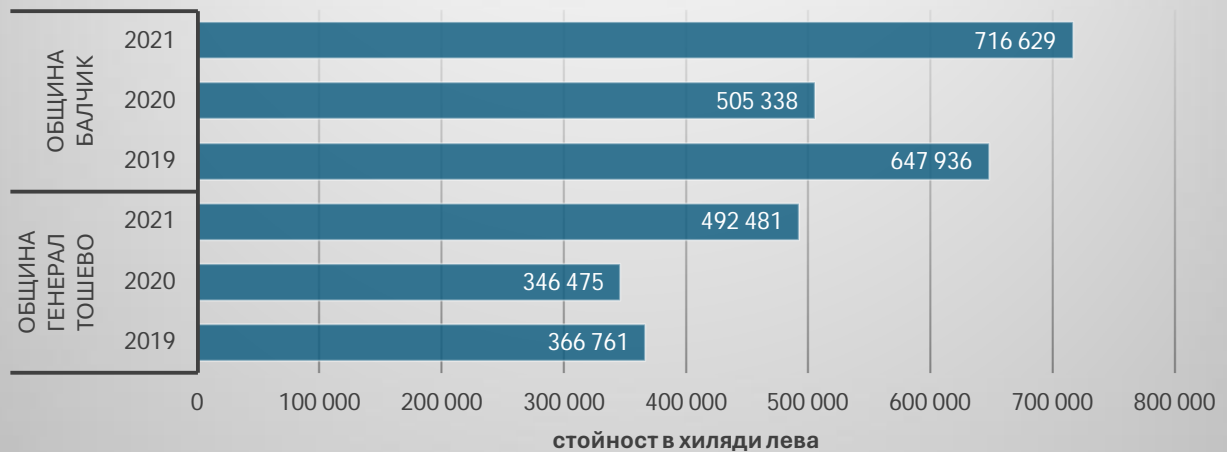
Общият анализ показва, че икономическата дейност в общините Балчик и Община Генерал Тошево през периода 2019-2021 е динамична с различни тенденции в различните сектори.

Приходи по икономически сектори за периода от 2019-2021 на територията МИГ Балчик-Генерал Тошево
Фигура 5.18

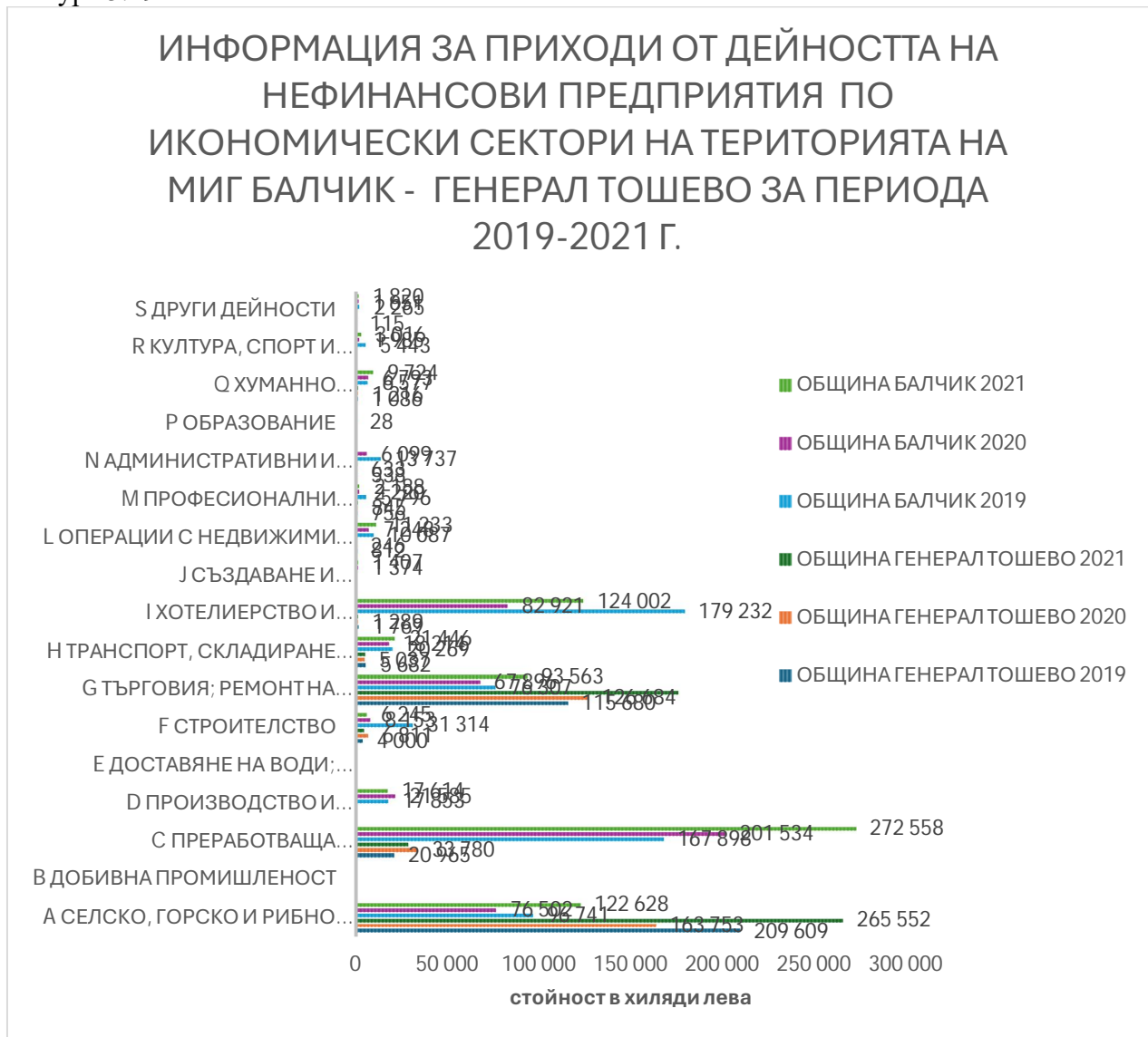

ИНФОРМАЦИЯ ЗА **ОБОБЩЕНИ ПРИХОДИ** **ЗА ВСИЧКИ ПРЕДПРИЯТИЯ И** ИКОНОМИЧЕСКИ СЕКТОРИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА МИГ БАЛЧИК - ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО ЗА ПЕРИОДА 2019-2021 Г.

Фигура 5.19

Анализ по отделни сектори:

- Селско, горско и рибно стопанство:

Община Генерал Тошево: Спад от 21,9% през 2020 г., следван от ръст от 62,2% през 2021 г.

Община Балчик: Спад от 20,9% през 2020 г., следван от ръст от 60,3% през 2021 г.
- Добивна промишленост:

За тази категория липсва информация в предоставените данни.

- **Преработваща промишленост:**
Община Генерал Тошево: Ръст от 61,1% през 2020 г., следван от спад от 14,8% през 2021 г.
Община Балчик: Ръст от 20,1% през 2020 г. и 35,2% през 2021 г.
- **Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива:**
За Община Генерал Тошево липсва информация.
Община Балчик: Увеличение от 20,9% през 2020 г., следвано от спад от 18,4% през 2021 г.
- **Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване:**
За тази категория липсва информация в предоставените данни.
- **Строителство:**
Община Генерал Тошево: Ръст от 70,3% през 2020 г., следван от спад от 32,6% през 2021 г.
Община Балчик: Спад от 74,0% през 2020 г., следван от спад от 23,3% през 2021 г.
- **Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети:**
Община Генерал Тошево: Ръст от 9,5% през 2020 г., следван от ръст от 38,8% през 2021 г.
Община Балчик: Спад от 11,0% през 2020 г., следван от ръст от 37,8% през 2021 г.
- **Транспорт, складиране и пощи:**
Община Генерал Тошево: Спад от 11,4% през 2020 г., следван от ръст от 2,1% през 2021 г.
Община Балчик: Спад от 10,2% през 2020 г., следван от увеличение от 17,7% през 2021 г.
- **Хотелиерство и ресторантьорство:**
Община Генерал Тошево: Спад от 27,1% през 2020 г., следван от ръст от 8,4% през 2021 г.
Община Балчик: Спад от 53,7% през 2020 г., следван от ръст от 49,5% през 2021 г.
- **Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения:**
За Община Генерал Тошево липсва информация.
Община Балчик: Увеличение от 2,4% през 2020 г.
- **Операции с недвижими имоти:**

Община Генерал Тошево: Спад от 69,7% през 2020 г., следван от ръст от 13,0% през 2021 г.

Община Балчик: Спад от 28,1% през 2020 г., следван от ръст от 55,1% през 2021 г.

- Професионални дейности и научни изследвания:

Община Генерал Тошево: Ръст от 11,8% през 2020 г., следван от ръст от 30,0% през 2021 г.

Община Балчик: Спад от 61,7% през 2020 г., но без промяна през 2021 г.

- Административни и спомагателни дейности:

Община Генерал Тошево: Спад от 57,1% през 2020 г.

Община Балчик: Спад от 55,6% през 2020 г.

- Хуманно здравеопазване и социална работа:

Община Генерал Тошево: Увеличение от 4,3% през 2020 г. и 33,3% през 2021 г.

Община Балчик: Увеличение от 3,3% през 2020 г. и 43,3% през 2021 г.

- Култура, спорт и развлечения:

Община Генерал Тошево: Спад от 55,5% през 2020 г., следван от ръст от 2,9% през 2021 г.

Община Балчик: Спад от 63,5% през 2020 г., следван от ръст от 51,9% през 2021 г.

- Други дейности:

Община Генерал Тошево: Ръст от 6,9% през 2020 г., следван от ръст от 2,3% през 2021 г.

Община Балчик: Спад от 26,9% през 2020 г., следван от увеличение от 10,2% през 2021 г.

Това са промените в приходите по икономическите сектори за МИГ Балчик - Генерал Тошево за периода 2019-2021г, базирани на данните, които са предоставени от НСИ

Произведена продукция по икономически сектори за периода 2019-2021 за територията МИГ Балчик-Генерал Тошево
Фигура 5.20

Фигура 5.21

Разбира се, ще анализирам информацията по сектори и ще изчисля процентното изменение между годините за всяка община.

1. Селско, горско и рибно стопанство:

Община Генерал Тошево: През 2020 г. има спад от 34.7% спрямо 2019 г., но след това има огромен ръст от 137.6% през 2021 г. спрямо 2020 г.

Община Балчик: През 2020 г. наблюдаваме спад от 31.4% спрямо 2019 г., а през 2021 г. ръстът е 127.6% спрямо 2020 г.

2. Преработваща промишленост:

Община Генерал Тошево: Имаме устойчив ръст през годините, с 18.3% ръст през 2020 г. и 18.7% ръст през 2021 г.

Община Балчик: Ситуацията е подобна, с ръст от 2.8% през 2020 г. и 22.1% през 2021 г.

3. Строителство:

Община Генерал Тошево: Има силен ръст от 83.0% през 2020 г., но след това спад от 37.9% през 2021 г.

Община Балчик: Имаме спад от 75.2% през 2020 г., но лек ръст от 34.7% през 2021 г.

4. Търговия; Ремонт на автомобили и мотоциклети:

Община Генерал Тошево: Спад от 17.1% през 2020 г. и умерен ръст от 13.7% през 2021 г.

Община Балчик: Спад от 20.6% през 2020 г. и ръст от 20.9% през 2021 г.

5. Транспорт, складиране и пощи:

Община Генерал Тошево: Спад от 19.8% през 2020 г. и лек ръст от 4.2% през 2021 г.

Община Балчик: Намаляване от 9.4% през 2020 г. и ръст от 13.4% през 2021 г.

6. Хотелиерство и ресторантьорство:

Община Генерал Тошево: Спад от 19.3% през 2020 г. и увеличение от 2.0% през 2021 г.

Община Балчик: Значителен спад от 57.0% през 2020 г. и възстановяване с ръст от 61.9% през 2021 г.

7. Операции с недвижими имоти:

Община Генерал Тошево: Спад от 17.6% през 2020 г. и допълнителен спад от 30.4% през 2021 г.

Община Балчик: Спад от 49.1% през 2020 г. и спад от 11.8% през 2021 г.

8. Професионални дейности и научни изследвания:

Община Генерал Тошево: Увеличение от 9.2% през 2020 г. и 6.5% през 2021 г.

Община Балчик: Намаляване от 55.4% през 2020 г. и увеличение от 27.2% през 2021 г.

9. Хуманно здравеопазване и социална работа:

Община Генерал Тошево: Ръст от 12.0% през 2020 г. и 21.1% през 2021 г.

Община Балчик: Намаляване от 4.3% през 2020 г. и ръст от 72.4% през 2021 г.

10. Други дейности:

Община Генерал Тошево: Данните за 2020 г. липсват, но през 2021 г. имаме увеличение от 617.2% спрямо 2019 г.

Община Балчик: Спад от 29.4% през 2020 г. и ръст от 12.0% през 2021 г.

Икономическата активност в Община Генерал Тошево и Община Балчик през 2020 г. беше засегната от пандемията от COVID-19, но има признаци на възстановяване през 2021 г. в повечето сектори.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОУЧВАНЕ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

Пол:

- **79 участника са жени**
- **55 участника са мъже**

Фигура 3.1

	Мъж	55
	Жена	79

Източник: © Екип КайтКонсулт, юли 2023

Възраст:

- **73 участника са във възрастовата група 37-55 години**
- **38 участника са на възраст над 55 години**
- **11 участника са във възрастовата група 18-36 години**
- **4 участника са на възраст под 18 години**

Фигура 3.2

● До 18 г.	4
● 18- 36г.	11
● 37-55г.	73
● 55+ г.	38

Източник: © Екип КайтКонсулт, юли 2023

Тези данни могат да бъдат полезни при анализа на резултатите от анкетата, за да се вземат предвид демографските различия между участниците.

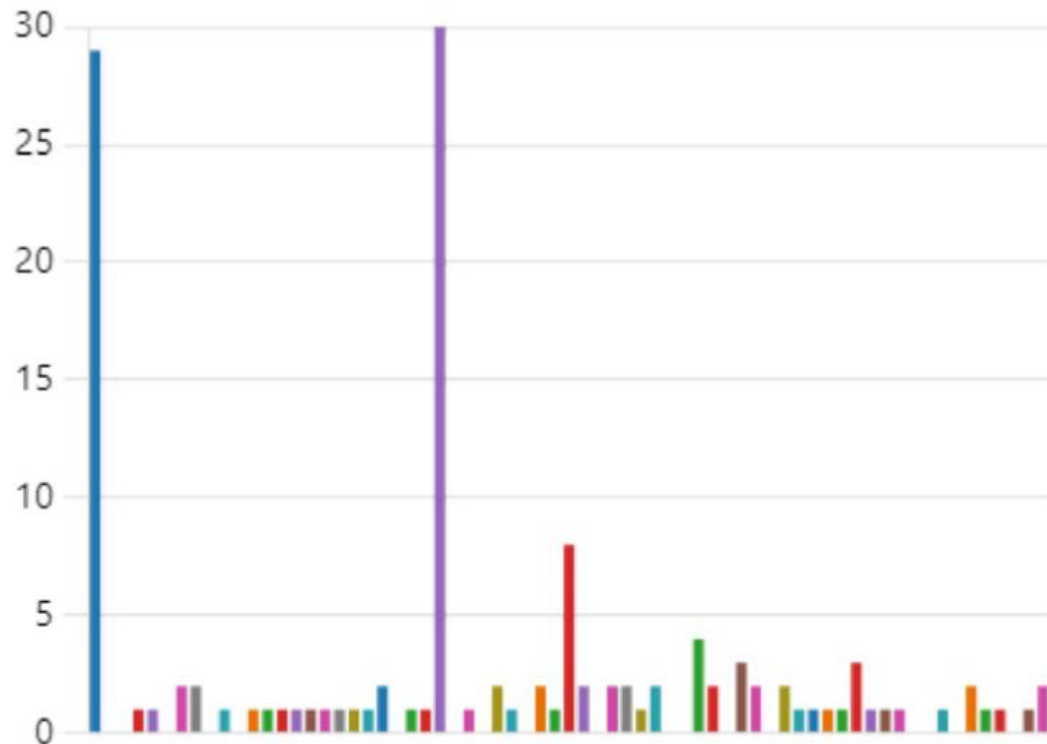
Ето разпределението на участниците в анкетата по населено място:

- 30 участника от град Генерал Тошево
- 29 участника от гр. Балчик
- 8 участника от с. Дъбовик
- 4 участника от с. Красен (област Добрич)
- 3 участника от с. Люляково (област Добрич)
- 3 участника от с. Пчеларово (област Добрич)
- 2 участника от с. Василево
- 2 участника от с. Горица (област Добрич)
- 2 участника от с. Гурково (област Добрич)
- 2 участника от с. Дропла (област Добрич)
- 2 участника от с. Житен (област Добрич)
- 2 участника от с. Изворово (област Добрич)
- 2 участника от с. Йовково
- 2 участника от с. Кардам (област Добрич)
- 2 участника от с. Къпиново (област Добрич)
- 2 участника от с. Малина (област Добрич)
- 2 участника от с. Петлешково
- 2 участника от с. Присад (област Добрич)

- 2 участника от с. Спасово (област Добрич)
- 2 участника от с. Тригорци
- Има и множество други населени места, от които има по един участник.

Фигура 3.3

Източник: © Екип КайтКонсулт, юли 2023

Важно е да отбележим, че анкетата е била разпространена в много различни населени места, което позволява да се съберат мнения от широк кръг от участници. Това може да помогне за подготовката на бъдещи стратегии за местно развитие, които вземат предвид потребностите и предложенията на различни населени места в региона.

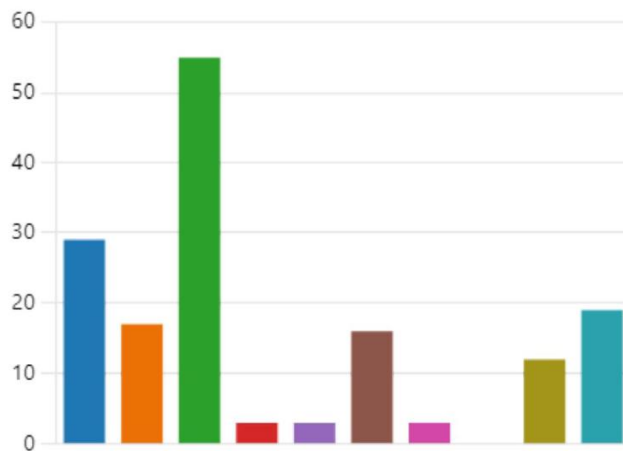
Въпросът "Кое от следните най-точно описва вас / вашата организация / вашата общностна група?" позволява на участниците да изберат повече от една категория, което обяснява защо общият брой гласове (291) е по-голям от общия брой участници (134).

Въз основа на информацията, която беше предоставена в отговорите:

- 117 участника са избрали по две категории.
- 11 участника са избрали три категории.
- 6 участника са избрали четири категории.

Фигура 3.4

● НПО/Сдружение в обществен...	29
● Държавни служители	17
● Община/Кметство	55
● Служител в общинска админи...	3
● Частна фирма в туризма	3
● Местен жител	16
● Неформална група на местнат...	3
● Социално предприятие	0
● Търговско предприятие	12
● Other	19

Източник: © Екип КайтКонсулт, юли 2023

Това показва, че много участници се асоциират с повече от една категория, което подчертава многообразието на опитите и перспективите, представени в анкетата.

Ето как се разпределят валидните гласове:

- "Община/Кметство": 55 гласа
- "НПО/Сдружение в обществена полза": 29 гласа
- "Държавни служители": 17 гласа

- "Местен жител": 16 гласа
- "Търговско предприятие": 12 гласа
- "Служител в общинска администрация": 3 гласа
- "детска градина": 3 гласа
- "Частна фирма в туризма": 3 гласа
- "Неформална група на местната общност": 3 гласа
- "Други": 2 гласа

Източник: © Екип КайтКонсулт, юли 2023

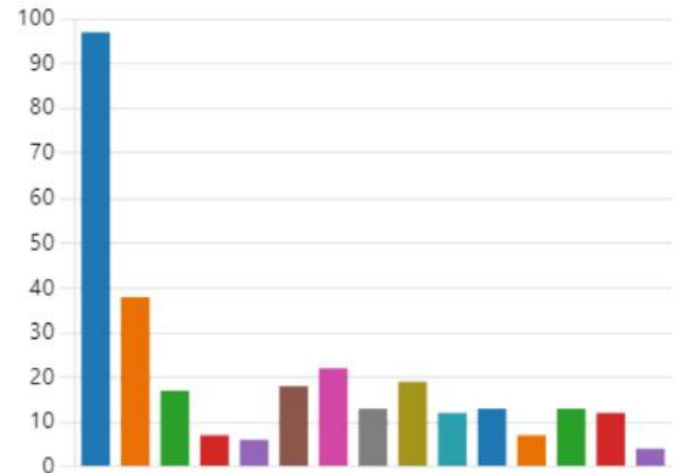
Ето как се разпределят гласовете за въпроса "Кой има най-голяма полза от дейностите, предоставяни от Вашата организация/общностна група?":

- "Местна общност/население" е получило 97 гласа.
- "Местен Бизнес/предприемачи" е получил 38 гласа.
- "Младежи" е получила 22 гласа.
- "Пенсионери" е получила 19 гласа.
- "Преимуществено Деца" е получило 18 гласа.
- "Неправителствен сектор в региона/Читалища" е получил 17 гласа.
- "Хора, засегнати от изолацията в селските райони" е получило 13 гласа.
- "Пълнолетни" е получило 13 гласа.
- "Работещи/Постоянна трудова заетост на територията на МИГ Балчик-Генерал Тошево" е получило 13 гласа.
- "Туристи" е получило 12 гласа.
- "Хора с увреждания" е получило 12 гласа.
- "Преимуществено Жени" е получило 7 гласа.
- "Дългосрочно безработни" е получило 7 гласа.
- "Преимуществено Мъже" е получило 6 гласа.

Фигура 3.5

● Местна общност/население	97
● Местен Бизнес/предприемачи	38
● Неправителствен сектор в рег...	17
● Преимуществово Жени	7
● Преимуществово Мъже	6
● Преимуществово Деца	18
● Младежи	22
● Пълнолетни	13
● Пенсионери	19
● Хора с увреждания	12
● Работещи/Постоянна трудова ...	13
● Дългосрочно безработни	7
● Хора, засегнати от изолацията ...	13
● Туристи	12
● Other	4

Източник: © Екип КайтКонсулт, юли 2023

Има и няколко уникални отговора, които са получили по един глас. Те включват "Други", "Друго", "Партньори то Румъния", и специфична общност, която включва местни жители и гости, които се определят като православни християни, и хора, които искат да се чувстват включени или да са част от общността, без значение пол, възраст, социален статус и т.н.

Ето как се разпределят отговорите по всяка от областите:

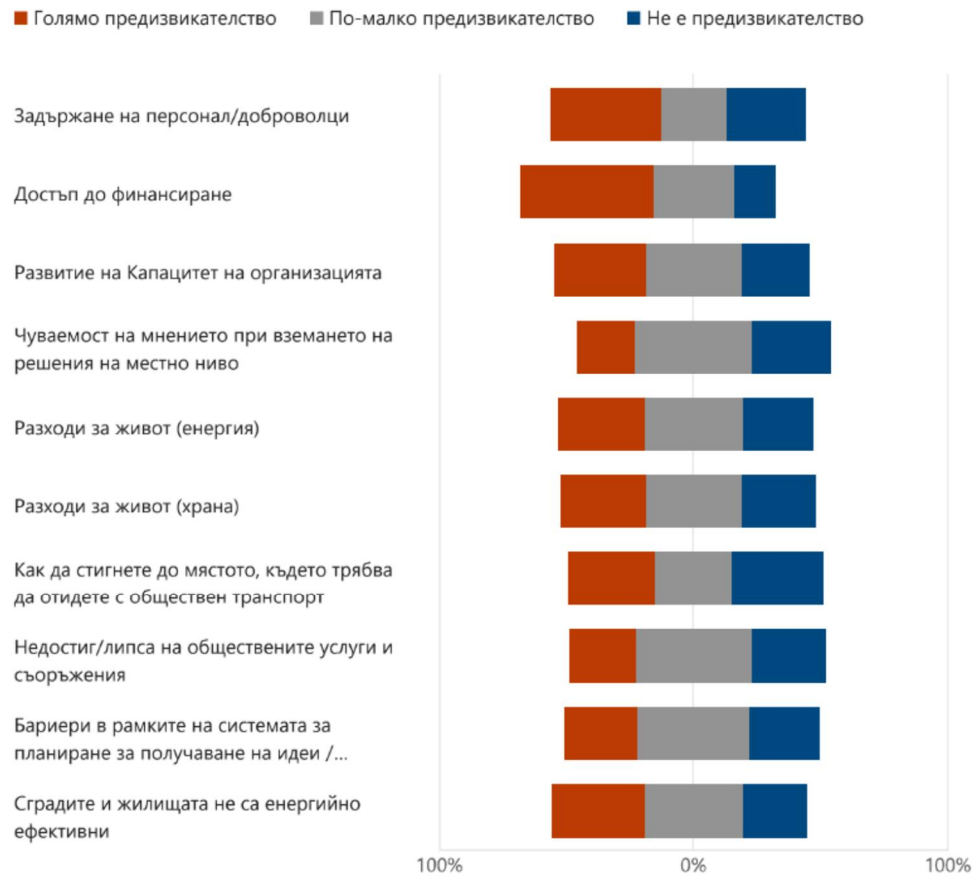
1. Задържане на персонал/доброволци:
  - Голямо предизвикателство: 58
  - По-малко предизвикателство: 34
  - Не е предизвикателство: 42
2. Достъп до финансиране:
  - Голямо предизвикателство: 70

- По-малко предизвикателство: 42
  - Не е предизвикателство: 22
3. Развитие на капацитета на организацията:
- Голямо предизвикателство: 48
  - По-малко предизвикателство: 50
  - Не е предизвикателство: 36
4. Чуваемост на мнението при вземането на решения на местно ниво:
- Голямо предизвикателство: 31
  - По-малко предизвикателство: 61
  - Не е предизвикателство: 42
5. Разходи за живот (енергия):
- Голямо предизвикателство: 46
  - По-малко предизвикателство: 51
  - Не е предизвикателство: 37
6. Разходи за живот (храна):
- Голямо предизвикателство: 45
  - По-малко предизвикателство: 50
  - Не е предизвикателство: 39
7. Как да стигнете до мястото, където трябва да отидете с обществен транспорт:
- Голямо предизвикателство: 46
  - По-малко предизвикателство: 40
  - Не е предизвикателство: 48
8. Недостиг/липса на обществените услуги и съоръжения:
- Голямо предизвикателство: 35
  - По-малко предизвикателство: 60
  - Не е предизвикателство: 39
9. Бариери в рамките на системата за планиране за получаване на идеи / проекти в селските региони:
- Голямо предизвикателство: 39
  - По-малко предизвикателство: 58
  - Не е предизвикателство: 37
10. Сградите и жилищата не са енергийно ефективни:
- Голямо предизвикателство: 49
  - По-малко предизвикателство: 51
  - Не е предизвикателство: 34

Фигура 3.6

Източник: © Екип КайтКонсулт, юли 2023

Отговорите на въпроса "Вие / Вашата организация/Обществена група кандидатствали ли сте за финансиране по LEADER в миналото?" са следните:

- 106 участника са отговорили, че не са кандидатствали за финансиране по LEADER в миналото.
- 28 участника са отговорили, че са кандидатствали за финансиране по LEADER в миналото.

Тези данни могат да бъдат полезни при анализа на потребностите и възможностите за бъдещо финансиране. Например, ако голяма част от участниците не са

кандидатствали в миналото, това може да сигнализира за потребност от повече информация или подкрепа за процеса на кандидатстване.

Фигура 3.7

Източник: © Екип КайтКонсулт, юли 2023

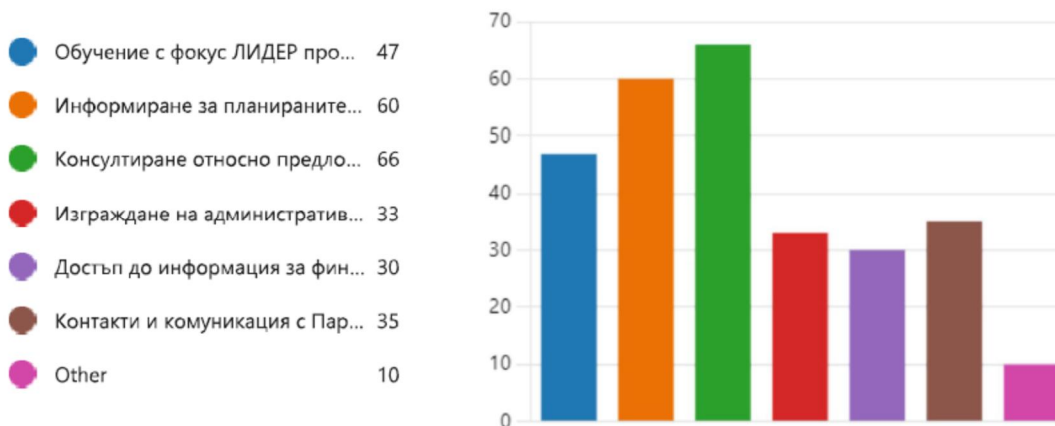
Ето как са разпределени отговорите на въпроса "Как смятате, че МИГ „Балчик - Генерал Тошево“ може най-добре да ви помогне в преодоляването на тези предизвикателства?":

- 66 участника са посочили, че желаят "Консултиране относно предложения за финансиране в конкретен икономически сектор".
- 60 участника са посочили, че желаят да бъдат информирани за "планираните мерки за финансиране по ЛИДЕР за календарната година".
- 47 участника са посочили, че желаят "Обучение с фокус ЛИДЕР проекти по целеви групи".
- 35 участника са посочили, че желаят "Контакти и комуникация с Партньори/Мрежи по ЛИДЕР".
- 33 участника са посочили, че желаят "Изграждане на административен капацитет чрез обучения за добри практики".
- 30 участника са посочили, че желаят "Достъп до информация за финансиране от сайта <https://mig-balchik-toshevo.bg/>".

Фигура 3.8

Източник: © Екип КайтКонсулт, юли 2023

Има и няколко уникални отговора, които включват "Не мога да отговоря конкретно", "не може", и "Застъпничество пред министерствата за адекватно изграждане и поддръжане на инфраструктурата", всеки от които е получил по един глас.

Обърнете внимание, че има 134 неопределени отговора, които са били оставени празни или не са били посочени ясно от участниците.

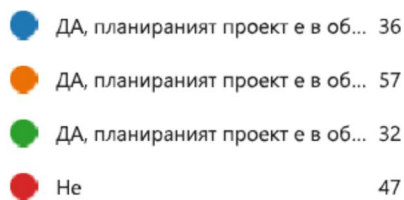
Ето как са разпределени отговорите на въпроса "Планирате ли да кандидатствате в рамките на новия Период на програмата LEADER 2021-2027?":

- 46 участника са отговорили с "Не".
- 34 участника планират проекти в обхвата на "Приоритет 2. Повишаване социалната и културната устойчивост, намаляване на риска от бедност и социално изключване".
- 17 участника планират проекти в обхвата на "Приоритет 1. Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика и баланса в развитието на икономическите дейности".
- 13 участника планират проекти в обхвата на "Приоритет 3. Развитие на капацитета на целевата територия".
- 8 участника планират проекти в обхвата на всички три приоритета.
- 4 участника планират проекти в обхвата на "Приоритет 3" и "Приоритет 2".
- 4 участника планират проекти в обхвата на "Приоритет 2" и "Приоритет 1".
- 3 участника планират проекти в обхвата на "Приоритет 1" и "Приоритет 3".

- 1 участник планира проекти в обхвата на "Приоритет 3", "Приоритет 2" и "Приоритет 1", но е отговорил и с "Не".

Фигура 3.9

Източник: © Екип КайтКонсулт, юли 2023

Въз основа на тези данни, можем да заключим, че мнозина участници планират да кандидатстват в рамките на новия Период на програмата LEADER 2021-2027 и имат конкретни планове за проекти, които покриват различни приоритети. От друга страна, значителен брой участници (46) не планират да кандидатстват.

На въпроса "Моля, посочете какъв тип проекти или подкрепа смятате, че трябва да бъдат предоставени, за да се създадат повече работни места и да се подкрепят нови и съществуващи предприятия по новата програма LEADER, Приоритет 1?"

- 72 участника са посочили, че не са знаели за тези възможности досега, и ще помислят как могат да са им полезни, като се свържат за консултации с екипа на МИГ „Балчик - Генерал Тошево“.
- 44 участника не са имали мнение по въпроса.

Фигура 3.10

● Нямам мнение по въпроса	44
● Досега не знаех за тези възмо...	72
● Other	14

Източник: © Екип КайтКонсулт, юли 2023

Има няколко уникални отговора, които включват предложения за конкретни проекти или подкрепа, като инфраструктура, техника, подкрепа за стартиране на нови предприятия, и финансиране за подобряване условията на труд и повишаване на конкурентоспособността на местните предприятия.

Въпреки че мнозина участници не са имали конкретни предложения, тези данни могат да бъдат полезни при планирането на бъдещи проекти или подкрепи.

Моля, посочете какъв тип проекти или подкрепа смятате, че трябва да бъдат предоставени, за да се предоставят възможности на повече хора да живеят и работят в селските общности и да се насърчи социалното приобщаване в рамките на новата програма LEADER, Приоритет 2 ?

- 70 участника са посочили, че не знаеха за тези възможности и ще помислят как може да са им полезни, като се свържат за консултиране с екипа на региона МИГ „Балчик - Генерал Тошево“.
- 39 участника не са имали мнение по въпроса.

Фигура 3.11

	Нямам мнение по въпроса	39
	Досега не знаех за тези възмо...	70
	Other	20

Източник: © Екип КайтКонсулт, юли 2023

Има няколко уникални отговора, които включват предложения за конкретни проекти или подкрепа, като инфраструктура, подкрепа за стартиране на нови предприятия, и обучение за млади хора.

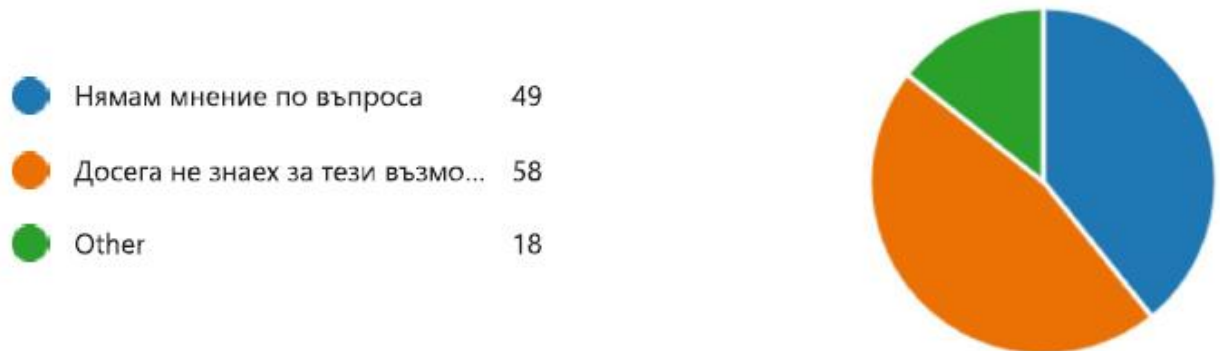
Въпреки че мнозина участници не са имали конкретни предложения, тези данни могат да бъдат полезни при планирането на бъдещи проекти или подкрепи, които целят да предоставят възможности на повече хора да живеят и работят в селските общности и да насърчат социалното включване.

На въпроса „Моля, посочете какъв тип проекти или подкрепа смятате, че трябва да бъдат предоставени в подкрепа на устойчивото развитие на нашата околна среда в региона и справяне с климатичните предизвикателства в рамките на новата програма LEADER, Приоритет 3?“

- 58 участника са посочили, че не знаеха за тези възможности и ще помислят как може да са им полезни, като се свържат за консултиране с екипа на на региона МИГ „Балчик - Генерал Тошево“.
- 49 участника не са имали мнение по въпроса.
- 2 участника са посочили "Друго".

Фигура 3.12

Източник: © Екип КайтКонсулт, юли 2023

Има няколко уникални отговора, които включват предложения за конкретни проекти или подкрепа, като:

- изграждане на локални източници за възобновяема енергия към действащите храмове
- изграждане на капацитет
- проекти предвиждащи зелени и екологични дейности
- проекти допринасящи за опазване на климата
- проекти повишаващи енергийната ефективност на обществени сгради, които включват не само топлоизолация, но и например собствени алтернативни енергоизточници
- и други

Въпреки че мнозина участници не са имали конкретни предложения, тези данни могат да бъдат полезни при планирането на бъдещи проекти или подкрепи, които целят устойчивото развитие на околната среда и справяне с климатичните предизвикателства.

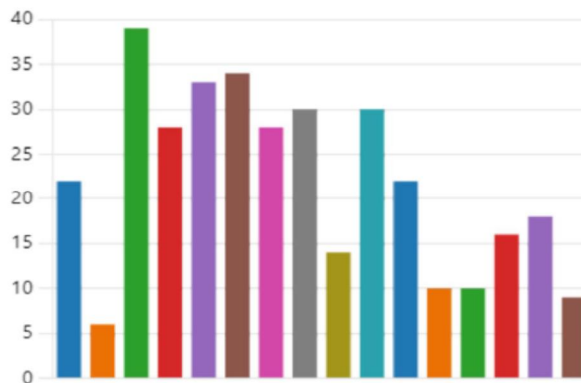
Ето как са разпределени отговорите на въпроса "Моля, посочете под коя фокус тема смятате, че вашият проект може най-добре да се впише?":

- 134 участника не са дали конкретен отговор.
- 39 участника са посочили "Селски туризъм и отдих".
- 34 участника са посочили "Социални и общностни предприятия".
- 33 участника са посочили "Производство на храни в селските райони".

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ - ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

● Зелената икономика	22
● * Диверсификация на фермите	6
● Селски туризъм и отдих	39
● Развитие на предприятието	28
● Производство на храни в сел...	33
● Социални и общностни предп...	34
● Инфраструктура извън общин...	28
● Достъпни услуги	30
● Оптимизиране на цифровите т...	14
● Младежи в региона	30
● Устойчиво развитие на околна...	22
● Изграждане на капацитет в об...	10
● Съкчаване и адаптиране към...	10
● * Диверсификация на стопанст...	16
● Не мога да определя конкретно	18
● Other	9

Фигура 3.13

Източник: © Екип КайтКонсулт, юли 2023

Има и няколко уникални отговора, които са получили по един глас. Те включват "Развитие на човешките ресурси, активен живот на възрастните. Обновяване на сценичните костюми", "носии", "Не мога да отговоря" и "Обновяване, ремонт, реставрация на християнски храмове".

Тези данни могат да бъдат полезни при планирането на бъдещи проекти или подкрепи, като се има предвид фокусът, който участниците смятат за най-подходящ за техните проекти.

Ето как са разпределени отговорите на въпроса "Моля, представете индикативна цена на предложения проект в евро. Моля, изберете една опция, която показва приблизителна цена от сумите, посочени по-долу:"

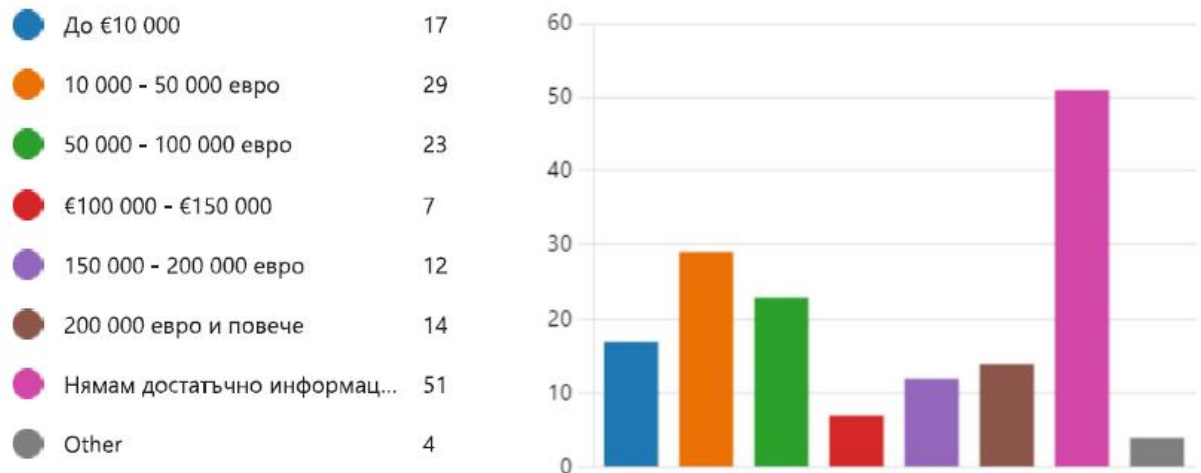
- 48 участника са посочили, че "Нямам достатъчно информация към момента".
- 18 участника са посочили приблизителна цена от "10 000 - 50 000 евро".
- 13 участника са посочили приблизителна цена "До €10 000".

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ - ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

- 13 участника са посочили приблизителна цена от "50 000 - 100 000 евро".
- 10 участника са посочили приблизителна цена от "200 000 евро и повече".
- 8 участника са посочили приблизителна цена от "150 000 - 200 000 евро".
- 5 участника са посочили приблизителна цена от "€100 000 - €150 000".
- 5 участника са посочили приблизителна цена в диапазона "10 000 - 50 000 евро" и "50 000 - 100 000 евро".

Фигура 3.14

Източник: © Екип КайтКонсулт, юли 2023

Има няколко уникални отговора, които включват различни ценови диапазони.

Тези данни могат да бъдат полезни при планирането на бюджета за бъдещи проекти или подкрепи.

Фигура 3.15

Източник: © Екип КайтКонсулт, юли 2023

Можем да забележим следните основни точки:

- Най-голямата част от участниците в анкетата не са предоставили достатъчно информация относно цената на предложения проект. Това е визуализирано в лявата част на графиката, където броят на проектите е най-висок за цена от 0 евро.
- Най-голям брой участници са предложили проекти в ценовия диапазон 10 000 - 50 000 евро, следвани от диапазона 50 000 - 100 000 евро.
- Има също така няколко участника, които са предложили проекти с по-висока стойност, над 100 000 евро, но те са малко по-малко.

Този анализ може да помогне при планирането на бюджета за бъдещите проекти и подкрепи, като се има предвид разпределението на индикативните цени на предложените проекти.

Ако максималната допустима стойност за финансиране по програмите е 200 000 евро, това означава, че всички проекти, които имат индикативна цена над тази

стойност, не могат да бъдат финансирани. Въпреки това, в графиката видяхме, че има няколко участника, които са предложили проекти с цена над този лимит.

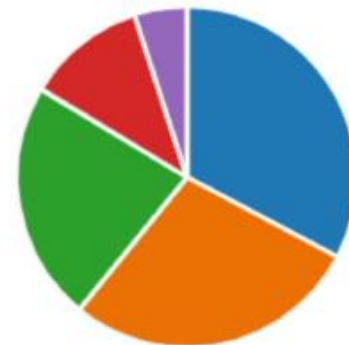
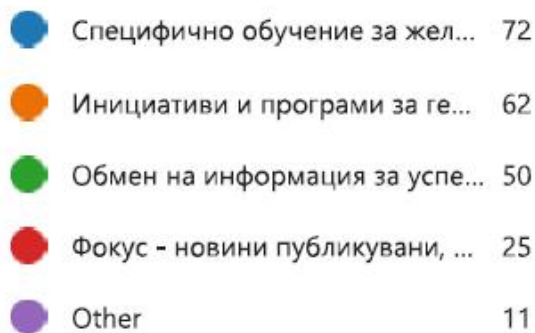
Това може да означава, че тези участници може би не са наясно с максималната допустима стойност за финансиране, или че техните проекти могат да изискват допълнително финансиране от други източници, за да бъдат реализирани.

По-нататъшната комуникация и обучение може да помогнат на участниците да подготвят и представят проекти, които отговарят на допустимите стойности за финансиране.

Ето как са разпределени отговорите на въпроса "Каква подкрепа смятате, че е необходима, за да се насърчат качествените кандидатури за бъдеща програма?":

- 134 участника не са дали конкретен отговор.
- 72 участника са посочили, че е необходимо "Специфично обучение за желаещите да кандидатстват".
- 62 участника са посочили, че е необходими "Инициативи и програми за генериране на проектни идеи".
- 50 участника са посочили, че е необходим "Обмен на информация за успешни проекти по предходна програма чрез фокус събития".
- 25 участника са посочили, че е необходим "Фокус - новини публикувани, в сайта <https://mig-balchik-toshevo.bg/>".
- 11 участника са посочили "Друго".

Фигура 3.16

Източник: © Екип КайтКонсулт, юли 2023

Има няколко уникални отговора, които включват специфични предложения за подкрепа, като финансиране за консултантски услуги, свързване на интернет-мрежа за онлайн-връзки и срещи, и други.

Тези данни могат да бъдат полезни при планирането на подкрепата за участниците в бъдещата програма, за да се насърчат качествените кандидатури.

Отговорите на въпроса " Ако има нещо друго, което бихте искали да бъде разгледано при подготовката на новата стратегия за местно развитие на на региона МИГ „Балчик - Генерал Тошево“, моля, въведете тук/или какво бихте искали да бъдете запитани, за да се чуе вашето мнение:" са много разнообразни и специфични. Нека обобщим някои от основните теми, които се появяват в отговорите:

Има няколко отговора, които подчертават необходимостта от подобрения в инфраструктурата, включително ремонти, подновяване на водопроводната мрежа и подобряване на междуселищните пътища и улиците в селата.

Няколко участника са изразили желание за подкрепа за развитие на образованието, работата с деца, и засилване на интереса към културно-историческото наследство.

Няколко отговора са свързани с развитието на земеделието и животновъдството, включително възможността за закупуване на земеделска техника и инвентар.

Има и предложения за специфични проекти, като възстановяване на мелница като музей на занаятите и развитие на селския туризъм, и изграждане на безплатен фермерски местен пазар за предлагане на здравословна храна.

Тези отговори могат да бъдат полезни при подготовката на новата стратегия за местно развитие, като се вземат предвид специфичните потребности и предложения на участниците в анкетата.

Отговорите на въпроса "Полезна ли Ви беше информацията от анкетата?" са разпределени по следния начин:

- 53 участника са оценили полезността на информацията с най-високата оценка 10.
- 22 участника са оценили полезността на информацията с 5.

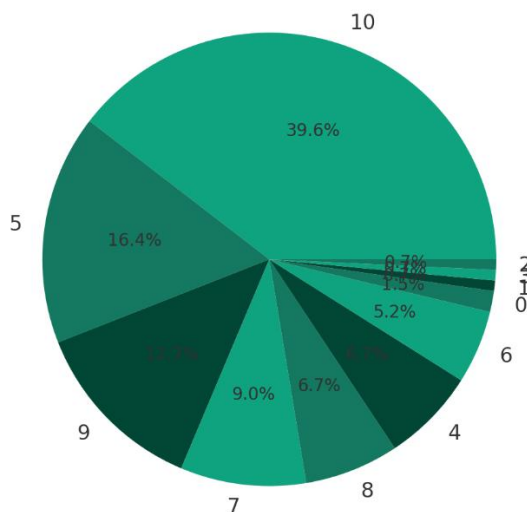
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ - ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

- 17 участника са оценили полезността на информацията с 9.
- 12 участника са оценили полезността на информацията с 7.
- 9 участника са оценили полезността на информацията с 8.
- 9 участника са оценили полезността на информацията с 4.
- 7 участника са оценили полезността на информацията с 6.
- 2 участника са оценили полезността на информацията с 0 (най-ниска оценка).
- По един участник е оценил полезността на информацията с 1, 2 и 3.

Отговорите на този въпрос могат да бъдат полезни при анализа на ефективността на анкетата и при подготовката на бъдещи анкети. Изглежда, че повечето участници считат, че информацията от анкетата е била полезна за тях

Фигура 3.17

Разпределение на отговорите за полезността на информацията от анкетата

. Източник: © Екип КайтКонсулт, юли 2023

На графиката тип "пай" се визуализира разпределението на отговорите на въпроса "Полезна ли Ви беше информацията от анкетата?". Всяка част от пайта представя процент от участниците, които са дали определена оценка за полезността на информацията от анкетата.

- Най-голям процент от участниците (около 33.5%) са оценили информацията като максимално полезна, давайки оценка 10.
- Около 13.9% от участниците са дали оценка 5.
- Около 10.7% от участниците са дали оценка 9.
- Около 7.6% от участниците са дали оценка 7.
- Около 5.7% от участниците са дали оценка 8 и 4.
- Около 4.4% от участниците са дали оценка 6.
- Много малък брой участници са дали оценка от 0 до 3.

Тази визуализация може да бъде полезна за бързо разбиране на това как участниците в анкетата оценяват полезността на предоставената информация.

Източник: © Екип КайтКонсулт, юли 2023

3.2. Идентифицирани НУЖДИ от заинтересовани от изпълнението на стратегията за ВОМР лица на територията на МИГ:

Определяне на приоритетите на СМР

Важно е класирането на приоритетите и целите да е „базирано на доказателства“ и да се основава на констатациите от профила на района и общественото допитване и размисъл върху темите и подтемите на програмата. В съответствие с подхода, ръководен от общността, вземането на решения трябва да се основава на открит и прозрачен процес. Това предотвратява сценарий, при който една стратегия може да се разглежда като преследваща интересите на конкретен сектор или група или да не отразява темите и подтемите, изложени в ОСП.

За подробности относно РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОУЧВАНЕ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ виж в сайта на СНЦ МИГ БАЛЧИК - ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО в анализ

- **„ПРОУЧВАНЕ И АНАЛИЗ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ НА ОСНОВНИТЕ ГРУПИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ В ПРОЦЕСА НА РАЗРАБОТВАНЕ И ПРИЛАГАНЕ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА ВОМР НА МИГ БАЛЧИК-ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО ДО 2027 ГОДИНА“**, Подзаглавие: проучването, идентифицирането и подробното описание и анализ на потребностите на основните групи заинтересовани страни на територията на МИГ Балчик-Генерал Тошево в процеса на разработване и прилагане на Стратегията за ВОМР до 2027 година, с фокус неправителствен сектор чрез подкрепа за учене през целия живот и културна идентичност подкрепено чрез Стратегията за ВОМР 2021-2027;

Идентифицирани нужди от заинтересованите страни

ИДЕНТИФИЦИРАНИ НУЖДИ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ ЗА ЦЕЛЕВАТА ТЕРИТОРИЯ след проведено обществено обсъждане.

Заинтересованите страни в региона заявиха при попълване на анкетата темите, които желаят да се заложат в новата стратегия за местно развитие на на региона МИГ „Балчик - Генерал Тошево.

- р Проект за осигуряване на интернет покритие на територията на МИГ „Балчик - Генерал Тошево, които до момента са необхванати от възможностите за широколентов интернет достъп, с фокус с. Храбрино в Община Балчик и с. Чернооково в Община Генерал Тошево.
- р Проект за създаване и управление на виртуален консултативен офис по темите на подхода ЛИДЕР за периода 2023-2029 за територията на МИГ „Балчик - Генерал Тошево
- р Проект за възстановяване на мелницата от Йовковия разказ като музей на занаятите и развитие на селски туризъм в Община Генерал Тошево.
- р Проект за реновиране на етаж от старата мелница на кея в община Балчик с обособяване на изложбени пространства и конгресен център.
- р Проект за Читалищата на територията на МИГ „Балчик - Генерал Тошево да си закупят инвентар, съоръжения, оборудване, обзавеждане, (като музикални инструменти, сценични облекла, носии, витрини за изложби, стелажи, декори и др.)
- р Проект за извънкласна работа с деца и засилване интереса им към културно историческото наследство в региона.
- р Проект за превенция на обезлюдяването на малките населени места на територията на МИГ „Балчик - Генерал Тошево
- р Проект за оптимизация на производството, иновации, изграждане на нова производствена база, изграждане на оранжерии за зеленчукопроизводство, иновации свързани с роботизация в зеленчукопроизводство, маркетинг и нови пазари;
- р Проект за безплатен фермерски местен пазар на територията на двата общински града на територията на МИГ „Балчик - Генерал Тошево с фокус предлагане на здравословната храна в община Балчик и Община Генерал Тошево.
- р Проект за възможност за закупуване на земеделска техника и инвентар, каквато е била по мярка 4.1 през програмен период 2014-2020.
- р Проект за подобряване на междуселищната мрежа и улиците в селата на територията на МИГ „Балчик - Генерал Тошево
- р Проект за популяризиране на апитуризма в региона на МИГ „Балчик - Генерал Тошево, вкл. виртуални маршрутизация
- р Проект за подоряване на устойчивото управление на междуселищните пътища, уличната пътна мрежа, водопроводната мрежа в малките населени

места.

- р Проект за популяризиране на възможностите за участие на спортни клубове за всички възрасти в стратегически програми и обмен на знания за сътрудничество.
- р Проект за повишаване на мотивацията на младите родители към образователна дейност в институцията, вкл. чрез способите на семейна медиация и реализация на проучване на мотивацията по етноси на територията на МИГ „Балчик - Генерал Тошево с цел предизвикване на по-голямо желание от страна на родителите да приобщават децата си в общността в населеното място.
- р Проект за проучване, развитие и популяризиране на възможностите за повишаване на икономическото благосъстояние в региона чрез развитие на устойчива мобилност.
- р Проект за развитие на животновъдство и земеделие
- р Проект за реновиране на енорийски детски центрове на територията на МИГ „Балчик - Генерал Тошево, включително дигитализация.
- р Проект за опазване, ремонтване, съхраняване, развитие на религиозните храмове на територията на МИГ „Балчик - Генерал Тошево-в частност Християнските обекти, храм св. "Георги", храм св. "Константин и Елена", храм св. "Петка" в гр. Балчик, храм св. "Димитър" в село Гурково и др храмове на територията на община Балчик. Храмовете на територията на гр. Балчик се нуждаят от основен ремонт, възстановяване на интериора, дигитализация на историята на храма, съхраняване на православната ни идентичност, въвличане на младите хора в живота на Православието.
- р Проект за дигитален поклоннически маршрут на територията на МИГ „Балчик - Генерал Тошево
- р Проект за проучване, представяне и популяризиране на възможностите за устойчиво развитие чрез холистичния здравен туризъм и целогодишен конгресен туристопоток на територията на МИГ „Балчик - Генерал Тошево
- р Проект за ремонтни дейности на спортни зони на открито
- р Проект в областта на образованието в детската градина- дигитализация на зони за обучение в извънкласни дейности и адаптиране на прилежащи спортни площадки към изисквания на децата със специфични потребности
- р Проект за привличане към образование на деца в риск
- р Проект за адаптиране на услуги и възможност за усъвършенстване на пенсионери.
- р Проект за усъвършенстване на учителите по спорт и физическа култура на територията на МИГ „Балчик - Генерал Тошево
- р Проект за превенция от зависимости и популяризиране на здравословния начин на живот чрез различни видове спорт пред младежите на територията на МИГ „Балчик - Генерал Тошево
- р Проект за популяризиране и повишаване и обмен на знанията за опазване на околната среда и съхранена екологична обстановка в защитените зони на

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ - ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

територията на МИГ „Балчик - Генерал Тошево“ чрез дигитализация и нови маршрути за познавателен туризъм.

- Проект за съхраняване на нематериално културно наследство и дигитализация с български етнографски характеристики, съхранявано извън пределите на днешна България с цел създаване на тематични изложбени пространства и съхранени умения за тъкане.
- Проект за археологическо проучване на зони с висок потенциал за туристическо устойчиво развитие като културно-историческа локация от международно значение.
- Проект за реализиране на демонстрационни събития, свързани с исторически възстановки и тематични периоди от местната историческа памет
- Проект за дигитализиране на маршрути по стъпките на литературните следи от национално значение в региона.

Идентифицирани теми за финансиране чрез ВОМР при директни разговори със заинтересованите страни:

- Проект за Подкрепа за конкретни производства, продукти и ноу-хау и идентичност на региона, както и към туристическата си оферта;
- Проект за Подкрепа за специфични работни места в региона (сезонност, мулти-активност, търговия със спорт и отдих, туризъм, икономическо и културно развитие на наследство, занаяти и др.), за да адаптират, увеличат и направят рентабилни своите дейности и подобряване на тяхната привлекателност (обучение, иновативен маркетинг, специфични инвестиции и дигитална дистрибуторска мрежа и др.);
- Проект за Развитие на услуги (включително цифрови), отговарящи на нуждите на МСП, бизнес лидери, техните служители или клиенти, по-специално чрез споделени проекти (платформа за съвместна работа, центрове за услуги за сезонни работници и др.);
- Проект за Подобряване и диверсификация на специфично оборудване за секторите на неправителствения сектор в региона, особено занаятчийски и туристически, вкл. читалищна дейност;
- Проект за Подобряване на качеството на приемане и предлаганите услуги от местата за настаняване туристически обекти и обекти за провеждане на туристически дейности.
- Проект за Структурирането и оживяването на специфичните икономически сектори в региона;
- Проект за Устойчиво управление на природата или други действия в урбанизираните места, насочени към други рискове, свързани с изменението на климата;
- Проект за Опазване на специфичните екосистеми на крайбрежна Добруджа, услуги, предоставяни от екосистеми;

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ - ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

- р Проект за Структурирането, подобряването и насърчаването на междурегионалната взаимосвързаност (мобилност), разработването на проекти за мобилност, по-специално ръководени от местни участници;
- р Проект за туризъм: дълги разходки и велосипедни маршрути, разнообразяване и развитие на дейности на открито;
- р Проект за Подобряване на достъпа до обществени услуги (включително оборудване), съживяване на местни магазини, подкрепа за създаване на бизнес (включително оборудване и бизнес медиация), подкрепа за адаптирано жилищно предложение (включително оборудване), укрепване на привлекателност чрез подобряване на наследството (включително оборудване), проекти за устойчива мобилност.
- р Проект за Подкрепа за териториите на защитените природни местообитания в региона по отношение на знания, информираност, опазване и възстановяване на тяхното наследство, особено в определени уникални територии;
- р Проект за Споделянето и подобряването на знанията с всяка общност от участници в региона (изследователи, мениджъри, избрани служители, широка общественост и др.);
- р Проект за Подкрепа за структуриране на туристическата оферта (включително управление и анимация) в региона и по-специално за туризма наоколо, разработване на указателни маршрути, вкл. дигитални;
- р Проект за Опазването и възстановяването на устойчиви, функционални и устойчиви екосистеми на влажните зони, разнообразяване и в по-широк план на забележителното биоразнообразие, което вече присъства в тези среди;
- р Проект за Изпълнение на програми за действие за предотвратяване на наводненията;
- р Проект за Подобряване състоянието на опазване на естествените водни и влажни местообитания и подчинените видове и доброто екологично състояние на водните тела в региона;
- р Проект за Развиване на знания за оперативни цели по темите, необходими за изпълнение на стратегически насоки на плана за устойчиво развитие на двете общини.
- р Проект за Предотвратяване на наводнения за намаляване на уязвимостта на икономическите участници (знания, инструменти за управление, инвестиции в лицето на рискове (отводняване));
- р Проект за Възстановяването и опазването на водната среда (влажните зони), техните ресурси и тяхното биоразнообразие;
- р Проект за Продължаване на подкрепата за по-устойчиво туристическо настаняване;
- р Проект за Подпомагане на територията към целогодишно туристическо развитие.

3.3. Наличие на уязвими и малцинствени групи на територията на МИГ и описание на техните потребности:

Социално-икономически профил

Като част от социално-икономическия профил СМР ще очертае текущата позиция в областта по отношение на основните социално-икономически показатели (икономическа активност, пазар на труда, демографски) и ще определи дали се различава от националната тенденция. Всички други значителни промени, които са настъпили, трябва да бъдат идентифицирани и сравнени с националната картина (ако е уместно), например значително намаляване на заетостта в определен бизнес сектор.

Интервенцията LEADER ще допринесе конкретно за специфична цел 8, както се съдържа в член 6, параграф 1, буква з) от Регламент 2021/2115 за ОСП, с идентифициране на нуждите, фокусирани върху демографията в селските райони, заетостта, растежа и социалното включване. И накрая, при разработването на профила на района СМР трябва също така да вземе предвид общите цели на политиката за програмата LEADER за периода 2023-2027 г. и какви възможности и предизвикателства те могат да представляват за конкретната област.

При представянето на Профила на района е необходимо да се предостави някакъв кратък анализ на представената информация и да се направят някои критични заключения, които могат да информират приоритетните области на фокус за СМР, като например;

- > ключови пропуски, които трябва да бъдат разгледани;
- > силните страни и възможностите за развитие в областта;
- > разглеждане на групите в неравностойно положение, както е посочено в Хартата на ЕС за основните права, като жени, млади хора, възрастни хора, хора с увреждания и нови общности.

За подробности виж в сайта на СНЦ МИГ БАЛЧИК - ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО

- **„СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ ТЕРИТОРИАЛЕН ПРОФИЛ , SWOT И STEP АНАЛИЗ НА ТЕРИТОРИЯТА НА МИГ БАЛЧИК-ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО“, Подзаглавие: социално-икономически териториален профил с актуална информация, SWOT и STEP анализ на територията на МИГ Балчик-Генерал Тошево, с фокус бизнес сектор: подкрепа за иновации и**

устойчиво развитие на местната идентичност подкрепено чрез
Стратегията за ВОМР 2021-2027;

- **„ПРОУЧВАНЕ И АНАЛИЗ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ НА ОСНОВНИТЕ ГРУПИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ В ПРОЦЕСА НА РАЗРАБОТВАНЕ И ПРИЛАГАНЕ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА ВОМР НА МИГ БАЛЧИК-ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО ДО 2027 ГОДИНА“**, Подзаглавие: проучването, идентифицирането и подробното описание и анализ на потребностите на основните групи заинтересовани страни на територията на МИГ Балчик-Генерал Тошево в процеса на разработване и прилагане на Стратегията за ВОМР до 2027 година, с фокус неправителствен сектор чрез подкрепа за учене през целия живот и културна идентичност подкрепено чрез Стратегията за ВОМР 2021-2027;
- **ПРОУЧВАНЕ И АНАЛИЗ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ НА УЯЗВИМИТЕ И МАЛЦИНСТВЕНИ ГРУПИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА МИГ БАЛЧИК-ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО С ОГЛЕД СОЦИАЛНОТО ИМ ВКЛЮЧВАНЕ С ПОДКРЕПАТА НА ИНТЕРВЕНЦИИ НА СТРАТЕГИЯТА**, Подзаглавие: проучването, идентифицирането и подробното описание и анализ на потребностите на заинтересованите страни с фокус социална справедливост на територията на МИГ Балчик-Генерал Тошево, с фокус публичен сектор: социално включване подкрепено чрез Стратегията за ВОМР 2021-2027.

3.4. Анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите на територията на МИГ:

Стратегията за местно развитие трябва да бъде изготвена въз основа на *SWOT анализ* (силни, слаби страни, възможности и заплахи) и идентифициране на местните нужди. Целите на стратегията трябва да са насочени към тези нужди и да поставят конкретни измерими цели, като се фокусират върху дългосрочното развитие за решаване на специфични предизвикателства пред развитието в района. Както *SWOT*, така и разработването на стратегията трябва да се предприемат по начин на участие, за да се гарантира участието на общността и собствеността върху стратегията.

SWOT анализ на територията на МИГ "Балчик-Генерал Тошево"

СИЛНИ СТРАНИ-STRENGTHS

- Туризъм, земеделие, културни събития и местни фолклорни фестивали.

- Експониране на древно наследство и поддържане на добра туристическа и пътна инфраструктура.
- Холистичен туристически продукт, който успешно продава предлаганата от региона чиста природа и храна, древни места и местообитания, здраве за душата и тялото, възможности за инвестиции на открито .
- Регионална марка на зелен туризъм и чиста хранителна продукция. Постоянни клиенти и туристи, както и повишен статус на резиденти целогодишно в региона.
- Силно присъствие на регионални производители, с перфектна пазарна репутация в национален мащаб в различни икономически сектори, работещи вериги на доставка и канали за реклама.
- Уникални културно-исторически и природни забележителности, в начален етап на икономическо развитие.
- Специфичен етносен състав и съхранени древни традиции на занаяти, кулинария и фолклорно нематериално наследство. Контакти с етноси, които са склонни да работят само с местните общности на територията в национален и международен план.
- Генерираните печалби в региона от определени икономически сектори са с дългосрочен тренд на нарастване сравнени с националните показатели.
- Земеделската продукция производството на пшеница и етерични масла, както и пчеларския сектор са с високи маржове на печалба и могат да се усъвършенстват чрез преки инвестиции за периода до 2027.

СЛАБИ СТРАНИ-WEAKNESSES

- Необходимост от подобряване на инфраструктура-туристическа и образователна
- Необходимост от подобряване на вик и отводнителната системи и превенция на наводнения.
- Въпросът за наплива от бежанци и тяхното социализиране е труден за разискване сред заинтересованите страни в региона.
- Недостатъчно промотиране на поклонническия и литературен туризъм, вкл. Пешеходен и велосипеден турове.

- Необходимост от прилагане на маркетингова стратегия за реклама на целогодишен туристически пакет в региона, вкл. дегейлно проследяване за напредъкът при популяризирането чрез всички налични канали за реклама.
- Необходимост от дигитализиране, ремонт и реновиране на материално и нематериално културно наследство в региона, вкл. спортни зони на открито за равен достъп до активна тренировъчна дейност.
- Недостиг на обучение за повишаваен на квалификационните умения на персонала в различни икономически сектори на годишна база.
- Необходимост от детайлно планиране на инвестициите от публичния сектор, вкл. Финансиране чрез проекти за периода 2021 – 2027 г. съгл. политиките на ЕС 1. По-интелигентна Европа (иновативна и интелигентна икономическа трансформация) 2. По-зелена, нисковъглеродна Европа (включително енергиен преход, кръгова икономика, адаптиране към климата и управление на риска) 3. По-свързана Европа (мобилност и свързаност с ИКТ) 4. По-социална Европа (Европейски стълб на социалните права) 5. Европа, по-близо до гражданите (устойчиво развитие на всички видове територии).
- Необходимост от детайлна статистика и план за действие съгласно индикаторите по ИСИС за региона.

ВЪЗМОЖНОСТИ-ОПОРТУНИТИЕС

- Съхранената природна среда и добра пътна инфраструктура позволяват развитие на зони за къмпингуване и развитие на екологични зони с образователна насоченост наоокрито.
- Целевият пазар на предлаганите туристически пакети за велосипеден и пешеходен туризъм има потенциал за растеж и финансирано усотйчиво развитие.
- Неразвита транспортна услуга на обществения транспорт между двете съседни общини и възможност за пазарно развитие на религиозния и литературен поклоннически туризъм, вкл. трансгранични маршрути.
- ЕС политиките за финансиране през периода 2021 – 2027 г. се фокусират за устойчиво развитие и финансират целево региона.
- Развитее туристически маршрути с различен алтернативен вид туризъм в региона тематично е необходимо да се разгърнат в национален и международен план за достигане на цялостност и завършеност на темата на

маршрута.

- Допълнителен фонд за финансиране е Стратегията за ЕвроВело 6 по програма Интеррег и други финансиращи програми с фокус природа, култура, спорт и наследство от конкретни държави.
- Прилагането на Цифровата индустрия в различните икономически сектори в региона е от ключова полза за неговото устойчиво развитие.
- Обогатяване на съхраненото в региона културно наследство и занаяти на различни етноси, вкл дигитализиране на фолклорен масив от нематериално литературно наследство от територии, обект на военен конфликт към настоящият момент.
- Прилагането възможностите на AI в земеделието, образованието и другите икономически сектори на територията.

ЗАПЛАХИ-THREATS

- Политически, икономически и международни форсмажорни обстоятелства и поддържане на високи нива на нестабилност в дългосрочен план.
- Екологичен и демографски срив поради форсмажорни обстоятелства, зачестили в кратък период от време.
- Навлизане на военни рестрикции в регионалната икономика и чуждестранни конкуренти.
- Свиване на туристическия пазар в календарен аспект поради международната влошена икономическа обстановка.
- Нерегулирано навлизане на пазара на несертифицирани за биопродукти етерични масла в козметиката.

4. Цели на стратегията, включително измерими целеви стойности за резултатите, и съответните планирани действия: (не повече от 10 страници)

4.1. Цели на стратегията и приоритети за развитие на територията:

4.2. Измерими целеви стойности за резултатите (индикатори):

2023-2027 ЛИДЕР Приоритет

Приоритет 1: *Икономическо развитие и създаване на работни места*

Приоритет 2: *Инфраструктура в селските райони и социално включване*

Приоритет 3: *Устойчиво развитие на селската среда и смекчаване на изменението на климата и адаптиране*

Приоритет 1: Икономическо развитие и създаване на работни места

Необходимостта от подпомагане на развитието на икономиката в селските райони е идентифицирана като фокус за развитие на територията на СНЦ МИГ БАЛЧИК - ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО.

Под Приоритет 1.1. Зелената икономика : Зелената икономика предоставя значителен потенциал за възможности за заетост в селските райони. Съществува силна необходимост да се максимизират възможностите, предоставени от кръговата и биоикономиката, като България е в особено благоприятна позиция за развитие на своите био и кръгова икономика поради изобилието от природни предимства.

Под Приоритет 1.2. Селски туризъм и отдих : Туризмът играе много важна роля в икономиката на селските райони и е от съществено значение България да продължи да развива своя туристически сектор по устойчив начин. Области като селски отдих на открито, дейности на открито, инициативи за култура и наследство, фестивали и други събития са идентифицирани като области със значителен потенциал, които биха се възползвали от инвестиции, за да допринесат за устойчивото развитие на селския туризъм в региона.

Под Приоритет 1.3. Диверсификация на селското стопанство : В контекста на развитието на предприятията и в съответствие с общите цели на Стратегическия план на ОСП, специално внимание се поставя върху възможностите за диверсификация за фермерските семейства. Предприемаческо използване на земеделски ресурси за неземеделски цели, например земеделски магазини, развлекателни дейности и др.

Под Приоритет 1.4. Производство на храна в селските райони : България отбеляза значителен растеж и разширяване в сектора на занаятчийската храна през последното десетилетие. Програмата LEADER е в добра позиция да продължи да подкрепя този сектор с инвестиции в занаятчийски и микро, малки и средни производители на храни за развитие и разширяване на производството на храни в селските райони, развитие на умения и маркетинг.

Под Приоритет 1.5. Развитие на предприятията : Съществува силна необходимост от улесняване на развитието на бизнеса в селските райони чрез предоставяне на възможности и подкрепа на предприятия и лица, които искат да развият селски предприятия. В рамките на тази област на подкрепа следва да се обърне по-голямо внимание на подкрепата на жените предприемачи в селските общности.

Под Приоритет 1.6. Социални и кооперативни инициативи в местните предприятия : Социалните инициативи в местните предприятия, чиято цел е да постигнат социално, обществено или екологично въздействие, а не да максимизират печалбите за своите собственици. Визията за сутоичиво *селско бъдеще, като част от политиката на ЕС*, идентифицира социалните инициативи като важна част от местните икономики в селските райони, които често запълват празнини на пазари, които не са привлекателни за търговски фокусирани компании поради ниската гъстота на населението или икономииите от мащаба.

Приоритет 2: Инфраструктура в селските райони и социално включване

Централен фокус е необходимостта да се гарантира социалното сближаване на на територията на СНЦ МИГ БАЛЧИК - ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО, което действие освен пряко да подпомогне икономическото развитие на региона, но и да се подкрепи социалното включване. Община Балчик и Община Генерал тошево притежават разнообразни характеристики и е важно да се прегърне това многообразие, за да се гарантира, че бъдещото развитие на местната общност признава нуждите на всички членове на обществото.

Под Приоритет 2.1. Селска инфраструктура : Мерки за развитие и/или подобряване на селската инфраструктура, за да се предостави възможност на повече хора да живеят и работят в своите селски общности.

Под Приоритет 2.2. Достъпни услуги : Подобряване на достъпа до услуги за жителите на селските райони и увеличаване на социалното включване за хората, живеещи в отдалечени селски райони и групи, които са изложени на риск от социално изключване, *inter alia* труднодостъпни и нови общности.

Под Приоритет 2.3. Оптимизиране на цифровата свързаност : Цифровата свързаност вече е от основно значение за развитието на селските райони, като пандемията от COVID-19 подчертава значението на цифровизацията в подкрепа на толкова много аспекти от ежедневието ни. Освен изискването за добра ИТ инфраструктура и свързаност, подкрепата за развитието на цифрови умения и цифрова грамотност също е от съществено значение, за да се даде възможност на жителите на селските райони да извлекат максимална полза от цифровизацията.

Под Приоритет 2.4. Младежи в селските райони: съществуват пропуски в

разнообразието от дейности, предлагани в селските райони за младите хора, извън спорта. Има нужда от насърчаване на участието на младежите в селските райони по въпроси, които засягат ежедневието им живот, за изграждане на техните лидерски способности и осигуряване на постоянен принос към развитието на бъдещи инициативи на младежите в селските райони.

Приоритет 3: Устойчиво развитие на околната среда в селските райони и смекчаване и адаптиране към изменението на климата

Ключов въпрос е устойчивото развитие, смекчаването на изменението на климата и адаптирането на територията на СНЦ МИГ БАЛЧИК - ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО и в този контекст са взети под внимание за всички интервенции на LEADER, в тази тема са идентифицирани някои специфични области.

Под Приоритет 3.1. Устойчиво развитие на селската околна среда: Подкрепа за насърчаване на защитата и устойчивото използване на природни ресурси, защита и подобряване на местното биоразнообразие и развитие на възобновяема енергия.

Под Приоритет 3.2. Изграждане на капацитет за изменение на климата: Създаване на по-голяма осведоменост и ангажираност относно изменението на климата и насърчаване на развитието на по-голям набор от местни отговори на изменението на климата.

4.3. Планирани дейности за постигане на целите и приоритетите на стратегията

ПРСР 2023-2027 /МЯРКА	ОПИСАНИЕ	СТОЙНОСТ
ЦЕЛ/ОБХВАТ	Съгласно допустимия обхват по програма ЛИДЕР, Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони 2023 – 2027 г. ВОМР:(финансирани от ЕЗФРСР) в България.	€ 350 000 = 4 596 130 лева
ПОЛУЧАТЕЛИ	Бизнес сектор , НПО, Община,/Училища/, Религиозни структури	
ДЕЙНОСТИ/РАЗХОДИ	Допустими разходи по мерки, включени в стратегиите за ВОМР: Разходи, допустими за подкрепа съгласно Регламент (ЕС) 2021/2115 и Регламент (ЕС) 2021/1060;	
ФИНАНСОВ ПРАГ	Максимален праг на проект и субсидия	до 200 000 евро на проект

ФИНАНСОВ ИНТЕНЗИТЕТ	В зависимост от бенефициент	до 100 % субсидия
РЕЗУЛТАТ/КРИТЕРИИ/ТЕЖЕСТ	Финансирани брой проекти по приоритети /подприоритети	

ПРЧР 2021-2027 /МЯРКА	ОПИСАНИЕ	СТОЙНОСТ
ЦЕЛ/ОБХВАТ	Насърчаване на образователната интеграция на деца и ученици от уязвими групи в малки населени места	€525 000,00 = 1 026 795,00 лв.
ПОЛУЧАТЕЛИ	Бизнес сектор , НПО, Община, Училища,	
ДЕЙНОСТИ /РАЗХОДИ	<p>Съгласно посочените за ПРЧР примерни дейности по конкретните специфични цели за изпълнение чрез ВОМР в Приоритети 1, 2 и 3 на програмата, за следните 4 вида мерки:</p> <ol style="list-style-type: none"> насърчаване на заетостта и включване в пазара на труда на безработни и неактивни лица и хора от уязвимите групи; мерки за активно стареене и остаряване в добро здраве; мерки за социално-икономическата интеграция на маргинализирани общности като ромите; - мерки за активиране и включване в заетост на неактивни и безработни младежи. <p>Категории допустими разходи В съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) 2021/1057, Регламент (ЕС) 2021/1060 и Регламент (ЕС) 2018/1046, ЗУСЕФСУ, както и приложимата национална под-законова нормативна уредба.</p>	
ФИНАНСОВ ПРАГ	Максимален праг на проект и субсидия	до 200 000 евро на проект
ФИНАНСОВ ИНТЕНЗИТЕТ	В зависимост от бенефициент	до 100 % субсидия
РЕЗУЛТАТ/КРИТЕРИИ/ТЕЖЕСТ	Финансирани брой проекти по приоритети /подприоритети	

ПКП 2021-2027 /МЯРКА	ОПИСАНИЕ	СТОЙНОСТ
ЦЕЛ/ОБХВАТ	Предоставяне на фокусирана подкрепа на предприятията на територията на МИГ за повишаване на иновационната дейност чрез	€1 000 000 = 1 955 800 лева

	внедряване на иновации в тематичните области на Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 г. <ul style="list-style-type: none"> - Тематична област "Информатика и ИКТ"; - Тематична област "Индустрии за здравословен живот, биоикономика и биотехнологии"; 	
ПОЛУЧАТЕЛИ	Бизнес сектор	
ДЕЙНОСТИ /РАЗХОДИ	Инвестиционни разходи (ДМА и ДНА) Разходи за услуги	
ФИНАНСОВ ПРАГ	Максимален праг на проект и субсидия	до 200 000 евро на проект
ФИНАНСОВ ИНТЕНЗИТЕТ	В зависимост от бенефициент	до 50% субсидия
РЕЗУЛТАТ/КРИТЕРИИ/ТЕЖЕСТ	Финансирани брой проекти по приоритети /подприоритети	

ПО 2021-2027 /МЯРКА	ОПИСАНИЕ	СТОЙНОСТ
ЦЕЛ/ОБХВАТ	Насърчаване на образователната интеграция на деца и ученици от уязвими групи в малки населени места	€60 000 = 117 348,00 лв.
ПОЛУЧАТЕЛИ	Училища, Религиозни структури	
ДЕЙНОСТИ /РАЗХОДИ	<ul style="list-style-type: none"> - Повишаване на уменията на децата и учениците за обучение и общуване в мултикултурна среда, включително психологическа подкрепа и допълнителни обучения за деца/ученици с образователни затруднения, в т.ч. допълнителни обучения по български език, споделяне на културна идентичност и ценности; - Повишаване на капацитета и квалификацията на педагогическите специалисти и непедагогическия персонал, вкл. образователните медиатори за работа в мултикултурна образователна среда. - Насърчаване създаването на училищни общности, в които ученици, родители, учители и лидерски екип развиват умения за ефективно и равноправно взаимодействие в мултикултурна образователна среда. 	

	<ul style="list-style-type: none"> - Подкрепа за интензивна работа с родители: кратки обучения на родители относно техните права и задължения, свързани с образованието на децата им и за формиране у тях на мотивация за активно приобщаване на децата им в системата на предучилищното и училищното образование, в т.ч. чрез участие на образователни медиатори. - Подкрепа за осигуряване на достъп до качествено образование и за преодоляване на нефинансови бариери в малките населени места и в труднодостъпните райони, чрез осигуряване на транспорт, хранене, ученическо общежитие; мобилност на преподаватели и адаптиране към работна среда в различни райони и с различни групи ученици, вкл. адаптационни програми и социални пакети за млади учители. - Подкрепа за приобщаваща образователна среда, осигуряване на учебници, познавателни книжки за децата в задължителна предучилищна възраст, учебни пособия и материали; допълнителна работа на педагогическите специалисти с ученици от маргинализирани групи (включително през лятото). - Подкрепа за ангажиране на местните общности с образователната институция, чрез инициативи като например доброволчески кампании в подкрепа на съответното училище. <p>Категории допустими разходи Всички разходи ще са Съгласно чл.53 – 56 от Регламент (ЕС) 2021/1060, Регламент (ЕС) 2021/1057, Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, Закон за управление на средства от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ) и приложимата му поднормативна уредба, както и съгласно Условия за възстановяване на разходите, изготвени от УО на ПО.</p>	
ФИНАНСОВ ПРАГ	Максимален праг на проект и субсидия	до 200 000 евро на проект
ФИНАНСОВ ИНТЕНЗИТЕТ	В зависимост от бенефициент	до 100 % субсидия
РЕЗУЛТАТ/КРИТЕРИИ/ТЕЖЕСТ	Финансирани брой проекти по приоритети /подприоритети	

ПОС 2021-2027 /МЯРКА	ОПИСАНИЕ	СТОЙНОСТ
ЦЕЛ/ОБХВАТ	Програма „Околна Среда“ за периода 2021 – 2027 г. Подготовка - извършване на проучвания, анализи, обосновки и др., свързани с изпълнението на проекта; Изпълнение на проект - организиране и провеждане на събития (кръгли маси, работни срещи, представяне в медиите, други подходящи); разработване на брошури и други информационни материали, подпомагащи повишаването на осведомеността на населението за управлението на отпадъците в съответното населено място, община, регион за управление на отпадъците; разработване на онлайн информационни портали.	€50 000 = 97 790,00 лв.
ПОЛУЧАТЕЛИ	НПО, Община,	
ДЕЙНОСТИ /РАЗХОДИ	- Разходи за услуги (за изпълнение) - Разходи за персонал - Разходи за нематериални активи (закупуване на софтуер, лицензи) - Разходи за материали - Разходи за провеждане и участие в мероприятия	
ФИНАНСОВ ПРАГ	Максимален праг на проект и субсидия	до 200 000 евро на проект
ФИНАНСОВ ИНТЕНЗИТЕТ	В зависимост от бенефициент	до 100 % субсидия
РЕЗУЛТАТ/КРИТЕРИИ/ТЕЖЕСТ	Финансирани брой проекти по приоритети /подприоритети	

5. Описание на мерките: (не повече от 4 страници за всяка мярка)

Мерки и дейности за всяка финансираща програма поотделно:

СПРЗСР 2023 – 2027 г. (ЕЗФРСР) След одобряване на мерките за финансиране ще се разпределят средствата съгласно изискванията.

ПРЧР 2021 – 2027 г. (ЕСФ+) След одобряване на мерките за финансиране ще се разпределят средствата съгласно изискванията.

ПКИП 2021 – 2027 г. (ЕФРР) След одобряване на мерките за финансиране ще се разпределят средствата съгласно изискванията.

ПО 2021 – 2027 г. (ЕФРР, ЕСФ+) След одобряване на мерките за финансиране ще се разпределят средствата съгласно изискванията.

ПОС 2021 – 2027 г. (ЕФРР) След одобряване на мерките за финансиране ще се разпределят средствата съгласно изискванията.

Индикативно разпределение на финансирани проекти по приоритети и подприоритети за периода 2023-2027г за територията на МИГ БАЛЧИК-ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО

ПРИОРИТЕТ	ПОДПРИОРИТЕТ	МИН. ФИНАНС ИРАНИ ПРОЕКТ И	МАКС. ФИНАНС ИРАНИ ПРОЕКТ И
1. Икономически Развитие и Създаване на работни места	1.1 Зелената икономика	2	4
	1.2. Селски туризъм и отдих	2	4
	1.3. Диверсификация на селското стопанство	2	3
	1.4. Производство на храна в селските райони	4	8
	1.5. Развитие на предприятията	4	8
	1.6. Социални и кооперативни инициативи в местните предприятия	2	3
2. Селски инфраструктура и социално включване	2.1. Инфраструктура в селските райони	4	6
	2.2 Достъпни услуги	2	3
	2.3 Оптимизиране на цифровата свързаност	2	3

	2.4. Младежи в селските райони:	2	3
3. Устойчиво развитие на селската среда и изменението на климата, смекчаване и адаптация	3.1. Устойчиво развитие на околна среда в селските райони	2	3
	3.2. Изграждане на капацитет за изменение на климата	2	3
Общо финансирани проекти за периода 2023-2027г МИГ БАЛЧИК-ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО		30	51

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА "БАЛЧИК - ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО"

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ - ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

6. Финансов план, включващ планираните средства от всеки фонд и всяка от финансиращите програми:

	2024 (€)	2025 (€)	2026 (€)	2027 (€)	2028 (€)	2029 (€)	Общо (€)	Общо Лева
Изпълнение на стратегията за ВОМР								
Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони 2023 – 2027 г. ВОМР:(финансирани от ЕЗФРСР)	900 000,00	750 000,00	700 000,00				€ 350 000	4 596 130
Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 г.(ЕСФ+)	180 000,00	180 000,00	165 000,00				€25 000	1 026 795
Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ за периода 2021 – 2027 г.(ЕФРР)	335 000,00	335 000,00	330 000,00				€ 000 000	1 955 800
Програма „Образование“ за	60 000,00	0,00	0,00				€0 000	117 348

периода 2021 – 2027 г.(ЕФРР, ЕСФ+)								
Програма „Околна среда“ за периода 2021 – 2027 г.(ЕФРР)	50 000,00	0,00	0,00				€50 000	97 790
Разходи за администриране на МИГ и Популязиране	105 350,00	108 350,00	108 350,00	110 350,00	107 850,00	109 750,00	€650 000	1 271 270
Общо	<u>1 630 350,00</u>	<u>1 373 350,00</u>	<u>1 303 350,00</u>	<u>110 350,00</u>	<u>€107 850</u>	<u>€109 750</u>	<u>€1 635 000</u>	9 065 133

	Разходи (€)	% общо Бюджетно Алокиране	Валидиране трябва да е под 25%
--	-------------	---------------------------	--------------------------------

Изпълнение на стратегията за ВОМР МИГ БАЛЧИК- ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО

	2024 (€)	2025 (€)	2026 (€)	ОБЩО €	ОБЩО ЛЕВА
Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони 2023 – 2027 г. ВОМР:					
Бизнес мерки	550 000,00	450 000,00	400 000,00	1 400 000,00	
Общински Мерки и НПО	350 000,00	300 000,00	300 000,00	950 000,00	
Общо за ПРСР	<u>900 000,00</u>	<u>750 000,00</u>	<u>700 000,00</u>	<u>2 350 000,00</u>	<u>4 596 130,00</u> ЛВ.

Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 г.				
Приоритет 1: НАСЪРЧАВАНЕ НА ЗАЕТОСТТА И РАЗВИТИЕТО НА УМЕНИЯ	100 000,00	65 000,00	60 000,00	225 000,00
Приоритет 2: СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ И РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ	60 000,00	60 000,00	60 000,00	180 000,00
Приоритет 3: НАСЪРЧАВАНЕ НА МЛАДЕЖКАТА ЗАЕТОСТ	40 000,00	40 000,00	40 000,00	120 000,00
Общо за Програма „Развитие на човешките ресурси“:	<u>200 000,00</u>	<u>165 000,00</u>	<u>160 000,00</u>	<u>525 000,00</u>
				<u>1 026 795,00</u>
Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ за периода 2021 – 2027 г.				
Приоритет 1 „Иновации и растеж“	175 000,00	175 000,00	170 000,00	520 000,00
Приоритет 2 „Кръгова икономика“	160 000,00	160 000,00	160 000,00	480 000,00
ОБЩО за Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ за периода 2021 – 2027 г.	<u>335 000,00</u>	<u>335 000,00</u>	<u>330 000,00</u>	<u>1 000 000,00</u>
				<u>1 955 800,00</u>
Програма „Образование“ за периода 2021 – 2027 г.				
Насърчаване на образователната интеграция на деца и ученици от	60 000,00			60 000,00

уязвими групи в малки населени места					
ОБЩО за Програма „Образование“ за периода 2021 – 2027 г.:	<u>60 000,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>60 000,00</u>	<u>117 348,00</u> ЛВ.
Програма „Околна среда“ за периода 2021 – 2027 г.					
Повишаване на общественото съзнание и повишаване на базата от знания като предпоставка за подобряване управлението на отпадъците на местно ниво.	50 000,00			50 000,00	
Общо за Програма „Околна среда“ за периода 2021 – 2027 г.	<u>50 000,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>50 000,00</u>	<u>97 790,00</u> ЛВ.
<u>Общо бюджетни разходи</u>	<u>1 545 000,00</u>	<u>1 250 000,00</u>	<u>1 190 000,00</u>	<u>3 985 000,00</u>	<u>7 793 863,00</u> ЛВ.

Разходи за Администриране и Популязиране

Година	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total
Бюджетни пера	(€)	(€)	(€)	(€)	(€)	(€)	(€)
<i>A. Разходи за управление, мониторинг и оценка на стратегиите:</i>							

1. разходи за заплати, както и задължителни по силата на нормативен акт разходи за социални и здравни осигуровки за персонала, обезщетения за временна неработоспособност и други, дължими от работодателя;	65 000,00	68 000,00	68 000,00	70 000,00	70 000,00	72 000,00	413 000,00
2. разходи за външни услуги, възнаграждения и осигуровки, дължими от МИГ на експерти (физически или юридически лица), свързани с прилагането на стратегията (оценители, консултанти, външни експерти и други);	7 500,00	7 500,00	7 500,00	7 500,00	5 000,00	5 000,00	40 000,00
3. непреки разходи:	8 000,00	8 000,00	8 000,00	8 000,00	8 000,00	8 000,00	48 000,00
4. разходи за командировки на екипа и членовете на колективния върховен орган на МИГ							
5. разходи за закупуване на офис техника, в т. ч. правен и счетоводен софтуер и офисоборудване и обзавеждане;	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	3 000,00
6. разходи за застраховане на активи, закупени със средства по подмярката от настоящия	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	6 000,00
7. Разходи за закупуване на един лек автомобил с под 150 к.с. и с над 5+1 места или разходи за вече закупен автомобил.	800,00	800,00	800,00	800,00	800,00	800,00	4 800,00
8. разходи за обучения на екипа и членовете на колективния върховен орган във връзка с прилагането на стратегията за местно развитие;	300,00	300,00	300,00	300,00	300,00	300,00	1 800,00
9. разходи, свързани с публични отношения, разходи за организиране на срещи на МИГ, разходи за работа в мрежа, участие на екипа и членовете на колективния върховен орган в срещи с други МИГ и други;	350,00	350,00	350,00	350,00	350,00	350,00	2 100,00

10. разходи за участие на МИГ в дейности на Националната и на Европейската селска мрежа за развитие на селските райони, както и на Европейската ЛИДЕР асоциация и други асоциации на МИГ;	180,00	180,00	180,00	180,00	180,00	180,00	1 080,00
11. финансови разходи, в т. ч. банкови такси за управление на сметки, такси за издаване на изискуеми документи;	250,00	250,00	250,00	250,00	250,00	250,00	1 500,00
12. разходи за мониторинг и оценка на стратегията за ВОМР	470,00	470,00	470,00	470,00	470,00	470,00	2 820,00
Б. Разходи за популяризиране на стратегията за ВОМР:							
1. разходи за проучвания и анализи на съответната територия (териториални, икономически, социални и други анализи и проучвания);	4 500,00	4 500,00	4 500,00	4 500,00	4 500,00	4 500,00	27 000,00
2. разходи за популяризиране, информиране и публичност:	12 000,00	12 000,00	12 000,00	12 000,00	12 000,00	12 000,00	72 000,00
3. разходи за организиране на обучения, семинари и информационни срещи за местни лидери и за уязвими групи и застрашени от бедност целеви групи, включително роми, свързани с подготовка, изпълнение и отчитане на проекти и други, свързани с популяризиране на стратегията за ВОМР и прилагане на подхода.	4 500,00	4 500,00	4 500,00	4 500,00	4 500,00	4 400,00	26 900,00
Общо бюджетни разходи	<u>105</u> <u>350,00</u>	<u>108 350,00</u>	<u>108</u> <u>350,00</u>	<u>110</u> <u>350,00</u>	<u>107 850,00</u>	<u>109</u> <u>750,00</u>	<u>650</u> <u>000,00</u>

Непреки разходи

Категория разходи - Офис разходи	2024 (€)	2025 (€)	2026 (€)	2027 (€)	2028 (€)	2029 (€)	Total (€)
Чистене	750,00	750,00	750,00	750,00	750,00	750,00	4500,00
Телекомуникации	1700,00	1700,00	1700,00	1700,00	1700,00	1700,00	10200,00
Електричество	1000,00	1000,00	1000,00	1000,00	1000,00	1000,00	6000,00
Вода	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	3000,00
Регулярни разходи	750,00	750,00	750,00	750,00	750,00	750,00	4500,00
Счетоводни услуги	3000,00	3000,00	3000,00	3000,00	3000,00	3000,00	18000,00
Услуги, свързани с принтери / канцеларски	300,00	300,00	300,00	300,00	300,00	300,00	1800,00
Общо	8000,00	8000,00	8000,00	8000,00	8000,00	8000,00	48000,00

Разходи за персонал

Година Длъжност на персонала Роля/ Длъжност	LEADER еквивалент на пълно работно време (ПРВ)	2024 (€)	2025 (€)	2026 (€)	2027 (€)	2028 (€)	2029 (€)	Общо (€)
Изпълнителен Директор	1 ПРВ	21 000,00	21 500,00	21 500,00	22 000,00	22 000,00	23 000,00	131 000,00
Експерт СВОМР Община Генерал Тошево	1 ПРВ	16 000,00	17 000,00	17 000,00	17 500,00	17 500,00	18 000,00	103 000,00

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА "БАЛЧИК - ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО"

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ - ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Експерт СВОМР Община Балчик	1 ПРВ	16 000,00	17 000,00	17 000,00	17 500,00	17 500,00	18 000,00	103 000,00
Технически сътрудник	1 ПРВ	12 000,00	12 500,00	12 500,00	13 000,00	13 000,00	13 000,00	76 000,00
Общо:	0,00	65 000,00	68 000,00	68 000,00	70 000,00	70 000,00	72 000,00	413 000,00

7. Описание на уредбата за управление, мониторинг и оценка, която показва капацитета на местната инициативна група да изпълни стратегията: (не повече от 6 страници);

7.1. Организационна структура на МИГ:

- Организационна структура/схема.

7.2. Управление на МИГ:

- Органи за управление и контрол;

Органи за управление на Сдружение „МИГ Балчик - Генерал Тошево“ са:

1. Общо събрание;
2. Управителен съвет;
3. Председател на Управителния съвет;
4. Зам.председателя на УС;
5. Изпълнителен директор;
6. Допълнителни помощни органи, създадени по решение на Управителния

съвет.

„МИГ Балчик - Генерал Тошево“ включва в колективните си органи представители на различни заинтересовани страни от местната общност. Представителите на публичния сектор, представителите на стопанския сектор и представителите на нестопанския сектор в колективния върховен орган и в колективния управителен орган на МИГ не превишават 49 на сто от имащите право на глас, съгласно чл. 28, ал. 1 от ЗЮЛНЦ.

Общо събрание е колективен върховен орган на управление. Членовете на ОС на „МИГ Балчик - Генерал Тошево“ са 53 физически лица, които са с постоянен адрес и/или работят на територията на действие на МИГ, или юридически лица със седалище и адрес на управление на територията на действие на МИГ. Представителността на идентифицираните в анализа групи заинтересовани страни в колективния върховен орган на територията на МИГ е 100%, описани по следния начин:

Местна власт (Община Генерал Тошево; Община Балчик) - 2 души; Местен бизнес в сферата на земеделието, преработката и производството - 19 души; Местен бизнес в сферата на туризма, търговията и услугите - 6 души; Културна сфера - 20 души; Други заинтересовани лица - 5

В ОС на „МИГ Балчик - Генерал Тошево“ представителството по сектори е следното:

2 представители на публичен сектор или 3,8% от всички
26 представители на стопански сектор или 49% от всички;
25 представители на нестопански сектор или 47,2% от всички.

Правомощия на ОС на МИГ: Изменя и допълва Устава на Сдружението; Приема други вътрешни актове; Взема решение за прекратяване на СНЦ „МИГ Балчик - Генерал Тошево“; Избира и освобождава членовете на Управителния съвет; Приема ежегодния отчет за дейността на Управителния съвет; Назначава и освобождава регистрирани одитори за независим финансов одит на СНЦ „МИГ Балчик - Генерал Тошево“ при условията на Закона за счетоводството; Приема бюджета на СНЦ „МИГ Балчик - Генерал Тошево“; Приема годишен финансов отчет заверен от независим финансов одит, в предвидените от закона срокове, който се представя пред Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност, воден от Министерството на правосъдието; Приема годишен доклад за дейността на СНЦ „МИГ Балчик — Генерал Гошево“ съгласно изискванията на чл. 40 ал. 2 от ЗЮЛНЦ за предходната година, в предвидените от закона срокове, който се представя пред Централния регистър на юридическите лица с

нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност, воден от Министерството на правосъдието; Взема решения относно дължимостта и размера на членския внос или на имуществени вноски, както и реда на тяхното събиране; Отменя решения на другите органи на Сдружението, които противоречат на закона, Устава или други вътрешни актове, регламентиращи дейността на СНЦ „МИГ Балчик - Генерал Тошево“; Освобождава от отговорност членовете на Управителния съвет; Приема интегрираната многофондова Стратегия за ВОМР на СНЦ „МИГ Балчик - Генерал Тошево“ и измененията в нея; Взема решение за участие в други организации; Взема решение за откриване и закриване на клонове; Разпорежда се с имуществото на Сдружението при спазване изискванията на Устава. Взема и други решения, предвидени в Устава или закона.

Управителният съвет е колективен управителен орган на МИГ. Той има 7 членове, които ако са физически лица, имат постоянен адрес и/или работят на територията на МИГ, а когато са юридически лица имат седалище и адрес на управление на територията МИГ. Мандата на УС е пет години. До избирането на нов УС, членовете на стария изпълняват своите функции. В УС на „МИГ Балчик - Генерал Тошево“ представителството по сектори е следното:

- 2 представители на публичен сектор или 28,6 % от всички;
- 3 представители на стопански сектор или 42,8 % от всички;
- 4 представители на нестопански сектор или 28,6 % от всички.

В седемчленния УС община Балчик има 4 представители, а община Генерал Тошево 3 представители.

Председател на УС на „МИГ Балчик - Генерал Тошево“ е Валентин Вълчев Димитров - кмет и представител на Община Генерал Тошево. Заместник-председател за периода 01.01.2019 - 22.01.2019 г. е Стоил Илиев Николов - представител на „Евролес 74“ ЕООД. Поради постъпила молба от него и породил се конфликт на интереси, е направена промяна на представителя на фирмата, което налага и избор на нов заместник-председател. На заседание на УС от 22.11.2019 г. е избран за нов заместник-председател на УС Невена Миткова Петрова - представител на „ТЕРАСИ“ ЕООД.

Управителният съвет ръководи цялостната дейност на Сдружението в обществена полза, когато не заседава Общото събрание, като осигурява изпълнението на решенията му; Избира Председател и Заместник - председател на Управителния съвет измежду членовете си; Председателят и Заместник - председателят на Управителния съвет представлява Сдружението заедно и поотделно. Заместник-председателят представлява СНЦ „МИГ Балчик-Генерал Тошево“ в случаите, в които Председателят е възпрепятстван и / или се намира в конфликт на интереси при осъществяване на дейността и задълженията си; Определя обема на представителната власт на отделни негови членове; Разпорежда се с имуществото на СНЦ „МИГ Балчик - Генерал Тошево“ при спазване изискванията на Устава; Подготвя и внася в Общото събрание проект за бюджет; Подготвя и внася в Общото събрание отчет за дейността на СНЦ „МИГ Балчик - Генерал Тошево“; Подготвя и внася в Общото събрание годишен финансов отчет заверен от независим финансов одит съгласно изискванията на Закона за счетоводството; Изготвя и представя в срок до 31 май на всяка година в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел информацията по чл. 46 ал. 2 от ЗЮЛНЦ; Определя реда и организира извършването на дейността на МИГ Балчик - Генерал Тошево, включително и тази в обща полза, и носи отговорност за това; Взема решение за приемане и изключване на членове по реда и условията съответно на чл. 14 и чл. 19 от този Устав; Взема решение за участие в други организации; Взема решение за откриване и закриване на клонове; Внася за обсъждане и одобрение от Общото събрание проект на Стратегия за ВОМР след публично проведени консултации, обществени обсъждания, информационни срещи и други със представителите на групите заинтересованите страни от целевата територия и изпълнява решенията на Общото събрание във връзка с реализирането на Стратегията на ВОМР;

- Описание на позициите и изискванията към изпълнителния директор и персонала.

Екипът по управление на СВОМР се състои от изпълнителен директор, двама експерти по прилагане на СВОМР на пълен работен ден и Технически сътрудник на пълен работен ден.

Изпълнителният директор: Изпълнителният директор отговаря за прилагането на Стратегия за Водено от общностите местно развитие, като неговите правомощия се определят с договора за наемане; Изпълнява функциите, възложени му от Управителния съвет; Изпълнителният директор участва в заседанията на Управителния съвет по право със съвещателен глас. Осигурява изпълнението на решенията на Управителния съвет на Сдружението; Изготвя и предлага за приемане от УС стратегически програми за развитие и годишен план за работа на Сдружението, както и годишен проект - бюджет; Изготвя годишен доклад за отчитане изпълнението на стратегия за ВОМР, както и други доклади и справки за изпълнение на стратегия за ВОМР, изисквани от Управляващия орган на ПРСР; В срок до 15 февруари на следващата календарна година организира изготвянето и представя на УО на ПРСР 2014 - 2020 г. и на УО на останалите програми, страна по договора по чл. 38, годишен доклад за отчитане изпълнението на стратегията за ВОМР; Съвместно с Експертът/тите по прилагане на стратегия за местно развитие подготвят необходимите пакети от документи за оценка на постъпилите заявления за финансиране от бенефициентите. Организира набирането на средства за дейността на Сдружението; Планира и управлява дейностите по популяризирането на СВОМР; Следва да съблюдава конфиденциалността на информацията, станала му известна по повод изпълнението на функционалните му задължения и контактите му с потенциални бенефициенти, изпълнители на проекти и управителните органи на „МИГ Балчик-Генерал Тошево“.

Изпълнителният директор трябва да притежава завършено више образование, най-малко степен „бакалавър“, професионален стаж най-малко пет години, управленски опит най-малко две години и опит в реализиране на проект, програма или стратегия със стойност над 100 хиляди лева, финансирани от ЕС или от други международни донори.

Експертът по прилагане на стратегия за ВОМР: трябва да отговаря на изискването да има завършено више образование, най-малко степен „бакалавър“ и професионален стаж най-малко две години.

Експертът по прилагане на СВОМР координира целия процес по избор на проекти, следи за качествено изпълнение на проектите; Информира, консултира и подпомага подготовката на проекти на потенциалните кандидати; Приема заявления за финансова помощ; Създава и поддържа електронен регистър за постъпилите проекти по стратегията за ВОМР, в който се отразява състоянието и движението на всеки проект; Осъществява мониторинг на изпълнението на проектите и подпомага методически получателите на финансова помощ; Осъществява посещения на място на кандидати и получатели, когато това е предвидено в процедурата по чл. 45, ал. 2 от Наредба 22 на МЗХ, в нормативен акт или в договора; Въвежда за проектите по всички програми включени в СВОМР в ИСУН 2020 информация в съответствие с правилата на

съответната програма; Участва в редовните работни срещи на екипа на Сдружението и други мероприятия съобразно указанията на Изпълнителния директор и Председателя на Управителния съвет; Разработва заданията, спецификациите, участва в подготовката на документацията, ако не е възложена на външни експерти при възлагане на дейности свързани с изпълнението на СВОМР на външни изпълнители и участва в процедури по ЗОП; Развива своите професионални умения чрез участие в обучения, конференции, срещи и семинари след предварително съгласуване с Изпълнителния директор и Председателя на Управителния съвет;

Технически сътрудник

1. Отговорен е за надлежното и законосъобразно водене на документацията от заседанията на Комисията за избор на проектни предложения, Управителния съвет, Общото събрание и седмичните оперативки.
2. Поддържа и актуализира базата данни с контактна информация на партньори, експерти, институции и или органи, с които Сдружението работи.
3. Отговаря за качеството на организацията на техническото обслужване на Изпълнителния директор, експерт по прилагане на стратегия за ВОМР, Счетоводител, Управителен съвет и Общо събрание.

Трябва да покрива минимални изисквания: завършено висше образование, най-малко степен „бакалавър“; професионален стаж най-малко две години; Минимален изискуем професионален опит на подобна позиция – 1 година; Много добра компютърна грамотност - работа с Microsoft Office и Internet и др. офис оборудване, да умее да работи с компютърните и др. информационни системи и технически устройства, свързани с административно-техническото обслужване на офиса на МИГ Балчик-Генерал Тошево; Владее на английски език или друг език е предимство; Да може да работи на гъвкаво работно време; Да познава в детайли подхода ВОМР, ПРСР(2014-2020г.) и др. ОП включени в СВОМР, ОСП и действащата нормативна база, свързана с прилагането на подхода ВОМР на национално ниво и регламенти на ЕС; Да познава правилата и вътрешните инструкции, свързани с водене на деловодна дейност; реда и изискванията за съставяне и оформяне на служебна документация; правописните правила на книжовния български език; Да е запознат с основните принципи при формирането и функционирането на системи за документооборот; Да има възможност да участва в обучения и работни срещи в рамките на ненормирано работно време на територията на МИГ и извън нея.

Счетоводните услуги ще бъдат делегирани на външна фирма поради трудностите който имаше през изминалия период за се задържи персонала на работа: Изискванията към експертизата на счетоводната длъжност трябва да са следните. Да ръководи, организира и осъществява предварителен, текущ и последващ вътрешен финансов контрол по спазването на финансовата и платежната дисциплина, правилното оформяне на първичните и официалните счетоводни документи, редовното извършване на инвентаризациите и отразяването на резултатите от тях. Ръководи и организира счетоводната отчетност, чрез оптимална централизация на счетоводните

операции и осигурява своевременно отразяване в счетоводството на всички стопански операции; Полага грижи за осигуряване на необходимите финансови средства за изпълнение на задачите за всички дейности на Сдружението и осигурява най-рационалното им използване; Съхранява оригиналните финансови и счетоводни документи на Сдружението; Изготвя специализирани доклади, справки, а също така и предоставя допълнителни документи и информация, необходими на Изпълнителния директор, Управителния съвет, Общото събрание, Управляващия орган на ПРСР и др. ОП за обективна оценка на дейността на Сдружението; Води аналитична счетоводна отчетност, която да позволява проследяване на всички операции по дейности и разходи извършени от Сдружението; Осигурява необходимата информация и оформя материали за установени липси и не целево разходване на парични средства и материални ценности, за неустойки и вреди по неизпълнение на договори и други; Участва в процедури по ЗОП и съгласува финансовите параметри при изготвяне на документацията; Подпомага бенефициентите, изпълняващи проекти по СВOMP при подготовката на заявки за плащане; Изготвя годишния финансов отчет на Сдружението; Подготвя заявките за плащане към ДФЗ-РА. Минималните изисквания за счетоводителя включват - Завършено висше икономическо образование; Компютърна грамотност и работа със специализиран счетоводен софтуер; Минимален изискуем професионален опит - 3 години; Отлично познаване на счетоводните стандарти, данъчното и осигурителното законодателство; Познаване на нормативната база и изискванията, свързани с планирането и отчитането на текущите разходи и разходите по популяризиране на СВOMP; Да познава нормативната база и изискванията, свързани с одобрението и отчитането на допустимите разходи по мерките от СВOMP; Да е запознат с основните принципи при формирането на системите за документооборот; Да има опит при финансовото управление и отчитането на проекти.

Служителите на СНЦ „МИГ Балчик - Генерал Тошево“ не могат да са членове на колективния управителен орган (УС) и да са свързани лица с членовете на колективния управителен орган по смисъла на § 1 от допълнителните разпоредби на Търговския закон.

През настоящия отчетен период не са правени промени в екипа за изпълнение на СВOMP.

Местната инициативна група е осигурила за срока на изпълнение на Стратегията за ВOMP: Самостоятелен офис - в гр. Балчик и изнесен офис в гр. Генерал Тошево;

7.3. Капацитет на местната инициативна група да изпълни стратегията за ВОМР: Съставът на партньорството на МИГ трябва да се основава на балансирано представителство от публичния и частния сектор, съгласно член 33 от Регламента за общите разпоредби на ЕС (СРР) 2021/1060. В основата на формирането на МИГ за програмата за 2023-2027 г. ще бъде принципът на партньорство с публични и частни групи по интереси, които се обединяват, за да изпълнят програмата.

Въпреки че членовете на органа за вземане на решения на МИГ се съставят както от публични, така и от частни местни социално-икономически групи по интереси, никоя отделна група по интереси не може да контролира процеса на вземане на решения. МИГ трябва да гарантира, че нейното членство се управлява проактивно по всяко време, за да се осигури съответствие със законовите изисквания и че има широк кръг от местни интереси, представени.

Органът за вземане на решения на МИГ има за задача да включва широк кръг от местни участници като, но не само, представители на местни неправителствени организации, местни компании за развитие, агенции за развитие, местни групи в общността, маргинализирани общности, младежки организации, културни организации, спортни организации, социални движения, мрежи и съответните публични органи. Всяка МИГ трябва да се стреми да осигури балансирано представителство на половете.

Членовете на МИГ за вземане на решения могат също да бъдат членове на други местни органи за вземане на решения. Всеки член на органа за вземане на решения на МИГ обаче има равен статут в МИГ.

За да оцени приобщаването на органа за вземане на решения на МИГ, Комисията публикува ан Регламент за прилагане (2022/1475) по отношение на оценката на стратегическите планове на ОСП и предоставянето на информация за мониторинг и оценка. Подробна информация за МИГ и техните дейности, както е посочено в приложение VII към този регламент, се докладва през 2026 г. и 2030 г.

Освен това, както беше подчертано в предишния раздел, избраните МИГ за програмата LEADER за периода 2023-2027 г. трябва да спазват Хартата на основните права на ЕС и общите принципи на правото на Европейския съюз.

Роли и отговорности на МИГ

Конкретните роли и отговорности на МИГ и нейните членове са посочени в Регламента за общите разпоредби (Регламент (ЕС) 2021/1060), член 33. МИГ отговаря за анимирането на програмата и ангажирането с общностите в техния район; изграждане на капацитет; управление на покани за предложения за проекти; вземане на решения по проекти и последващо наблюдение и финансово управление.

МИГ отговаря и за мониторинга и оценката на стратегията и нейното оживяване.

Като част от СМР, от МИГ се изисква да очертае ролите и отговорностите на членовете на МИГ. В някои сценарии МИГ може да реши, че даден партньор ще има по-оперативна роля в изпълнението на LEADER на местно ниво и ще бъде определен като партньор по изпълнението. Тежестта на МИГ е да гарантира, че партньорът по изпълнението (ако е приложимо) има необходимия опит и капацитет за ефективно управление на конкретните задачи, които са му делегирани. В случаите, когато МИГ избере да използва експертния опит на партньорски организации, МИГ трябва ясно да очертае в СМР разделението на задълженията и ролите и отговорностите на МИГ и всички партньори със специфични задачи за изпълнение.

По отношение на персонала, който ще бъде назначен за LEADER, ключовите роли, описани в длъжностната характеристика, трябва да отразяват необходимите умения за управление и прилагане на СМР. Това трябва да включва набор от умения за ВОМР в подкрепа на необходимата анимационна работа, логистичното и финансово управление на всички съответни процеси на развитие и в подкрепа на текущия мониторинг и оценка на СМР.

Екипът на СНЦ МИГ БАЛЧИК -ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО в периода до 2029 година е препоръчително да има следния състав, съгласно направено обследване за оптимизация на работния процес и отчетени пропуски в досегашната работа:

1. Изпълнителен директор – 1 трудов договор
2. Експерт Прилагане на Стратегията ВОМР за Община Балчик - 1 трудов договор
3. Експерт Прилагане на стратегията ВОМР за Община Генерал Тошево - 1 трудов договор
4. Технически сътрудник - 1 трудов договор

Счетоводното отчитане на СНЦ МИГ БАЛЧИК -ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО ще бъде възложено на външна фирма.

Дейност по популяризиране на СНЦ МИГ БАЛЧИК -ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО ще бъде възложена на външна фирма.

Управление и конфликт на интереси

В член 33, параграф 3, буква б) от CPR 2021/1060 се посочва, че МИГ прилагат недискриминационна и прозрачна процедура и критерии за подбор, които избягват конфликти на интереси и гарантират, че нито една група по интереси не контролира

решенията за подбор.

В рамките на СМР е важно МИГ да очертае как те предлагат да се справят с всеки потенциален конфликт на интереси по открит и прозрачен начин, тъй като това е от решаващо значение за процеса на вземане на решения на местно ниво. Когато бъдат разработени, Правилата за работа ще се отнасят конкретно до областта на управлението, със специален акцент върху управлението и смекчаването на потенциала за конфликти на интереси сред членовете, които да влияят върху решенията на МИГ.

Процедурата по изпълнение на Вътрешните правила за избягването на конфликти на интереси в СНЦ МИГ БАЛЧИК -ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО ще се прилага и през програмен период до 2029г.

Управление и конфликт на интереси

В член 33, параграф 3, буква б) от CPR 2021/1060 се посочва, че МИГ прилагат недискриминационна и прозрачна процедура и критерии за подбор, които избягват конфликти на интереси и гарантират, че нито една група по интереси не контролира решенията за подбор.

В рамките на СМР е важно МИГ да очертае как те предлагат да се справят с всеки потенциален конфликт на интереси по открит и прозрачен начин, тъй като това е от решаващо значение за процеса на вземане на решения на местно ниво. Когато бъдат разработени, Правилата за работа ще се отнасят конкретно до областта на управлението, със специален акцент върху управлението и смекчаването на потенциала за конфликти на интереси сред членовете, които да влияят върху решенията на МИГ.

Процедурата по изпълнение на Вътрешните правила за избягването на конфликти на интереси в СНЦ МИГ БАЛЧИК -ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО ще се прилага и през програмен период до 2029г.

Изисквания на GDPR

Екипът на СНЦ МИГ БАЛЧИК -ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО и всички бенефициенти и партньори и други участници от общността в процеса на работа по подхода WOMP в региона са обект на законите за защита на данните и поверителността на България и ЕС, по-специално Закона за защита на данните от 2018 г. и Регламент (ЕС)

2016/679, известен като Общ регламент за защита на данните на ЕС („GDPR“). Информацията, предоставена на МИГ от партньор по изпълнението или организатор, може да включва лични данни и чувствителни лични данни.

Отговорност на екипа МИГа е да гарантира, че всички партньори спазват законодателството за защита на данните. СНЦ МИГ БАЛЧИК -ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО отговаря на изискването да включи копие от своята политика на GDPR, когато подава ключовата информация в процеса на своята работа.

СНЦ МИГ БАЛЧИК -ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО е администратор на лични данни, който отговарят за събирането, обработването и използването на лични данни. УО, като програмен мениджър за LEADER в България, е администратор на данни и собственик на всяка информация, която нарежда да бъде събрана, включително тази, която се изисква да бъде събрана съгласно разпоредбите на ЕС, по отношение на програмата LEADER.

СНЦ МИГ БАЛЧИК -ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО (това включва целият спектър от партньори) са класифицирани като обработващи данни в програмата LEADER. Когато е приложимо, МИГ трябва също така да гарантира, че нейните партньори спазват законодателството за защита на данните. Данните, събрани от МИГ или нейните партньори, могат да се използват само за целта, за която са били събрани във връзка с програмата LEADER, и не се използват за никакви други цели, когато данните трябва да се споделят с организация, която не е МИГ или партньор, трябва предварително да се поиска разрешение от УО.

ИСУН системата администрира процесът, финансиран по LEADER в България за периода 2023-2027 г, която е достъпна за използване от обработващите данни (МИГ и свързаните с тях партньори).

В тази връзка, всички искания за информация/документация, т.е. финансова, за заплати, административна и т.н. от УО от МИГ или нейните изпълнителни партньори (ако е приложимо), трябва да бъдат предоставени в посочения срок.

Администраторът на данни, които ще бъдат обработвани като част от процеса на подбор на СМР, ще включват типът(овете) лични данни, но не се ограничават до:

- Подробности за МИГ
- Представени са длъжностни характеристики, спецификации на лицата и разходи за заплати на членовете на персонала в МИГ, партньори по изпълнението и партньори по популяризиране, които са финансирани по СМР.

Съгласно GDPR и за целите на новата програма LEADER от МИГ ще се изисква да имат въведени политики и процедури във връзка с обработката на лични данни, които ясно посочват:

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ - ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

- за какво ще се използват събраните лични данни
- как тези лични данни ще бъдат защитени и защитени
- колко време ще се съхранява тази информация, т.е. 7 години след окончателното използване на данните

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯТ ДИРЕКТОР (1бр.на пълен работен ден) е назначен с решение на Управителния съвет на Сдружението, при спазване на нормативните актове и специфичните изисквания в Наредба №22/14.12.2015 г. на МЗХ към Местните инициативни групи, свързани с прилагане на Подхода „Водено от общностите местно развитие“ от ПРСР (2014 – 2020), общото българско законодателство, Устава и вътрешните правила, приети от Общото събрание. Изпълнителният директор отговаря за прилагането на Стратегията за Водено от общностите местно развитие. Конкретните му правомощия се определят с договора за наемане и длъжностна характеристика утвърдена от Управителния съвет. Изпълнителният директор участва в заседанията на Управителния съвет по право със съвещателен глас.

Изпълнителният директор отговаря на заложените в СВOMP изисквания, а именно:

1. завършено висше образование, най-малко степен „бакалавър“;
2. професионален стаж най-малко пет години;
3. управленски опит най-малко две години;
4. опит в реализиране на проект, програма или стратегия със стойност над 100 хиляди лева, финансирани от ЕС или от други международни донори. Изпълнителния директор извършва цялостна организация на дейността на сдружението, осигурява изпълнението на решенията на Управителния съвет във връзка с възложените му правомощия, решава въпроси, които в съответствие с Устава на Сдружението му бъдат възложени от Управителния съвет.

ЕКСПЕРТИ по прилагане на Стратегията за ВOMP(2 бройки на пълен работен ден). Назначените лица отговарят на заложените в СВOMP изисквания, а именно:

1. завършено висше образование, най-малко степен „бакалавър“;
2. професионален стаж най-малко две години. Експертите по прилагане на дейностите от Стратегията за ВOMP пряко подпомагат работата на изпълнителния директор (ИД) на Местната инициативна група (МИГ). Експертите по прилагане на дейностите по СВOMP координират целия процес по избор на проекти, следят за качествено изпълнение на проектите по СВOMP, предоставят качествени и обективни консултации на бъдещи бенефициенти. Конкретните им правомощия се определят с договора за наемане и утвърдена длъжностна характеристика.

Освен това за нуждите на изпълнение на СВОМР е нает и допълнителен персонал: Технически сътрудник на чъл работен ден (счетоводство, финансови консултации и финансов контрол). Назначеният счетоводител отговаря на изисквания на чл.18 от Закона за счетоводството. Към момента на оценката това условие е спазено. Счетоводителят организира и осъществява предварителен, текущ и последващ вътрешен финансов контрол по спазването на финансовата и платежната дисциплина, правилното оформяне на първичните и официалните счетоводни документи, редовното извършване на инвентаризациите и отразяването на резултатите от тях. Ръководи и организира счетоводната отчетност чрез оптимална централизация на счетоводните операции и осигурява своевременно отразяване в счетоводството на всички стопански операции. Конкретните му правомощия се определят с договора за наемане и утвърдена длъжностна характеристика. Счетоводителят на сдружението е на пряко подчинение на Изпълнителния директор. Счетоводителят отговаря за състоянието на финансовата дисциплина и недопускане на условия за разхищения и злоупотреби, отговаря за достоверността на финансово-счетоводните документи, отговаря за спазване на сроковете за предоставяне на финансови справки и информация на УО на ПРСР и др. ОП и изготвянето на счетоводни отчети на Сдружението. Служителите на СНЦ „МИГ Балчик – Генерал Тошево“ не могат да са членове на колективния управителен орган (УС) и да са свързани лица с членовете на колективния управителен орган по смисъла на § 1 от допълнителните разпоредби на Търговския закон. Към момента на оценката това условие е спазено. Екип на МИГ - длъжности 1. Изпълнителен директор 2. Експерт прилагане на СВОМР 3. Експерт прилагане на СВОМР 4. Счетоводител

- Материално – технически капацитет;

.Офиси и персонал на МИГ-Балчик Генерал Тошево Местната инициативна група е осигурила за срока на изпълнение на Стратегията за ВОМР:

1. Самостоятелен офис – в гр. Балчик и изнесен офис в гр. Генерал Тошево;
2. Служители на пълен работен ден за позициите Изпълнителен директор и Експерт по прилагане на Стратегията за ВОМР.

- Финансов капацитет;

Кредитна линия ще подsigурява оперативните разходи преди възстановяването им по програмата.

7.4. Описание на системата за мониторинг и оценка:

Системата за мониторинг и оценка се основава на разпоредбите за последните програмни периоди, регулиращи по-систематичен начин, адаптиран за определен брой изисквания, с отчитане спецификите на Подхода ЛИДЕР/ВОМР и с акцент върху оценката на постигнатите цели, приоритети и индикатори, насочени към устойчива заетост, повишаване качеството на

живот, осигуряване на растеж и добавена стойност на територията на действие на МИГ. Разпоредбите на ниво Европейски съюз осигуряват опростена рамка за мониторинг и оценка на всички намеси за развитието на селските райони. Тя осигурява широка приемственост по отношение на изискванията на мониторинга и представлява значително опростяване на оценката на резултатите и въздействията, докато в същото време предлага по-голяма гъвкавост. Въведени са допълнителни изисквания за събиране на данни при извършена актуализация на Стратегията, както и при промяна на обхвата или целите на дадена мярка, съобразно променени в приложимите стратегически насоки за развитие на селските райони. Общата рамка за мониторинг и оценка установява ограничен набор от общи показатели за всяко равнище на йерархията на целите, следвайки причинно-следствената връзка на логиката на намеса и йерархията на общите показатели, като започва от вложените ресурси – финансови и/или административни, които ще генерират количествените резултати от дейностите при изпълнението на Стратегията за ВОМР, преследвайки свързаните с мерките специфични цели. Показателите се използват като инструменти за оценка доколко очакваните цели са били постигнати чрез мерките или цялата Стратегия. Оценката на въздействието, степента, до която е постигната стратегическата цел се съставя от количественото изражение на резултатите от индивидуалните мерки чрез йерархията на целите. Последващите резултати са незабавните последствия от намеси, които следва да допринасят за постигането на специфичните цели и приоритети. Въздействията следва да допринасят за постигането на стратегическата цел, като отговарят на предварително идентифицираните нужди. Логиката на намеса за всяка мярка и съответстващите общи показатели са представени в раздела за Индикаторите.

Под мониторинг се разбира комплекс от три основни дейности – наблюдение, анализ и оценка на цялостния процес по изпълнение и реализация на стратегическия документ. Мониторингът е важна част от работата за постигане на целите, защото чрез него се следят действията в развитие, оценяват се успешните практики и се анализират неуспешните. Мониторингът е непрекъсната и систематична проверка на бюджетните постъпления, дейностите, финансирани съгласно мерките и данните за първите резултати на равнище проекти. Мониторингът генерира количествени данни. Той дава обратна информация за правилното изпълнение на мерките и дейностите, улеснявайки корекциите на отклоненията от оперативните цели. Мониторингът допринася за отчетността на публичните разходи и носи ценна информация за оценката на СВОМР. Наблюдението представлява систематично проследяване на бюджетите и проектите, финансирани по мерките, както и на резултатите от тяхното прилагане. Наблюдението генерира количествени и качествени данни, необходими за извършване на оценките и дава обратна информация за прилагането на мерките и на СВОМР, улеснявайки идентифицирането на необходимите корекции. Една от основните цели на мониторинга е, чрез проследяване използването на отпуснатите финансови средства да се извърши преценка за постигнатия напредък и въздействие в посока очаквани резултати.

Напредъкът се измерва спрямо заложените цели, стандарти и критерии за ефективност и ефикасност, което спомага за по-добра осведоменост на заинтересованите страни и съпоставка на използваните ресурси спрямо получените резултати. По този начин се създава база за отчетност и се осигуряват основни данни, необходими за извършването на крайната оценка на процесите и мерките, заложените в СВOMP. Оценката е процес на разглеждане на резултатите и въздействията на Стратегията за местно развитие и определяне на степента на тяхното съответствие с поставените цели, ефективността и ефикасността в процеса на прилагане на мерките и администрирането ѝ, както и приноса към цялостното постигане на целите на Подхода ВOMP. Оценката разглежда уместността на мерките и дейностите – доставя входни данни за формулирането и преориентирането на политиката. При извършването на оценка трябва да се разчита главно на данните и информацията, събрани чрез мониторинга, което посочва възможността за ранно взаимодействие между двете дейности. Мониторингът и оценката на Стратегията за ВOMP са насочени към анализ на напредъка и въздействието в процеса на реализиране на целите, на постигнатата ефективност, ефикасност, очаквани резултати и индикатори. Оценката отчита и съответствието между целите в Стратегията, целите на ПРСР, ОПИК и ОП РЧР, и целите на партньорите, които са насочени към подобряване на конкурентоспособността, развитието и иновациите; подобряване на околната среда и ландшафта, подобряване качеството на живот чрез насърчаване разнообразяването на икономическите дейности. Оценката разглежда резултатите и постигането на целите, вследствие прилагането на СВOMP и се стреми да представи изводи, които да подпомогнат избора на адекватни политики за развитие на територията на действие на МИГ в дългосрочен времеви период. Оценителните дейности следва да бъдат организирани на текуща основа и да се извършват през целия период на прилагане на СВOMP. Текущата оценка се превръща в основа за междинна и окончателна оценки. Рамката за мониторинг и оценка обхваща Система за извършване на текуща, междинна и окончателна оценки, които следва да осигурят и подобряването на управлението на Стратегията за ВOMP. Установяването на сътрудничество, обмен на добри практики и изграждане на капацитет за оценка увеличава ползата от мониторинга и оценката като инструменти за програмното управление.

Показателите към СВOMP са специфични, измерими, постижими по рентабилен начин, съответстващ на програмите и своевременно достъпен (SMART). Показателите не могат винаги да бъдат попълнени с количествени статистически данни, като в някои случаи могат да бъдат включват качествени оценки или логически предположения.

Показателите за вложените ресурси се отнасят до бюджета и другите ресурси, отпуснати на всяко равнище на подпомагане и се използват за мониторинг на напредъка по отношение на (годишния) ангажимент и плащането на средствата, налични за всяка операция, мярка или програма във връзка с нейните приемливи разходи.

Показателите за количественото изражение на мерките измерват дейностите на мерките, пряко реализирани в рамките на СВОМР. Тези дейности са първата стъпка към реализирането на специфичните цели на намесата и се измерват във физически или парични единици.

Показателите за резултатите измерват преките и незабавни последствия от намесата и осигуряват информация за промените, например, в поведението, капацитета или производителността на преките бенефициенти като се измерват във физически или парични единици.

Показателите за въздействието се отнасят до ползите от СВОМР, надхвърлящи незабавните последици за преките бенефициенти, не само на равнище подпомагане, но и по-общо. Те са свързани с по-широките цели на Подхода ВОМР и обикновено се изразяват

„нетно“ т.е. след изваждане на последствията, които не могат да бъдат отдадени на намесата (напр. двойно отчитане, инертна маса), и като се вземат предвид косвените последствия (изместване и мултипликатори).

Базови показатели, свързани с целите: Използват се за разработване на SWOT анализ във връзка с целите, идентифицирани и като (референтна) основа за оценката на въздействието на Стратегията. Базовите показатели отразяват положението в началото на периода и тенденцията в течение на времето. Оценката на въздействието трябва да отразява тази част от промяната във времето, която може да бъде отдадена на Стратегията, след като се вземат предвид основната тенденция и другите въздействащи фактори.

Базови показатели, свързани с контекста: Те дават информация за съответните аспекти на общите контекстуални тенденции, за които е вероятно да окажат въздействие върху Стратегията и имат две цели: 1. допринасят за идентифициране на силните и слабите страни в рамките на целевата територия и 2. помагат за интерпретиране на въздействията, постигнати в рамките на Стратегията в светлината на общите икономически, социални, структурни и екологични тенденции.

Системата за мониторинг и оценка се основава на обобщен модел на разработване и осъществяване на политики, който представя съотношението между поставените цели, вложените ресурси, извършените действия, постигнатите резултати и осъществените въздействия. Основната цел на мониторинга е да контролира ефикасността на административния процес, а чрез оценката се предоставя информация за ефективността и устойчивостта на прилаганата Стратегия. Оценяването на СВОМР произтича от нормативните изисквания, като оценките имат за цел подобряване на качеството, резултатността и ефективността на изпълнението на мерките и дейностите по Подхода ВОМР. Оценява се въздействието на Стратегията на територията на действие на МИГ в

контекста на стратегическите насоки на Общността и на ПРСР, ОПИК и ОП РЧР, като се вземат предвид изискванията за устойчиво развитие и въздействие върху околната среда, както и подобряването на качеството на живот. Междинната и Окончателната оценка изследват степента на използване на ресурсите, резултатността и ефективността от програмирането и социално-икономическото въздействие. Оценкаите разглеждат целите на

Стратегиите и се стремят да извадят поуки за провеждане на политика за развитие. Те идентифицират факторите, които допринасят за успеха или неуспеха при изпълнението на Стратегията, включително устойчивостта, като идентифицират най-добрата практика, представляват инструменти на доброто управление и са неотделима и значима част на процеса на вземане на решения и управление на цялостния цикъл на консултиране разработване, прилагане и оценяване.

МИГ прие на УС проведено на 18.01.2023г. по препоръка от Мониторинговия доклад правила за Мониторинг за изпълнение на СВОМР.

Правилата за мониторинг и оценка на прилагане на Стратегията за водено от общностите местно развитие на МИГ Балчик -Генерал Тошево (Правилата, ПМО) са важен елемент от цялостния процес на управление на процеса на прилагане на Стратегията за ВОМР. ПМО се утвърждават от Управителния Съвет на МИГ Балчик -Генерал Тошево и стават задължителни за прилагане от персонала от датата на тяхното приемане Правилата се изготвят и прилагат във връзка с раздел 8.4. на СТРАТЕГИЯ ЗА ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ НА МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА - БАЛЧИК-ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО , изпълнявана по Споразумение РД 50- 35/20.04.201 8г

СНЦ „МИГ - Балчик -Генерал Тошево” чрез своите органи за управление, осъществява процес на наблюдение и оценка, чиято основна задача е контрол на качеството на изпълнението на СВОМР като се осигурява информация за финансовите параметри и резултатите от прилагането на СВОМР с оглед отчитането на нейното изпълнение от една страна и взимането на решения по отношение дейността на МИГ и потенциалната необходимост от актуализация, от друга.

В изпълнение на новата стратегия ще се използва същия подход.

Наблюдението е свързано със систематичното и постоянно събиране, анализ и използване на информация за целите на управлението на СВОМР и вземането на решения относно конкретни процеси или интервенции. При изпълнението на СВОМР се осъществява мониторинг на три нива.

1. Мониторинг на цялостното изпълнение на СВОМР
2. Мониторинг по мерки на СВОМР
3. Мониторинг на проекти към СВОМР

Мониторингът, който осъществява МИГ е системно и непрекъснато събиране, анализ и използване на информация за управленски контрол и вземане на решения в процеса на прилагане на СВОМР. Целта е да се коригират отклоненията от поставените дейности и цели на конкретните проекти, като по този начин се подобри осъществяването им и се улесни по-нататъшното развитие на проектните дейности. Процесът на мониторинг и контрол на

проектите към Стратегията за ВОМР е особено важна функция от дейността на МИГ Балчик-Генерал Тошево в рамките на общата система за мониторинг и оценка, прилагана от Сдружението. Съгласно документите на Комисията на Европейския съюз мониторингът е описан като функция, осъществявана във фазата на изпълнение на проектите.

МИГ извършва последваща оценка на проекта след неговото приключване. Тя има различни аспекти, свързани с релевантността, въздействието, ефективността и ефикасността на проекта. Оценката на изпълнението определя факторите, които допринасят за успеха или неуспеха на проекта, постиженията и резултатите, идентифицира добрите практики. Успешно изпълнената Стратегия за ВОМР е съвкупност от успешно изпълнените проекти към нея.

Оценката на прилагане на СВОМР на МИГ Балчик-Генерал Тошево се осъществява периодично и има за цел да отчете напредъка. Като основа за извършването на Оценка служат заложените индикатори в Стратегията и информацията, обобщена от системата за мониторинг за съответния период. Периодичността на извършване на оценка е не по-малко от веднъж годишно, а по-решение на УС на МИГ Балчик-Генерал Тошево и по-често.

Изпълнителният директор подготвя предложение до УС, което да съдържа оценка за напредъка. Годишната оценка е част от Годишния доклад на МИГ Балчик-Генерал Тошево и се приема задължително от УС. Оценката следва да даде отговор на следните въпроси:

- 1 Усвоени средства (% за периода) по заложеният бюджет по мерки;
- 2 Баланс при прилагането на мерките за периода;
- 3 Териториално покритие на реализацията СВОМР на МИГ и степен на участие на различните приоритетни групи бенефициенти;
- 4 Степен на реализация на целите на СВОМР чрез изпълнението на подпомогнатите проекти;
- 5 Установени системни проблеми в процеса на прилагане на договорените проекти;
- 6 Установени системни проблеми в процеса на администриране на Стратегията за водено от общностите местно развитие;
- 7 Предложение за корективни действия.

Регулаторен преглед

Следните правила управляват рамката за мониторинг и оценка на ефективността за:

- създаване на рамка за мониторинг и оценка на изпълнението - Регламент 2021/2115.
- изчисляването на показателите за продукцията и резултат - Регламент 2021/2290, и;
- оценка на стратегическите планове на ОСП и предоставяне на информация за мониторинг и оценка - Регламент 2022/1475.

Регламент за стратегическия план (СП) на Общата селскостопанска политика (ОСП) - 2021/2115 г.

Регламентът за ОСП установява правила относно подкрепата за ОСП, представена от държавите членки. Член 128 установява рамката за мониторинг и оценка на изпълнението, която се прилага за ОСП от 2023 г. до 2027 г. Рамката за мониторинг и оценка на

ефективността подкрепя изместването на фокуса на политиката от спазването на правилата към изпълнението и резултатите.

Този набор от общи показатели за ефективност (както се съдържа в Приложение I - Регламент ОСП.) включва:

- изходни индикатори, които ще се използват за мониторинг на изпълнението на ОСП;
- индикатори за резултати, които ще се използват за наблюдение на напредъка на страните от ЕС към предварително зададени цели.

Индикаторът за резултат, който се отнася до програмата LEADER, е броят на стратегиите за местно развитие, избрани за изпълнение на програмата.

Пълен списък с показатели за резултати, които са приложими за програмата LEADER 2023-2027, се съдържа в Приложение 3.

Някои от данните, които трябва да се съберат за МИГ и техните дейности за LEADER, представляват основните данни, необходими за изчисляването на показателите за крайни продукти и резултати, представени в ГПР. Освен това те се стремят да демонстрират по-добре *добавената стойност* на интервенцията LEADER като основа за оценка.

Добавена стойност на ЛИДЕР

Съществува силна необходимост да се демонстрира добавената стойност на LEADER в сравнение с подкрепата, предоставена чрез други потоци на финансиране. Добавената стойност на LEADER се извлича от пълното прилагане на 7-те принципа на LEADER. Действията, описани в СМР, трябва ясно да демонстрират добавената стойност на подхода LEADER към развитието на селските райони.

Добавената стойност на ЛИДЕР може да се изрази като;

- подобрен социален капитал
- подобро управление
- подобрени резултати и въздействие от прилагането на програмата/стратегията

Оценката на добавената стойност на ЛИДЕР се отнася до ползите, които се получават в резултат на правилното прилагане на метода ЛИДЕР, в сравнение с онези ползи, които не биха били получени без прилагането на този метод.

Изчисляване на показателите за продукция и резултат Прилагане - Регламент 2021/2290

Пълните подробности във връзка с показателите за крайни продукти и резултати, които трябва да бъдат докладвани, са посочени в Регламент за изпълнение на ЕС 2021/2 290.

От гледна точка на ЛИДЕР, ключовият показател за резултат е делът на селското население, обхванато от стратегиите за местно развитие. Тези данни ще бъдат събрани от УО след приключване на процеса на подбор.

Предоставяне на информация за мониторинг и оценка - Регламент 2022/1475

Данните, предоставени в ГПР, сами по себе си не предоставят необходимата подробна информация за извършване на правилното наблюдение и оценка на постиженията на ЛИДЕР.

По отношение на отчитането на „броя на младите хора в органа за вземане на решения на МИГ“ – Данни, свързани с МИГ. Референтната дата за изчисляване на възрастта е последният ден от поканата за избор на МИГ. За да се покаже последователност в ОСП на България, горната възрастова граница не трябва да надвишава 40 години, както е посочено в член 4, параграф 6 от Регламента за ОСП.

Данните , свързани с дейностите на МИГ“ ще бъдат докладвани от МИГ през 2026 г. и 2030 г.

Рамка за мониторинг

Рамката за мониторинг на програмата LEADER е подкрепена от диаграмата по теми за периода 2023-2027, както е очергано на Фигура 3. СМР, докато се разработва, ще бъде съсредоточена върху темите LEADER (всяка от които има редица подтеми).

определя практическите действия/дейности, които ще бъдат предприети, отново свързани с всеобхватните теми/подтеми.

Фигура 3: Диаграма на теми по LEADER 2023-2027

По отношение на мониторинга на СМР, всяка стратегия ще съдържа поредица от местни цели, определени от МИГ. Всяка местна цел ще бъде свързана с една от общите подтеми на LEADER. Местните проекти на свой ред ще бъдат свързани с една от местните цели на СМР.

Всички проекти, свързани с определена подтема, ще имат общи индикатори, спрямо които ще се събира информация. Структурата ще улесни стабилното проследяване и мониторинг на програмата, тъй като всяка подтема на LEADER ще има специфични подходящи индикатори. Тези връзки ясно локализируют всеки местен проект в контекста на цялостната програма и позволяват „събиране“ на информация до ниво тема и програма, както е необходимо.

Мерки и дейности за всяка финансираща програма поотделно:

- Ø СПРЗСР 2023 – 2027 г. (ЕЗФРСР)
- Ø ПРЧР 2021 – 2027 г. (ЕСФ+)
- Ø ПК ИП 2021 – 2027 г. (ЕФРР)
- Ø ПО 2021 – 2027 г. (ЕФРР, ЕСФ+)
- Ø ПОС 2021 – 2027 г. (ЕФРР)

В стратегията за ВОМР местната инициативна група включва и:

- Ø мярка „Сътрудничество и подготвителни дейности за него“, когато се планира изпълнението на такава мярка;
- Ø мярка „Управление, мониторинг и оценката на стратегията и нейното популяризиране“.

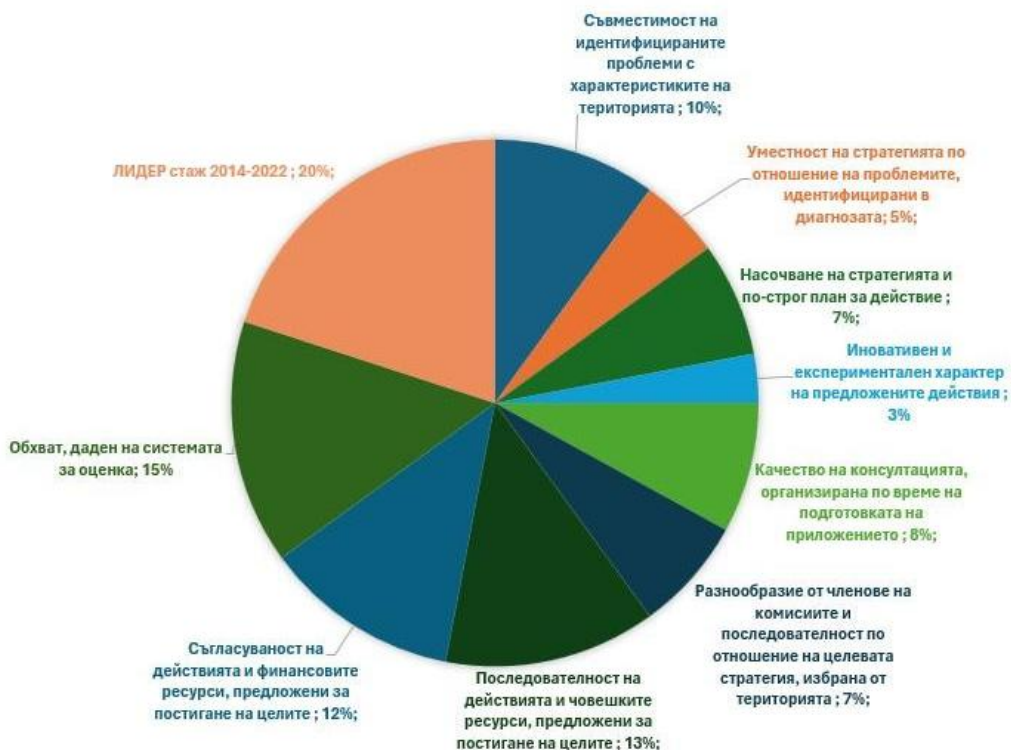
Изисквания към мерките от стратегиите за ВОМР:

Всяка мярка от стратегията за ВОМР, с изключение на дейностите за сътрудничество и тези, свързани с управление, мониторинг, оценка и популяризиране на стратегията съдържа:

- Ø Описание на целите и обхвата;
- Ø Допустимите получатели;
- Ø Допустимите дейности и разходи;
- Ø Определените финансови параметри за проектните предложения – минимален и максимален размер на общите допустими разходи и минимален и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ;
- Ø Интензитета на финансовата помощ;
- Ø Обективни и измерими критерии за оценка на проектите и тяхната тежест;
- Ø Други елементи, когато е приложимо, според указанията на всяка от финансиращата съответната мярка програма.

Фигура 4. ИНДИКАТИВНА ТАБЛИЦА ЗА АНАЛИЗ НА СТРАТЕГИЯ ВОМР ДО 2027

Източник: © Екип КайтКонсулт, юли 2023

7. Описание на прилагането на хоризонталните принципи на ЕС съгласно чл. 9 от Регламент (ЕС) 2021/1060 при изпълнението на стратегията: (не повече от 2 страници)

Общ стратегически контекст

В допълнение към темите и подтемите, очертани по-горе, съществуват редица специфични стратегически програми, които осигуряват всеобхватен териториален контекст за периода 2023—2027 г. Този контекст на европейската политика включва

регионални, национални и международни интервенции и ангажименти в ключови области като действия в областта на климата, равенство и приобщаване и модели за устойчиво развитие на селските райони, както е посочено по-долу.

Проектът на Стратегия за периода 2023-2027 на СНЦ МИГ БАЛЧИК - ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО демонстрира конкретно по какъв начин се привежда в съответствие с този всеобхватен политически контекст и реагира на него. Това включва предоставяне на информация и доказателства за начина, по който тези стратегически програми са информирали за развитието местната общност по отношение на конкретните процеси на консултации, както и при определянето на местните цели и разработването на цялостната концепция за устойчиво развитие на региона чрез подхода ВОМР.

Политика за развитие на селските райони

Одобрената ОСП за България осигурява цялостна правителствена политика за селските райони на страната. В него се излага амбициозна визия за процъфтяващи селски общности, насочени към балансирано регионално развитие, възможности за заетост и жизнени, приобщаващи общности. Някои от ключовите области на фокус за нашето селско бъдеще включват инвестиране в заетост и предприемачество; оптимизиране на цифровата свързаност; съживяване на селските градове и села; и подкрепа за прехода към неутрална по отношение на климата икономика.

Цели за устойчиво развитие

В основата на Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие са 17-те цели за устойчиво развитие (ЦУР), които признават, че прекратяването на бедността и други лишения трябва да върви ръка за ръка със стратегии, които подобряват здравеопазването и образованието, намаляват неравенството и подкрепят икономическия растеж; всичко това при справянето с изменението на климата.

Смекчаване на изменението на климата

Европейският зелен пакт има за цел да превърне Европа в първия в света климатично неутрален континент до 2050 г. Планът за действие в областта на климата на България споделя визията, ангажиментите и целите на Европейския зелен пакт и се стреми да постави България на път да стане по-чиста, по-зелена, по-устойчива икономика и общество.

Харта на основните права на ЕС

Европейският съюз е изграден върху основните права, демокрацията и върховенството на закона. Член 2 от Договора за Европейския съюз предвижда, че:

"Съюзът се основава на ценностите на зачитане на човешкото достойнство, на свободата, демокрацията, равенството, правата държава, както и на

зачитането на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства. Тези ценности са общи за държавите-членки в обществото, в което преобладават плурализмът, недискриминацията, толерантността, справедливостта, солидарността и равенството между жените и мъжете".

Действията на ЕС в тази област се основават на Договорите на ЕС и на Хартата на основните права на ЕС. Хартата утвърждава основните права, с които хората се ползват в ЕС. Тя е всеобхватен инструмент за защита и насърчаване на правата и свободите на хората в светлината на промените в обществото, социалния прогрес и научното и технологичното развитие.

Концепция за интелигентни села

Интелигентните селища се превръщат във все по-централна концепция и модел за изпълнение в европейската политика за развитие на селските райони през последните години. Концепцията предполага активното участие на местните общности в подобряването на техните икономически, социални и екологични условия чрез иновативни и съвместни инициативи и често с акцент върху използването на цифровите технологии и решенията и ефективността, които те могат да донесат на общностите. Подготовката и прилагането на подкрепяните стратегии за интелигентно селище ще бъде показател за резултатите по тази програма.

Иновационна стратегия за Интелигентна специализация за региона по тематични приоритети.

Дългосрочна визия на ЕС за селските райони

В рамките на дългосрочната визия на ЕС за селските райони Европейската комисия определи дългосрочна визия за селските райони на ЕС до 2040 г., в която се набелязват области на действие за по-силни, по-добре свързани, по-устойчиви и проспериращи селски общности.

В центъра на тази дългосрочна визия са **Пактът** за селските райони и **Планът за действие на ЕС за селските райони**. Пактът за селските райони осигурява рамка за сътрудничество по въпросите на селските райони между публичните органи, гражданското общество, предприятията, академичните среди и гражданите на европейско, национално, регионално и местно равнище. Планът за действие на ЕС за селските райони има за цел да допълни и укрепи съществуващите политики на ЕС, свързани с развитието на селските райони, и е формулиран около редица водещи инициативи в области като устойчив транспорт, цифровизация, икономическа диверсификация и смекчаване на последиците от изменението на климата.

Указанията са съобразени с:

- Регламент (ЕС) № 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021

година за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика;

- Регламент (ЕС) № 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013;

- Регламент (ЕС) № 2021/1237 на Комисията от 23 юли 2021 година за изменение на Регламент (ЕС) № 651/2014 за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора;

- Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление.

Приложение 1 – Шаблон за Формуляр за изряване на интерес за Стратегията за Местно развитие

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА "БАЛЧИК - ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО"

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ - ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА "БАЛЧИК - ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО"

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ - ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ШАБЛОН ЗА ИДЕЯ НА ПРОЕКТ МИГ БАЛЧИК-ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО 2023-2027

Моля, използвайте този шаблон, за да опишете накратко идеята си за проект и да я изпратите на lag.balchik.toshevo@gmail.com и migbgt@abv.bg

Шаблонът за идея на проекта ще бъде основа за обсъждане и обратна връзка от Екипа на МИГ Балчик-Генерал Тошево. Добре е, ако някои полета са оставени празни. За въпроси, моля свържете се с lag.balchik.toshevo@gmail.com и migbgt@abv.bg

Индикативно заглавие на проекта

Какво е предизвикателството или възможността, с която вашият проект възнамерява да се справи?

Защо е необходимо сътрудничеството на Община Балчик и Община Генерал Тошево за справяне с избраното предизвикателство/възможност?

Кой ще се възползва от проекта?

Какви ще бъдат основните цели и резултати от проекта?

ОПИСАНИЕ НА ПРОЕКТА

Как вашият проект ще постигне желаните цели и резултати?

Кратко описание на основните дейности и комуникационни дейности по проекта

Колко ще струва проектът? (€)

Как ще бъде съфинансиран проектът?

Съфинансирането може да бъде собствено финансиране и/или външно финансиране (частно и/или публично)

Мерки и дейности за всяка финансираща програма поотделно:

СПРЗСР 2023 – 2027 г. (ЕЗФРСР)

ПРЧР 2021 – 2027 г. (ЕСФ+)

ПКИП 2021 – 2027 г. (ЕФРР)

ПО 2021 – 2027 г. (ЕФРР, ЕСФ+)

ПОС 2021 – 2027 г. (ЕФРР)

ПАРТНЬОРСТВО

Коя организация ще бъде потенциалният водещ партньор?

Кои други организации ще участват/ще си сътрудничат в проекта? Свързаха ли се с тях?

КОНТАКТНА ИНФОРМАЦИЯ, ТЕМИ, ВЪПРОСИ ЗА ОБСЪЖДАНЕ

Име на лицето за контакт

Електронна поща на лицето за контакт

Кои са темите и въпросите, които бихте искали да обсъдите с Екипа на МИГ Балчик-Генерал Тошево?

Как бихте искали да получавате обратна връзка от Екипа на МИГ Балчик-Генерал Тошево? (електронна поща, дигитална консултация)

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА "БАЛЧИК - ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО"

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ - ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА "БАЛЧИК - ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО"

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ - ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ШАБЛОН ЗА ИДЕЯ НА ПРОЕКТ МИГ БАЛЧИК-ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО 2023-2027

СЪОТВЕТСТВИЕ НА ПРОЕКТА

Попълва се от експерти от МИГ с цел отчетност и статистика по изпълнение на ЕС политиките в региона за периода 2021-2027:

- Съответствие на проектната идея с Целите за Устойчиво Развитие;
- Съответствие на проектната цел със SMART концепцията (конкретни, измерими, постижими, реалистични и обвързани със срокове) и конкретен Приоритет и мярка, съгласно одобрената Стратегията за Местно Развитие;
- Съответствие на проектната идея с регионална ИСИС тематична област;
- Съответствие на проектната идея с добавената стойност по LEADER;
- Съответствие на проектната идея към стратегиите на ЕС:
  - 1) Европейския зелен пакт
  - 2) стратегията „От фермата до трапезата“
  - 3) стратегията на ЕС за биологичното разнообразие
  - 4) стратегията за горите
  - 5) стратегията на ЕС за поглъщанията на въглерод,
  - 6) постигане на неутралност по отношение на климата;
  - 7) намаляване на общата употреба на химически пестициди и съответния риск;
  - 8) насърчаване на биологичното земеделие и/или биологичните аквакултури;
  - 9) намаляване на употребата на антимикробни средства за селскостопанските животни и аквакултурите;
  - 10) намаляване на загубите на хранителни вещества и използването на торове, като същевременно се поддържа плодородието на почвата;
  - 11) подобряване на управлението на природните ресурси, използвани в селското стопанство, като вода, почва и въздух;
  - 12) опазване и/или възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемните услуги в рамките на селскостопанските и горските системи;
  - 13) възстановяване на селскостопанските площи с особености на ландшафта, характеризиращи се с голямо разнообразие;
  - 14) улесняване на достъпа до високоскоростен широколентов интернет в селските райони;
  - 15) подобряване на хуманното отношение към животните;
  - 16) насърчаване на благоприятстващо биологичното разнообразие залесяване и повторно залесяване
  - 17) друго.....